

Єгуда Ашлаг
(Бааль Сулам)

**Вчення
про десять сфирот**
Частина друга

© Переклад, редагування, оформлення та форматування тексту другої частини Вчення про десять сферот виконано редакцією сайту ["Зогар із коментарем Сулам"](#).

ЗМІСТ

Сфери та прямота	3
Глава 1	3
Глава 2	13
Внутрішнє споглядання	21
Глава 1	21
Глава 2	23
Глава 3	26
Глава 4	28
Глава 5	31
Глава 6	34
Глава 7	35
Глава 8	38
Глава 9	40
Глава 10	46
Таблиця питань про сенс слів	48
Таблиця питань про суть понять	50
Таблиця питань та відповідей про сенс слів	52
Таблиця питань та відповідей про суть понять	60

Сфери та прямота¹

עגולים וישר

Глава 1

Роз'яснює десять сфирот ігулім, що розкриваються після скорочення, та світло Ейн соф, яке їх оточує; усім їхнім світлом сфирот ігулім наділяються за допомогою лінії

Лінія є подібною до тонкої труби

*1) І ця лінія є подібною до тонкої труби однієї, в якій розповсюджуються та протягуються води вищого світла Ейн соф до світів, що знаходяться в місці цих повітря і простору.

*Дерево життя, ейхаль 1, врата 1, гілка 2

Ор пнімі

1. І ця лінія є подібною. Тобто, лінія, яка протягується від світла Ейн соф всередину простору після скорочення (див. вище частину першу, гл.2, п.2).

2. До тонкої труби. Келім десяти сфирот де-йошер² називаються ім'ям "цинор"³ або "цинорот", оскільки вони обмежують абсолютним управлінням і з великою точністю напрямки світла, що протягується в них, - так аби воно розповсюджувалося в цих келім лише певними шляхами. Це подібно до труби, яка точно обмежує напір води, що проходить усередині неї, продовжуючись і виходячи з неї в тій же формі, як і труба, - чи в тонкій, чи в широкій, - завжди без будь-якої зміни. І з цієї причини світла, котрі проходять через ці цинорот, називаються на ім'я "десять сфирот де-йошер", оскільки вони протягуються відповідно до законів цих цинорот, - у чесності та справедливості. Іншими словами, через вплив сильного контролю цих цинорот над ними (тобто над світами) у найбільш чисте клі вдягається світло найбільш важливе й подібне до нього, без будь-якої зміни.

Ця сила контролю, яка знаходиться у згаданих цинорот, (існує) тому, що все, що є волею вищого ступеня, у нижньому ступені є обов'язковою силою, котра створена в її причині. Тому скорочення наявної в келім де-ігулім бхіни далет, яке (було зроблене) внаслідок свободи волі, - в келім де-йошер, у наслідку, (який виник) через це, стає аспектом сили та управління, котрі зобов'язують їх до такого (обмеження). І ця сила зветься "екран", як буде описано далі.

І це те, про що написано в Тікунім: "Перетвори "рацион (רצון)"⁴ та отримаєш "цинор (צנור)". Кінець цитати. Тобто коли ми говоримо: "цинор", - маємо на увазі (бажання), яке перебуває у властивості екрана, що означає скорочення влади його (бажання). Іншими словами, (людина) утримує своє бажання від отримання в бхіну далет в силу вищого, який панує над нею, і це протилежно матеріалу самого клі, тобто "бажанню отримувати", бо утримує себе від використання цього бажання. І тому натякнули мудреці: "Перетвори рацион і отримаєш цинор", - тобто сутність цинора є протилежною бажанню. Адже долає своє бажання і робить протилежне від того, чого бажає. І тому знаходимо у всіх тлумаченнях і творах, що коли хочемо позначити та підкреслити поняття виходу світла з бхіни далет, ми визначаємо це ім'ям "скорочення". Коли ми бажаємо підкреслити додаткову силу скорочення зі сторони світла лінії, щоби воно не розповсюджувалося у бхіну далет, ми визначаємо це ім'ям "екран", який є силою затримки світла, аби воно не розповсюдилося в бхіну далет. Коли ж ми говоримо про спільність клі, тобто про клі і екран разом, ми визначаємо це ім'ям "цинор", коли ж говоримо про світло, клі та екран разом, тобто про світло, що вдягнене у міру цинора, ми зовемо це ім'ям "лінія". А коли ми говоримо про клі, в якому немає екрану, ми визначаємо його ім'ям "ігуль".

Питання [43](#), [59-60](#), [80-82](#), [90](#), [94](#)

¹ Івр.: ігулім та йошер. Надалі у тексті використовуватиметься переважно івритська транскрипція цих термінів. Тут і надалі, за відсутності спеціальної вказівки, - примітки перекладача.

² Досл.: прямота, чесність, праведність.

³ Досл.: труба, канал; мн. - "цинорот".

⁴ Досл.: бажання, воля до чогось.

3. **Однієї.** Те, що рав робить акцент на слові "однієї", - це для того, щоб виключити (поняття) виправлення у трьох лініях, яке зроблене у світі Ацилут. І він повідомляє нам, що у світі Адам Кадмон поки що немає цього виправлення трьох ліній, а лише "одна лінія". Причина цього в тому, що процес виправлення в трьох лініях відбувся потім, у світі Ацилут, і воно походить від фактору поєднання міри милосердя із судом, як це описано у своєму місці. А тут ми займаємося світом Адам Кадмон, де це поєднання ще не відбулося, і тому тут є лише одна лінія.

Прихід світла в клі отримання неєцаля називається ім'ям "розповсюдження" (див. частину першу, питання та відповіді про сенс слів, відповідь 14). І вже роз'яснено вище, що це клі отримання в неєцалі зветься "цинор" (вивчи там уважно сенс цього).

4. **В якій розповсюджуються та протягуються води вищого світла Ейн соф до світів, що знаходяться в місці цих повітря та простору.** Існує відомий порядок ступенів народження парцуфа, в якому чотири бхіни в бажанні називаються іменами: світло, води, небокрай, сто благословень або сто врат. І це через переміну світел, які (знаходяться) не на своїх місцях, - через цю заміну світло набуває форми вод, як це описано у своєму місці. І повідомляє нам рав, що корінь цього утворюється тут, із приходом лінії, коли світло, що розповсюджується у властивості лінії, визначається щодо вищого світла властивістю "води". І тому він уточнює: "води вищого світла Ейн соф": при розповсюдженні світла в тонкому цинорі світло відносно Ейн соф дуже зменшується та вважається властивістю вод по відношенню до того, що було раніше.

Питання [38](#)

Розповсюдження світла Ейн соф всередині простору; розповсюдження було поступовим

2) **Так ось, протягуючись у властивості прямої лінії всередину цього простору, світло Ейн не протягувалося і не розповсюджувалося до низу відразу, а розповсюджувалося поступово.** Хочу сказати, що спочатку лінія світла почала розповсюджуватися, і там, відразу на початку розповсюдження у властивості лінії, розповсюдилася, протягнулася і створила подобу однієї сфери, округлої з усіх боків.

Ор пнімі

5. **Прямій лінії всередині цього простору.** Світло, яке розповсюджується за законами чотирьох бхінот ступінчасто, тобто від тонкого до щільного, і припиняється в бхіні далет, називається "пряма лінія".

Питання [6](#), [34](#)

6. **Не протягувалося і не розповсюджувалося до низу відразу, а розповсюджувалося поступово.** Не помились у тлумаченні слів "відразу" і "поступово", сказаних тут (нібито) про порядок часів, бо духовне є вищим за час, як відомо. Але "до низу відразу" означає: без ступінчастих змін. А "поступово" - означає за допомогою розповсюдження ступенів. Іншими словами, це розвиток у порядку чотирьох відомих бхінот, як це буде з'ясоване далі.

Питання [36](#), [69](#)

7. **На початку розповсюдження у властивості лінії, розповсюдилася, протягнулася.** Це означає "корінь" нового розповсюдження, яке називається лінією. Бо оскільки вона - нове створіння, визначається в ній особливий корінь, який світить у ній в новій властивості, що зветься сферою Кетер цієї лінії. З цього Кетера розповсюджується світло Ейн соф в лінії по чотирьом відомих бхінот, коли бхіна алеф називається Хохмою, бхіна бет зветься Біною, бхіна г'імел називається Зеїр Анпіном, а бхіна далет йменується Малхут. І про цей порядок (розповсюдження) говорить рав вище: "розповсюджувалося поступово", - що спочатку розповсюдився Кетер, потім Хохма, з тим Біна, потім Зеїр Анпін і т.п. (див. частину першу, питання та відповіді про сенс слів, відповідь 8, яка пояснює слово "потім").

Питання [68](#)

8. **І створила подобу однієї сфери, округлої з усіх боків.** Значення слова "круглий" дивись у частині першій, питання та відповіді про сенс слів, відповідь 41, і подивися частину першу,

(ОП) главу першу, п.100. А оскільки світло лінії вдягається в ігуль, то воно називається сферою (ґальґаль).

Питання [12](#)

Ігуль не злитий з Ейн соф, а пов'язаний з ним через лінію

3) Цей ігуль не був злитий зі світлом Ейн соф, яке оточує його з усіх боків. А якби злився з ним, то повернулося б усе до подоби того, як було: він анулювався би у світлі Ейн соф і не виявилася би його сила взагалі, а все було б лише одним світлом Ейн соф як спочатку. І тому цей ігуль межує з ігулем Ейн соф без злиття з ним. А вся основа зв'язку та злиття ігуля, цього неецяля, з Ейн соф, (його) Маацилем, - вона через ту лінію, якою спускається і протягується світло з Ейн соф, наділяючи цей ігуль. Питання [52](#)

Ор пнімі

9. Цей ігуль не був злитий зі світлом Ейн соф, яке оточує його з усіх боків. Тобто усе світло, яке є в ігулім, воно лише з того, що вони отримують від лінії, світіння якої - це аспект нового світіння. У ньому є лише три бхіни, як сказано вище, а тому він і відрізняється від світла Ейн соф, яке оточує його (тобто ігуль) у властивості круглого світла (див. частину першу, ОП, гл.2, п.3). І це те, про що сказано равом, що він "не злитий" зі світлом Ейн соф. Тобто форма круглого світла сфери Кетер де-ігулім не є рівною світлу в Ейн соф, бо (лише) зрівняння форми призводить до злиття духовних об'єктів (див. частину першу, питання та відповіді про сенс слів, відповідь 12, і див. Ор пнімі частини першої, гл.2, п.2⁵ зі слів "З роз'ясненого"). А "оточуючий" означає причину, яка породжує.

Питання [8](#)

10. А якби злився з ним. Тобто, якби його (ігуля Кетера) світіння було в усіх чотирьох бхінот, як і світло Ейн соф, тоді його форма була би рівною з Ейн соф та злилася б з ним, а внаслідок цього він анулювався би в Ейн соф і був би абсолютно не розрізняваний.

Питання [45](#)

20. Вся основа зв'язку та злиття ігуля, цього неецяля, з Ейн соф, (його) Маацилем. Світло, що розповсюджується від Ейн соф до неецяля, називається прямим світлом. Це світло пов'язане з неецялем за допомогою його облачення у відбите світло, яке піднімається від екрану нагору внаслідок зівуґу де-акаа⁶, - це поняття буде роз'яснене далі. Воно зветься ім'ям "зв'язок", оскільки це відбите світло піднімається від екрану бхіни далет у прямій лінії, захоплює і вловлює вище світло в ігуль. Таким чином, у тому місці, де відбите світло не вдягає вище світло, це світло вважається відносно неецяля подібним до неіснуючого, оскільки без цього облачення, яке зветься відбитим світлом, його не досягають. І це ще буде роз'яснене далі. Це подібно до масляного світильника для авдали⁷, де, незважаючи на те, що головна сила світіння походить від міри олії в ньому, разом з тим, світло зв'язується з олією лише через ґніт. А там, де закінчується ґніт, гасне світильник, хоча там залишається ще багато олії.

Питання [21](#)

30. Через ту лінію, якою спускається і протягується світло з Ейн соф, наділяючи цей ігуль. Причина в тому, що в ігулім немає екрана, який би підняв відбите світло, а без нього у неецяля немає зв'язку з вищим світлом (див. вище п.[5](#)⁸). І роз'яснено там, що клі лінії називається "цинор", а воно є набагато слабшим, ніж келім ігулім, які розкрилися з першим скороченням, до приходу лінії, - подивися там причину. І тому повідомляє нам рав, що незважаючи на те, що келім ігулім є набагато вищими ніж лінія, в силу місця вони не отримують ніякого світла самі, а все своє світло вони зобов'язані отримувати за допомогою цієї лінії, набагато слабшої ніж вони, зі вказаної причини.

⁵ В оригіналі зроблено посилання на п.1.

⁶ Слово "зівуґ" означає "злягання, статевий акт"; "акаа" означає "удар". У термінології кабали сенс цього словосполучення: ударне з'єднання, ударне злиття. Однак найчастіше для передачі цієї дії використовується просто слово "зівуґ".

⁷ Релігійна процедура завершення суботи та відділення суботи від буднів під час її виходу.

⁸ Так у оригіналі. Ймовірно мається на увазі п.2 Ор пнімі.

Світло Ейн соф оточує і наділяє ігуль здалеку

4) Ейн соф охоплює та оточує його з усіх боків, бо він також у властивості ігуля, який оточує його, але далекий від нього. І це обов'язково, щоби світіння Ейн соф у неецалім було лише через цю лінію. Адже якби світло протягувалося до них також і через все те, що їх оточує, неецалім були б у властивості самого Маациля, без межі та нормованого отримання.

Ор пнімі

40. Ейн соф охоплює та оточує його з усіх боків, бо він також у властивості ігуля. В кожній сфері ми розрізняємо два види світла, які називаються внутрішнім світлом та оточуючим світлом. Світло, що вдягається усередину сфери, називається "внутрішнім світлом". А світло, яке не може вдягнутися всередину її через наявні там межі, вважається таким, що залишилося в її корені, і вона здалеку отримує від нього свічення, яке називається "оточуючим світлом". І повідомляє нам рав, що незважаючи на те, що ігулім є далекими від Ейн соф, тобто відмінність форми між ними є дуже великою, разом з тим, вони отримують від нього свічення здалеку, що називається оточуючим світлом, яке світить у двох аспектах: у властивості загального та у властивості окремого. (Слово) "охоплює (совев)" вказує на загальні навколишні світла, а слово "оточує (макіф)" - на окремі оточуючі світла.

Питання [4-5](#), [16](#), [67](#)

50. Який оточує його, але далекий від нього. (Рав) повідомляє нам, що це навколишнє світло, яке ігулім отримують від Ейн соф, світить, охоплюючи їх з усіх сторін, - тобто (світить) в усі чотири бхіни. Навіть бхіна далет, в якій не світить внутрішнє світло, теж отримує це свічення здалеку завдяки оточуючому світлу з Ейн соф. І пояснює сенс: це тому, що Ейн соф "теж у властивості ігуля". Тобто, світло Ейн соф називається круглим світлом внаслідок того, що в ньому не розпізнаються бхінот, а воно світить та наповнює також і бхіну далет (як сказано вище, в частині першій, гл.2, п.3, дивись там). І тому його світіння досягає також і бхіни далет ігулім, - але здалеку, як роз'яснено.

60. Неецалім були б у властивості самого Маациля. Дивись вище п.[10](#).

70. Без межі та нормованого отримання. Скорочення та екран, які були створені на бхіну далет, щоби вона не отримувала в себе світло, створюють "межу" на світло. Адже вони обмежують його там, де (він повинен) був би розповсюджуватися, і він припиняється на межі бхіни далет. А загальне отримання неецалем, яке зменшилося через скорочення, називається ім'ям "нормоване отримання".

Питання [62](#)

Порядок виходу десяти сферот ігулім; лінія називається "Адам Кадмон"

5) Так ось, цей перший ігуль, найбільш злитий з Ейн соф, називається Кетером Адама Кадмона. Потім ця лінія розповсюджується ще, протягується трохи і знову заокруглюється. І утворюється другий ігуль усередині першого ігуля. Він називається ігулем Хохми Адама Кадмона. Ще більше розповсюджується вниз і знову заокруглюється, та утворюється третій ігуль усередині другого ігуля, і називається ігулем Біни Адама Кадмона. І так само (лінія) розповсюджується та заокруглюється до десятого ігуля, який зветься ігулем Малхут Адама Кадмона. Таким чином, роз'яснене поняття десяти сферот, які були створені в таїнстві десяти ігулім, один усередині іншого.

Ор пнімі

80. Цей перший ігуль, найбільш злитий з Ейн соф, називається Кетером Адама Кадмона. Необхідно зрозуміти відмінності, які є в іменах десяти сферот, оскільки іноді ми називаємо їх чотирма бхінот, іноді ми називаємо їх єхіда, хая, нешама, руах, нефеш, а іноді зовемо їх Кетером, Хохмою, Біною, Зеїр Анпіном, (який містить у собі шість сферот), та Малхут. А річ у тім, що коли ми кажемо переважно про властивість келім, тобто лише про категорію матеріалу неецалія, ми визначаємо імена десяти сферот в них чотирма бхінот у бажанні отримувати. Коли

ми говоримо переважно про аспект світла, що вдягнене у ці келім, ми називаємо їх: нефеш, руах, нешама, хая, єхіда. А коли ми ведемо мову про самі келім, але маємо наголосити на решимот⁹ світел, які є в них у той час, коли вони вільні від світел, що відносяться до них, то називаємо їх іменами: Кетер, Хохма, Біна, Зеїр Анпін, Малхут.

Джерело цих згаданих вище десяти сфірот, які називаються Кетер, Хохма і т.п., визначається відразу у Світі скорочення, - після виходу світла Ейн соф з десяти сфірот, коли ці келім залишаються порожніми від світла, - до приходу лінії. Вони власне і називаються десятима ігулім. І відомо, що незважаючи на те, що світло з них вийшло, разом з тим, залишається в кожному з ігулів аспект решимо від світла, яке було в ньому. Тобто зі спільності усього колишнього світла в кожному клі залишається дуже мале світіння. Це світіння стає в тому клі причиною пристрасного бажання, яке не заспокоюється і не вщухає доти, доки знову не притягне все світло, яке було у нього раніше, - і в кількості, і в якості. І це світіння називається "решимо". І знай, що сутність імен десяти сфірот: Кетер, Хохма і т.п., у тому, що вони визначають, в основному, решимот від світла, які залишаються в десяти келім.

А звідси пізнай, що не утворюється жодного бажання у світах, або навіть легкого пробудження бажання, - як у вищих, так і в нижніх, і навіть у матеріальних неживих, рослинних, тваринних і людських (рівнях), - які не були б укорінені в цих десяти сфірот ігулім. І водночас зрозуміло також, що неможливо, щоб в істоті прокинулося якесь бажання, якщо до цього хоч раз не розкриється достатнє для цього бажання наповнення.

А річ у тому, як уже докладно роз'яснене у першій частині книги, що бажання отримувати не є первісною причиною для світла чи свого наповнення, як думають люди у світі. А буквально навпаки: світло і наповнення є причиною для бажання, коли бажання наділити благом, яке обов'язково включене до вищого світла, породжує зі своєї властивості бажання отримувати в неєцалі. Бо те, що у вищого є бажанням, стає силою та обов'язком у нижнього, - вивчи там уважно. Адже вище світло стало причиною розкриття чотирьох бхінот в бажанні у неєцалі, які є корінням усіх бажань, що розкриваються у світах. А тому як можливо, щоб з'явилося якесь бажання без його причини, тобто без того вищого світла, яке його породжує? Це подібно до того, як (ніби) сказали, що є якась істота у світі без батька та матері, які її породили. Також знаєш, що в Ейн соф вже встановлені та існують уся реальність і всі створіння, яким належить прийти у світи в усьому їхньому майбутньому розмаїтті, граничній пишноті й досконалості, що розкриються для них у світах (як докладно написано у Внутрішньому спогляданні першої частини, п.11, - дивися там усе це). Таким чином, тобі очевидно, що ще в Ейн соф вже вийшли і розкрилися усі бажання, які проявляться в майбутньому, а також сповняться їхньою досконалістю у своєму кінцевому наповненні. Означені досконалість та наповнення, які є категорією вищого світла, породили та розкрили ці бажання. Таким чином, наповнення бажання передуює і є причиною розкриття бажання, яке відноситься до цього наповнення.

І тепер добре зрозумієш сутність решимот, що залишилися в десяти сфірот ігулім після скорочення й виходу всієї досконалості та наповнення, які були в цих чотирьох бхінот, званих десятима ігулім. Значення цих решимот у тому, що добре "відбиті (нітрашму)" та вкарбовані в них (тобто в ігулім) усі види бажань, які, будучи в Ейн соф, були наповнені, а тепер (наповнення) з них зникли. І тому неминуче залишилися пристрасно бажаними та прагнучими до усіх тих наповнень і досконалості, що були в них. І все це називається решимот.

І це те, про що ми сказали вище: не утворюється жодного розкриття бажання у будь-якій сутності, як у вищих світах, так і у світі матеріальному, яке не було б укорінене в цих десяти сфірот ігулім. Таким чином, є два корені, що передують реальності усіх світів після скорочення. Перший - це коли бажання вже завершено у всій пишноті та наповненні, і це реальність яка існує в Ейн соф, благословенний Він. Другий - це коли всі бажання знаходяться зовсім порожніми від наповнення, що належало їм раніше в Ейн соф, і це називається Світом скорочення. Усі келім і матеріал створінь походять зі Світу скорочення, - тобто, звичайно ж, лише порожні келім та бажання, які втратили свої наповнення. А всі наповнення для цих бажань простягаються з Ейн соф, благословенний Він. І добре запам'ятай ці два факти, які особливо слід пам'ятати

---

⁹ Досл.: записи, одн. "решимо". Зафіксовані в духовному об'єкті спогади про міри бажання та насолоди, які залишаються після виходу світла.

протягом занять цією мудрістю.

Питання [72](#), [76](#), [120](#)

90. Потім ця лінія розповсюджується ще, протягується трохи і знову заокруглюється. Не помилися, трактуючи це так, що (лінія) протягується в (якомусь) місці чи площі, не дай Боже. Але коли будь-який об'єкт стає більш щільним¹⁰, цей розвиток називається "протягнувся зверху вниз". Бо тонкий визначається (як такий, що перебуває) нагорі, а щільний визначається як такий, що знаходиться унизу. І це оцінюється відносно близькості форми до бхіни далет, бо будь-хто, який ближчий до стадії далет, вважається щільнішим, а кожен, хто більш віддалений від неї, вважається тоншим. "Протягується трохи" означає: трохи ущільнюється. І слово "протягується" вказує на світло лінії.

А сутність цього протягування у тому, що в кожній сфері є десять сферот, і це розрізняється як у сфері з десяти сферот де-ігулім, так і в сфері з десяти сферот де-йошер. І коли виходять десять сферот сфери Кетер, спочатку лінія виходить у вигляді трьох перших його сферот, які називаються рош Кетера де-йошер. Його світіння розповсюджується у сферу Кетер де-ігулім, яка також містить десять сферот, як сказано вище. І ці десять сферот Кетера ігулім охоплюють лише три перші сфери з десяти сферот Кетера лінії. А після цього, тобто після того, як повністю завершилися десять сферот Кетера де-ігулім, тоді "лінія розповсюджується ще" і "протягується трохи", - тобто виходять її сім нижніх сферот для сповнення сфери Кетер до десяти сферот де-йошер. Таким чином, ці сім нижніх сферот Кетера лінії протягуються вниз, тобто ущільнюються більше, ніж усі десять сферот Кетера ігулім. І тому жодні властивості ігулім більше не охоплюють ці сім нижніх сферот, адже ігулім вищі за них, тобто тонші, ніж вони. І вже знаєш, що вищий щодо іншого означає: тонший за іншого.

А причину сказаного зрозумій згідно з роз'ясненням вище (п.[30](#)), що сферот де-ігулім передують та є набагато важливішими, ніж сферот у лінії, оскільки в ігулім взагалі немає властивості екрану. Так ось, цей екран, що знаходиться в сферот лінії, розташований посеред сфери, тобто в останній властивості, що знаходиться в рош сфери. А саме - в останній властивості трьох перших сферот з десяти сферот де-йошер, які є в кожній сфері де-йошер, і називаються також рош цієї сфери. Таким чином, коли ми говоримо, що екран включений до сферот лінії, це (йдеться) про сім нижніх сферот кожної сфери, які знаходяться нижче від екрана. Що не так у трьох перших (сферот) сфери, котрі зветься "рош", - у них від властивості екрану немає поки ще (нічого), адже вони знаходяться вище за екран. І тому ці три перші сфери є повністю подібними до всіх десяти сферот де-ігулім, бо ні в тих, ані в інших ще немає (нічого) від якості екрану, а тому вони знаходяться в одній властивості. І вважається, що десять сферот кожної сфери де-ігулім оточують три перші сфери кожної сфери лінії. Однак сім нижніх сферот кожної сфери лінії вже знаходяться нижче за екран, і екран включений до них. Вони набагато гірші, ніж властивості ігулім, а відомо, що той, хто гірший за іншого, вважається нижчим, ніж інший, тому й вважається, що вони знаходяться нижче, ніж усі десять сферот де-ігулім. І жодна властивість ігулім не може перебувати в місці цих семи сферот, оскільки ігулім важливіші та вищі за них.

Отже, докладно роз'яснене, що є порожнє місце між кожною сферою ігулім в мірі семи сферот сфери де-йошер, яка знаходиться там. Бо всі десять сферот де-ігулім сфери Кетер оточують лише три перші сфери Кетера лінії, а сім нижніх сферот Кетера лінії протягуються нижче від усіх десяти сферот Кетера ігулім. А після того, як завершуються ці сім сферот Кетера лінії, починається вихід трьох перших сферот сфери Хохма лінії, і їх охоплюють усі десять сферот Хохми ігулім. І між останньою властивістю Кетера ігулім та першою властивістю Хохми ігулім є вільне (від ігулім) місце. У цьому місці знаходяться сім нижніх сферот Кетера лінії, і властивості ігулім не охоплюють їх. І подібно до цього - між Хохмою і Біною, та всіма (іншими) сферот.

Питання [11](#), [13](#), [25](#), [46](#), [64](#), [112-115](#)

100. І утворюється другий ігуль усередині першого ігуля. Тут слід дуже остерігатися, щоби не заплутатися в уявних описах площі та місця в йошер та ігулі, що спотворюють поняття через стислість мови, та пам'ятати протягом усього цього (викладу), що світіння йошер означає, що світло приходить в келім, де у бхіни далет є екран, а світіння, яке закруглюється, означає, що світло приходить в келім, у яких на бхіну далет екрана нема. Але запам'ятай, що хоча в

¹⁰ Тобто коли збільшується рівень його авіют.

келім де-ігулім на бхіну далет немає ніякого екрану, разом з тим, ця бхіна далет після першого скорочення не може отримати жодного свічення через те, що усе світло, яке є в ігулім, вони повинні отримувати від свічення лінії, і це світіння йошер (як сказано вище в п.30). А світло лінії зовсім не світить у бхіні далет, оскільки протягується від екрану. Таким чином, нестача світла в бхіні далет в ігулім не через келім, адже немає в них жодного екрану, а через перше скорочення, яке спочиває на них. Але оскільки перше скорочення не вважається недоліком (див. таблицю питань та відповідей про суть понять частини першої, відповідь 83¹¹), тому всі чотири бхіни в келім де-ігулім у своїй достойності є рівними, абсолютно без відмінності малого й великого (як сказано вище, у частині першій, п.30¹²). А вся пійма, яка є в бхіні далет, - вона через отримуване від лінії світло, яке там не світить.

І разом з цим зрозумій, що після того, як ігулім отримали світло за допомогою лінії, внаслідок цього відмінність малих і великих ступенів утворилася також і в десяти сфірот ігулім: Зеїр Анпін більш важливий і великий, ніж бхіна далет, якою є Малхут, адже в Малхут немає світла, а в Зеїр Анпіні світло є, оскільки він є бхіною ґімел; у сфері Біна де-ігулім світло є значно більшим, ніж у Зеїр Анпіні, оскільки вона віддалена від бхіни далет більше, ніж він, адже вона є бхіною бет, і т.п. Однак усі ці ступені (утворилися) не через (відмінності) келім, а через світло лінії, яке вони отримують. І пам'ятай це.

200-300. Це називається ігулем Хохми Адама Кадмона. Ще більше розповсюджується вниз і знову закруглюється, та утворюється третій ігуль. Вже роз'яснено, що цими іменами називаються чотири бхіни. Їхній корінь, тобто бажання наділити достатком, що включене до вищого світла, називається Кетером; перше розповсюдження в неєцалі, тобто бхіна алеф називається Хохмою; бхіна бет називається Біною; бхіна ґімел називається Зеїр Анпіном, або шістьма сфірот: Хесед, Гвура, Тіферет, Нецах, Год, Ёсод; бхіна далет називається Малхут. Також роз'яснено, що лише коли ми говоримо про первинний матеріал у них, тоді називаємо їх чотирма бхінот та їхнім коренем. Однак якщо до цих чотирьох бхінот вже включені аспекти їхніх решимот, як це було у Світі скорочення, тоді вони називаються іменами: Кетер, Хохма, і т.п., як докладно розглянуто вище.

А тепер пояснимо причину того, що їх називають такими іменами. Корінь називається Кетером (коронаю) тому, що він не вдягнений всередину келім неєцаля, а оточує та вінчає його поза його келім. І (назва) Кетер також від слова "оточуючий"¹³. Бхіна алеф зветься Хохмою (мудрістю), оскільки від неї походять мудрість Тори та всі види наук, що є у світі, в їхніх кінцевих категоріях. І мудреці вже добре визначили це ім'я, коли сказали: "Мудрий той, хто бачить те, що народжується" (трактат Тамід, стор.32). Пояснення: коли (мудрець) спостерігає якусь річ, він відразу бачить породження, що виходять з неї, тобто бачить усі майбутні результати, які випливають з неї, аж до останнього результату. Наприклад, коли кажуть, що лікар - великий мудрець, це означає, що у будь-якій хворобі, яку він спостерігає, він бачить до глибини всі можливі наслідки виходу та поширення цієї хвороби до останнього результату. А також коли він розглядає якісь ліки, він повністю розуміє всі майбутні результати дії цих ліків у тілі пацієнта, і т.п. І подібний до цього вчений-природознавець: коли він спостерігає якусь істоту в природі, він бачить у глибину всі ті результати, які ця істота викликає при включенні до загальної реальності. І те саме - у всіх видах наук. Таким чином, всі рамки поняття "мудрець" або "досконала мудрість" - лише у властивості "бачення того, що народжується" в кожній деталі, яка є в реальності, аж до останнього результату.

І звідси пізнай також правильне визначення імені "Біна", яка вся є "силою проникливості", щоб бачити те, що народжується від кожної деталі в реальності, - як у святій Торі, так і в зовнішньому. Вона походить від сфери Біна і тому називається розумінням. А зі сфери Малхут (царство) походить властивість необмеженої влади в силі та примусі, що подібне до страху перед царською владою, і тому називається "Малхут (царство)". А інші сфірот будуть роз'яснені далі у відповідних місцях.

І немає складності у сказаному вище, - що, мовляв, якщо так, то сфера Біна мала б передувати Хохмі. Адже проникливість і пристрасне бажання бачити те, що народжується, передують та

¹¹ Ймовірно, мається на увазі відповідь 84.

¹² Ймовірно, посилання помилкове, можливо мається на увазі частина перша, ОП, гл.1, п.90.

¹³ Мається на увазі слово "кутар (כּוּתָר)"

стають причиною кінцевої досконалості, тобто бачення того, що народжується, яке називається Хохмою. Однак я вже роз'яснив тобі, що порядок створення світів є зворотним щодо нашого розуміння: наповнення бажання випереджає та стає причиною розкриття бажання (див. вище, п. [80](#) зі слів "А річ в тому"), і досконалість випереджає та стає причиною розкриття недосконалості. Бо так розповсюджуються ступені та спускаються з Ейн соф, благословенний Він, скорочення за скороченням, аж до цього світу, найбільш зіпсованого з усіх.

Питання [7](#), [24](#), [29](#), [35](#), [39](#), [79](#), [144](#)

400. І так само (лінія) розповсюджується та закруглюється до десятого ігуля, який зветься ігулем Малхут Адама Кадмона. Перший світ, який був створений після скорочення, називається світом Адам Кадмон і називається також Світом Кетера. Чотири світи: Ацилут, Брія, Єцира, Асія вдягаються на цей Адам Кадмон.

Питання [1](#)

1. Роз'яснене поняття десяти сфірот. Хоча існує не більше чотирьох ступенів, тобто чотири відомі бхіни, водночас є в них десять сфірот. І це тому, що в бхіні ґімел, яка зветься Зеїр Анпіном або Тіферет, є шість сфірот: Хесед, Ґвура, Тіферет, Нецах, Год, Ёсод. А сенс цього буде роз'яснений у своєму місці.

І тут необхідно, щоб ти дізнався про точність (сказаного) у книзі Єцира (гл.1, мішна 4): "десять, а не дев'ять". Вона повідомляє нам дуже важливу ідею. Бо вже роз'яснено, що всі світіння сфірот - від вищого світла. Але навіть в ігулім, котрі в єдиній рівності, воно не світить у бхіні далет, званій Малхут. Ім'я "сфіра" вказує тільки на світло і клі разом, тобто на те, що вище світло вдягнене у клі, а клі без світла не називається цим ім'ям, тому що "сфіра" означає сферичність та яскравість. І внаслідок цього могла б з'явитися у розумі (думка), що Малхут, - це не сфіра, не дай Бог, оскільки вище світло не світить у ній. І тому уточнює автор книги Єцира і каже: "десять сфірот, а не дев'ять", не дай Боже, бо Малхут теж вважається сфірою. А причина цього в тому, що увесь зв'язок вищого світла з десятьма сфірот - у єднанні, (яке здійснюється) завдяки відбитому світлу, котре Малхут піднімає силою екрану в ній знизу вгору (як написано вище, п. [20](#)). І тому навпаки, - вона найважливіша сфіра в десяти сфірот, бо без неї у вищого світла не було б зв'язку з дев'ятьма вищими сфірот. І тому вважається, що вся вона - наче світло. Зрозумій це і ще буде роз'яснене це у своєму місці.

Питання [121](#)

2. Були створені в таїнстві десяти ігулім, один усередині іншого. Дивись частину першу, ОП, гл.1, п.90.

Лінія з'єднує всі ігулім разом

б) Так ось, властивість, яка об'єднує всі ігулім разом, це та тонка лінія, яка розповсюджується з Ейн соф, проходить, спускається і протягується від ігуля до ігуля, до закінчення межі їх усіх. І через цю лінію протягується світло та благо, яке необхідне кожному з них.

Ор пнімі

3. Властивість, яка об'єднує всі ігулім разом, це та тонка лінія, яка розповсюджується з Ейн соф. Пояснення. Вже відомо, що в десяти сфірот ігулім є переривання і порожнє місце від сфіри до сфіри, - тобто у мірі семи сфірот світіння йошер у цій сфері (як написано вище в п. [90](#), зі слова "Отже"). Однак у десяти сфірот лінії між ними немає переривання взагалі: вони починаються від світла Ейн соф та розповсюджуються до центральної точки, що є бхіною далет, званою Малхут, нижче якої немає ніякої властивості. Таким чином, між десятьма першими сфірот, що розповсюджуються з Ейн соф у таємниці прямої лінії, та зветься також десятьма сфірот Адама Кадмона, немає жодних переривань взагалі. Тому рав каже, що сфірот лінії з'єднують також десять сфірот ігулім, оскільки сім нижніх сфірот кожної сфіри де-йошер з'єднують десять сфірот верхньої сфіри де-ігулім з десятьма сфірот нижньої сфіри де-ігулім. В силу того, що світіння в десяти сфірот сфіри Хохма де-ігулім, отримується від трьох перших сфірот сфіри

Хохма де-йошер, безумовно це світло проходить через сім нижніх сферот сфери Кетер де-йошер. Таким чином, ГАР¹⁴ Хохми де-йошер повинні отримати (світло) від семи нижніх сферот сфери Кетер де-йошер та наділити ними десять сферот сфери Хохма де-ігулім. І виходить, що сім нижніх сферот Кетера де-йошер з'єднують десять сферот Кетера ігулім з десятима сферот Хохми ігулім. І так само від Хохми до Біни, і так - далі, подібно до цього.

Питання [89](#)

4. Проходить. Пояснення. Лінія, яка є світлом йошер, ніби розщеплює верхні частини ігулім, проходить крізь ігулім, спускається і протягується до сіюму, тобто до центральної точки. Однак, звичайно ж, тут не йдеться про місце та площу. І для розуміння цього слід знати, що немає в тебе жодного розкриття світла у світах, як у вищих, так і в нижніх, яке не протягнулося би від Ейн соф, благословенний Він, котрий перебуває вище за скорочення. І воно (тобто світло) зобов'язане розповсюдитися та пройти через всі ступені й світи, що знаходяться між світом, який отримує розкриття згаданого світла в собі, та Ейн соф, який вищий за скорочення.

І вже знаєш, що немає зникнення в духовному, а через це зовсім неможливо сказати, що це розкриття, тобто світло, яке розвивається ступінчасто, зникає з першого ступеня під час його приходу на другий, та зникає з другого по його приходу на третій, - подібно до матеріального об'єкта, що переміщується з місця на місце. У духовному це абсолютно неможливо, оскільки для духовного не характерне зникнення, і воно (тобто світло) по шляху проходження ним ступенів обов'язково залишається на кожному ступені. А його прихід на другий ступінь є подібним до запалювання свічки від свічки, і перша при цьому взагалі не зменшується. Таким чином, коли розкривається світло, що прийшло на якийсь ступінь у світі Асія, спочатку його удостоюються всі ступені у світах від Ейн соф, який вищий за скорочення, і до того, хто отримує в світі Асія.

Відповідно до цього виходить, що світіння лінії йошер має пройти через келім де-ігулім, оскільки категорія келім де-ігулім передує лінії: келім де-ігулім виходять відразу разом із скороченням, а келім де-йошер виходять потім разом із лінією. І тому це світіння, що проходить між ними, не зсувається звідти ніколи, як написано: немає зникнення в духовному.

І ще слід знати, що у згаданому процесі розвитку світла від місця до місця є два стани, які залишаються в місцях його проходження. Один стан - це (коли світло) "залишається постійно", що означає: змішується та поєднується зі світлом, котре вже перебуває там, і вони з'єднуються воедино, ніби завжди були чимось одним. А другий стан - це лише "яке залишається при проході", тобто воно не змішується і не поєднується в одне ціле з властивістю світла самого місця, а знаходиться там окремо, як особлива властивість сама по собі. І це те, про що повідомляє нам рав, що світло лінії, яке проходить через ступені ігулім, - воно не у властивості "залишається постійно", а лише у властивості "залишається при проході", вказуючи тим самим, що воно не поєднується зі світлом ігулім в єдину властивість, а знаходиться там окремо у своїй власній якості. Це те, що уточнює рав у слові "проходить". І зрозумій це.

Причина цього в тому, що світло в лінії передує світлу в ігулім. Адже ігулім отримують своє світло лише від світла лінії, і тому світло лінії безумовно є важливішим, ніж світло ігулім, а через це воно не поєднується зі світлом ігулім. Світло лінії називається світлом руах, а світло ігулім зветься світлом нефеш.

Питання [15](#), [54](#), [66](#), [75](#)

5. Спускається. Будь-яке розповсюдження вищого світла до неецаля називається спуском. Значення цього в тому, що по мірі того, як воно розповсюджується, воно ущільнюється. І вже знаєш, що найтонший називається верхом, а більш щільний називається низом. І оскільки світло при розповсюдженні ущільнюється, в дійсності воно спускається згори до низу.

Сенс цього ущільнення, яке світло отримує через розповсюдження, в тому, що воно розповсюджується в порядку чотирьох бхінот, починаючи від бхіни алеф і до приходу та попадання в екран, який знаходиться в бхіні далет. Насправді ж воно продовжує ущільнюватися, оскільки бхіна алеф є найтоншою за всіх, після неї - бхіна бет, і т.п., - до бхіни далет, яка щільніша за

¹⁴ Аббревіатура слів "гімел рішонот", яка означає "три перші (сфери, властивості)" у парцуфі. Іноді словом "ГАР" передається стан досконалості рівня духовного об'єкта.

всіх них (див. в частині першій, гл.1, п.50 з слів "Сенс обов'язковості").

Питання [33](#)

6. **І протягується.** Світіння йошер виражається словом "і протягується", а свічення ігулім - словом "закруглюється" (див. вище, п.[90](#)).

7. **До закінчення межі їх усіх.** Тобто до бхіни далет в ігулім, яка називається центральною точкою. І вона називається матеріальною кулею у цьому світі. Властивість Ацилута у світі Адам Кадмон спочатку поширювалася до цього світу. Але після того, як було зроблене друге скорочення, зване світом Некудім, тоді піднявся сіюм Ацилута Адама Кадмона у властивість точки майбутнього світу, - у місце, яке є вищим від світу Брія, як буде роз'яснене з Божою допомогою у своєму місці.

Питання [51](#), [70](#)

Кожен світ і кожна сфера складаються з десяти власних сфірот та нескінченного числа їхніх деталей; сфірот ігулім оточують одна одну подібно до кілець в цибулині

7) Так ось, у кожному світі є десять власних сфірот, і кожна окрема сфера в кожному світі включає десять власних підсфірот. І всі вони - наче кільця цибулини, одна всередині іншої, подібно до зображення сфер, які згадані в книгах астрономів.

Ор пнімі

8. **Включає десять власних підсфірот.** Сенс цього взаємовключення сфірот зрозумієш відповідно до відомого правила, що немає зникнення в духовному. І будь-яке світло, що переходить з місця на місце, назавжди набуває свого місця у всіх тих властивостях, через які проходить, як сказано вище (ОП, другому) п.4, - вивчи там уважно. А через те, що будь-яка нижня сфера створюється з вищої сфери шляхом причини та наслідку, тому нижня вважається такою, що ніби проходить через вищу.

І тому всі сфірот обов'язково складаються одна з одної. Наприклад, коли виходять дві перші сфери Кетер і Хохма, світло Хохми має вийти з Ейн соф, благословенний Він, - адже все протягується з нього. Потім світло Хохми повинно пройти через сферу Кетер перед тим, як прийде у сферу Хохма, оскільки сфера Кетер стала причиною його виходу. А через те, що сфера Хохма там пройшла, вона набула там свого місця. І тепер у Кетері знаходяться дві сфери: Кетер та Хохма. І подібно до цього потім вийшли всі десять сфірот вищого світла зверху вниз, аж до Малхут. Таким чином, усі дев'ять сфірот, які нижчі за Кетер, повинні пройти через Кетер, оскільки він - першопричина виходу їх усіх, і внаслідок цього всі вони здобули там своє місце, адже немає зникнення в духовному. А якщо так, то, безумовно, всі дев'ять нижніх сфірот існують так само і в самому Кетері - з тієї причини, що вони там пройшли.

І за прикладом цього обов'язково є дев'ять сфірот у Хохмі, оскільки вісім сфірот, які нижче за неї, повинні пройти через неї, як сказано вище про Кетера. І так само - вісім сфірот у Біні зі згаданої причини. І так само - сім сфірот у Хеседі, і т.п., і одна - в Малхут, оскільки вона є нижньою.

Відомо, що Малхут піднімає від себе і вгору десять сфірот відбитого світла, які вдягаються на десять сфірот вищого світла, званих десятьма сфірот прямого світла. Це відбите світло називається світлом Малхут, і в ній немає жодного іншого світла. Це відбите світло у всіх місцях називається десятьма сфірот, що піднімаються знизу вгору. Подивись у Внутрішньому спогляданні гл.6, п.[66](#), - там роз'яснено, що Малхут для цих десяти сфірот називається Кетером, оскільки вона - причина їхнього виходу. Суміжний з нею (ступінь) називається Хохмою, третій від неї ступінь називається Біною, і т.д. І тут виходить, що кожний чистіший (ступінь) є більш малим, аж до того що істинний Кетер отримує від цього відбитого світла лише властивість Малхут. Вивчи там уважно.

І тому, звичайно ж, всі ці десять сфірот, (які встановлюються) знизу вгору, знаходяться в Малхут. Адже всі вони проходять через Малхут, бо Малхут - це їхній корінь, і тому всі вони набувають свого місця в Малхут. Виходить, що також Малхут містить десять сфірот. А через Ёсод проходять дев'ять сфірот відбитого світла. Тим самим десять сфірот у Ёсоді (складаються з) однієї

сфери вищого світла, яка (проходить) зверху вниз, і дев'яти сферот відбитого світла, що (проходять) знизу нагору та зобов'язані пройти у його місці. І так само - десять сферот у Годі: дві сфери - зверху вниз, тобто світло Году та світло Єсоду, що проходить через нього, і вісім сферот - знизу вгору. І аналогічно - десять сферот у Нецаху: три - зверху вниз, і сім - знизу вгору. І далі - подібно до цього. Таким чином, після виходу десяти сферот вищого світла і десяти сферот відбитого світла стає кожна (сфера) такою, що обов'язково включає десять повних сферот. І подібно до цього, в деталях деталей до нескінченності, всі вони обов'язково виявляються в такому взаємовключенні. І тут немає місця для подробиць, - подивися у Внутрішньому спогляданні, де все це ми з'ясовуємо дуже докладно.

Питання [150-151](#)

9. І всі вони - наче кільця цибулини. Тобто кожний вищий рівномірно оточує нижнього з усіх сторін, без відмінності ступенів (див. вище п.[50](#)).

Будь-який ігуль, який ближчий до Ейн соф, вважається вищим і важливішим за інший, - аж до цього світу, що перебуває у центральній точці, яка віддалена від Ейн соф більше за всіх: він є абсолютно матеріальним

8) Кожний ігуль у всіх світах у просторі, будь-який, що є ближчим до світла Ейн соф, ніж інший, він є вищим і чудовішим, ніж інший. Допоки не виявляється, що цей світ, земний і матеріальний, - він центральна точка, серцевина усередині всіх цих ігулім, усередині всього згаданого вище місця простору та порожнього повітря. І він віддалений від Ейн соф абсолютним віддаленням, найбільше за всі світи. І тому він увесь тілесний та матеріальний, абсолютно матеріалізований, будучи центральною точкою всередині всіх ігулім. І зрозумій це добре. Питання [14](#)

Ор пнімі

10. Будь-який, що є ближчим до світла Ейн соф, ніж інший, він є вищим і більш чудовішим, ніж інший. Вже знаєш, що поняття близькості тут не у значенні місця, не дай Боже, а воно означає близькість форми. Відомо також, що від Ейн соф, благословенний Він, до центральної точки є чотири стадії зміни форми, і вони - це десять сферот ігулім, а центральна точка - це бхіна далет, найбільш щільна з усіх. Перший ігуль, який зветься Кетером, - це властивість кореня цих чотирьох бхінот, котрий віддає. І само собою зрозуміло, що ігуль Кетера найбільш тонкий з усіх ігулім, адже з них його форма є найбільш близькою до Ейн соф. А бхіна алеф, яка трохи щільніша, ніж він, віддалена від Ейн соф, благословенний Він, більше, ніж Кетер. Бхіна бет, яка є ще щільніша, віддалена від Ейн соф більше, ніж бхіна алеф. І так - до тих пір, поки центральна точка, найщільніша з усіх, не визначається як така, що віддалена від Ейн соф, благословенний Він, більше за їх усіх.

І не утруднюйся тим, що вище (у частині першій, гл.1, п.100) написано, що в ігулім немає властивостей "вище" й "нижче". Тут мається на увазі, що після того, як ігулім отримали в себе свічення лінії, в них утворилися властивості "верх-низ" та всі особливості, які властиві лінії.

Питання [18](#)

Глава 2

Роз'яснює десять сферот де-йошер, їхній вихід, розвиток, і те, що включене до них

Порядок виходу десяти сферот де-йошер

1) Тепер роз'яснімо другу властивість, що існує в десяти сферот. Це не що інше, як властивість світла йошер, - на зразок трьох ліній, як форма вищого Адама. Так ось, шляхом згаданої лінії, що розповсюджується зверху вниз, від неї розповсюджуються ігулім. Ця лінія, яка розповсюджується в прямоті зверху вниз, - від початку верхньої межі самого верхнього з усіх ігуля, до нижньої межі, закінчення буквально всіх ігулім, згори униз, -

теж складається з десяти сферот. І це таїнство "образу прямої (праведної) людини"¹⁵, володаря вертикального рівня, який включає двісті сорок вісім органів¹⁶, що проявлені у формі трьох ліній, - правої, лівої та середньої, - котрі загалом складаються з десяти сферот, а кожна сфера з них ділиться ще на десять сферот до нескінченності.

Ор пнімі

1. **Від початку верхньої межі самого верхнього з усіх ігуля до нижньої межі.** Кетер у світі або у сфері визначається ім'ям "верхня межа"¹⁷ цього світу чи цієї сфери. А Малхут у кожному світі чи сфері визначається ім'ям "ґрунт"¹⁸ у цьому світі чи в цій сфері. Так ось, вищий ігуль - це сфера Кетер, а верхня межа цього Кетера, - це Кетер у десяти сферот цього Кетера.

Питання [10](#), [63](#)

2. **"Образу прямої (праведної) людини".** Облачення на мохін¹⁹ називаються ім'ям "целем (образ)" від слова "цель (тінь)". А світіння йошер, яке складається з трьох перших сферот, називається "адам (людина)" з тієї причини, що отримує ГАР в облаченнях целема. І це довга тема, для (роз'яснення) якої тут нема місця.

Питання [56](#)

3. **Володар вертикального рівня.** Рош будь-якої сфери та парцуфа - це три перші сфери: Кетер, Хохма, Біна. А сім нижніх сферот: Хесед, Гвур, Тіферет, Нецах, Год, Ёсод, Малхут у кожній сфері та парцуфі визначаються як властивість ґуфа цієї сфери та парцуфа. І коли вони впорядковані, тобто світла трьох перших сферот - у келім де-ГАР, а світла ЗАТ²⁰ - у келім де-ЗАТ, тоді парцуф вважається "володарем вертикального рівня". Якщо ж, однак, у келім де-ГАР знаходяться світла ґуфа, а не світла, що їм відповідають, тоді вважається, що цей парцуф не має вертикального рівня. Бо властивість рош (в ньому) не є більш важливою, ніж властивість ґуф, оскільки навіть у рош використовуються лише властивості світел ґуфа. І коли рош разом із ґуфом на одному ступені це називається "схиланням голови".

Питання [19](#), [61](#)

4. **Який включає двісті сорок вісім органів.** Пояснення. У вищому парцуфі є двісті сорок вісім розрізень милосердя (хесед), і від них до нижнього протягуються двісті сорок вісім органів, що витлумачено (у Мішні Галахот²¹). Тут немає можливості розширити пояснення. І нехай благословиться до цього у своєму місці.

П'ять частин душі в нижній людині: нефеш, руах, нешама, хая, єхіда

2) Так ось, в нижній людині є п'ять категорій світел, і це: нефеш, руах, нешама, хая, єхіда. І це п'ять достоїнств, - одна достоїнність вища за іншу. І це таємниця п'яти разів (сказаного благословення) «Благослови мою душу...»²², - як згадано в трактаті Брахот (стор.10/1), що це відповідає п'ятьом властивостям, які є в душі.

Ор пнімі

5. **В нижній людині є п'ять категорій світел.** Немає в тебе сутності в усіх світах, як у вищих світах, так і в цьому світі, щоби не визначалися у ній десять сферот, і це чотири відомі бхіни та їхній корінь. І це те, про що написано, що і в нижній людині у цьому світі теж знаходяться ці п'ять бхінот.

6. **Нефеш, руах, нешама, хая, єхіда.** Келім в десяти сферот звуться: Кетер, Хохма, Біна, Зеїр

¹⁵ Словосполучення: "целем адам яшар (צלם אדם ישר)". Значення слова "целем (образ, вигляд)" автор пояснює далі в Ор пнімі до цього пункту. Значення слова "яшар": "прямий, чесний, праведний".

¹⁶ Поняття "органи (еварім)" використовується в кабалі як метафора парцуфів (або сферот), включених до духовного об'єкта, з'єднаних воедино і функціонуючих як одне ціле, - подібно до органів матеріального тіла людини. Значення цього поняття в даному конкретному випадку пояснюється автором в Ор пнімі до даного пункту.

¹⁷ Досл.: дах (gar).

¹⁸ Досл.: карка (ґрунт, дно, підлога). У тексті Древа життя використовується слово "тахтіт (низ, дно, основа гори)".

¹⁹ Досл.: мозок, розум, одн. - моах. У кабалі - світла рош. Іноді це слово використовується для позначення сферот рош - КАХАБ або ХАБАД.

²⁰ Аббревіатура слів "заїн тахтонот", досл.: "сім нижніх". Маються на увазі сім нижніх сферот.

²¹ Один із трактатів Мішни, який не прокоментований у Талмуді.

²² Писання, Псалми, 104:1.

Анпін та Малхут. А світла в них називаються: єхіда, хая, нешама, руах, нефеш (як написано у словах рава²³). Світло єхіда вдягається у клі Кетера, світло хая вдягається у клі Хохми, світло нешама - в клі Біни, світло руах - в клі Зеїр Анпіна, а світло нефеш - у клі Малхут.

Питання [27](#), [31](#), [49](#)

7. П'ять достоїнств, - одна достоїнність вища за іншу. Вже знаєш, що визначення ступенів - воно відповідно до тонкості та авіют в них, і (поняття більш) "достойний" означає більшу міру тонкощі (чистоти) ніж у іншого.

Як в ігулім, так і в йошер є оточуюче світло і світло внутрішнє, зовнішнє клі і клі внутрішнє

3) Так ось, у властивостях всіх десяти сфірот ігулім є всі згадані аспекти, і це світла та келім. Світло ділиться на внутрішнє світло і оточуюче світло, а клі ділиться на зовнішнє і внутрішнє. І так само в десяти сфірот де-йошер в образі Адама, - є в ньому всі ці властивості теж.

Ор пнімі

8. Світла та келім. Світла - це НАРАНХАЙ²⁴, а келім - це КАХАБ ЗОН²⁵, як сказано вище.

9. Світло ділиться на внутрішнє світло і оточуюче світло. Причиною духовного поділу є зміна форми, яка там оновилася (як написано вище у частині першій, гл.1, п.30, зі слова "Однак"). І будь-який вищий щодо іншого, - він тонший за іншого, а будь-який нижній щодо іншого означає, що він більш щільний, ніж інший. Бо при зміні форми авіют він відокремлюється, виходить з іншого і стає нижнім щодо нього. Відомо, що світла від кожного вищого передаються його нижньому, і тому нижній повинен отримувати достаток у свою найвищу і найтоншу властивість. Але вищий передає йому благо лише з найнижчої та найщільнішої властивості, яка є в ньому. Завдяки цьому форма світла, що надходить від вищого, зрівнюється із формою клі, яке є у нижнього. Тому що властивість найбільш щільного і грубого у вищому має рівність із властивістю найбільш тонкою і чистою в нижньому. І виходить, що нижній може отримати не все світло, яке йому належить отримати, а тільки дуже малу частину, - тобто лише наскільки зможе отримати його найтонше клі. Але інші його властивості, що є не настільки чистими, змушені залишатися без світла, яке відноситься до них, внаслідок відмінності форми відносно вищого, котрий ними наділяє.

Тому вважається тут, що світло, яке відноситься до нижнього, поділяється на дві властивості. Перше - це мала міра світла, яку він отримує від вищого всередину свого найвищого клі. І це світло, яке він отримує, називається у нижнього "внутрішнім світлом". Друге - це вся міра світла, яка відноситься до інших властивостей нижнього, які не можуть його отримати через відмінність їхньої форми від вищого. Вся ця міра вважається такою, що залишається у вищому, вона не спускається в нижнього і називається "оточуючим світлом". Воно називається так тому, що оточує нижнього, тобто світить йому здалеку. Незважаючи на те, що воно не вдягається у нього, проте трохи світить йому здалеку, і це далеке світіння здатне очистити властивості авіют в нижньому аж до того, що зрівняє форми всіх властивостей у нижньому з формою вищого. І тоді (нижній) зможе отримати все світло, яке відноситься до нього, що зветься входженням оточуючих світел. Тобто оточуючі світла входять та вдягаються в очищені келім нижнього, стаючи аспектом внутрішнього світла.

10. Клі ділиться на зовнішнє та внутрішнє. Тобто, через те, що світла розділилися на внутрішнє і оточуюче, в силу цього в клі є два види отримання, - а саме, одержання всередину клі і отримання в зовнішній властивості клі (див. у частині першій таблицю питань та відповідей про сенс понять, відповідь 102²⁶). Внутрішнє світло клі приймається у внутрішню (властивість) клі, а оточуюче світло очищає його (тобто клі) від авіют (як написано вище у п.9). І вважається, що (оточуюче світло) приймається через зовнішню властивість клі без будь-якого облачання в клі.

²³ Місце в тексті, на яке вказує наступне посилання "פ"י"ב כ"ו" неможливо визначити.

²⁴ Аббревіатура слів: нефеш, руах, нешама, хая, єхіда.

²⁵ Аббревіатура імен Зеїр Анпін і Нуква (Малхут).

²⁶ Ймовірно, мається на увазі відповідь 101.

І коли мовиться про клі, поділ клі на зовнішню та внутрішню (властивості) відповідає розрізненню чистоти та авіют у клі, бо лише його авіют здатна до отримання внутрішнього світла, оскільки основа клі отримання неєцаля - це бхіна далет. Однак три перші бхіни не здатні до отримання, але вони є причиною розкриття бхіни далет. І тому в будь-якому клі, самому по собі, визначаються чотири бхіни, але світло приймається в основному в його бхіну далет. І тому вона називається "внутрішньою властивістю клі", його внутрішністю, де перебуває достаток.

Однак троє бхінот, які лише викликають розкриття бхіни далет у клі, - вони самі, не будучи призначеними для отримання, вважаються такими, що оточують бхіну далет ззовні, подібно до щільних стінок матеріальної судини, яка містить чотири оболонки, що оточують одна одну. І все, що приймається в судину, - воно в її внутрішності, тобто у внутрішній оболонці, а решта троє оболонок у товщині її стінки лише зміцнюють внутрішню, щоб у неї була сила витримати наповнення в ній. Подібно до цього слід розуміти і тут, у духовному: головна властивість, яка утримує благо всередині себе, - це бхіна далет в клі. А три перші бхіни - це причини для розкриття бхіни далет у всій її силі, коли вона буде здатна утримувати достаток, але самі вони не призначені для отримання внутрішнього світла.

І тому вони називаються зовнішнім (аспектом) клі, будучи поза властивістю отримання внутрішнього світла: бхіна ґімел - це зовнішнє по відношенню до бхіни далет; бхіна бет - зовнішня для бхіни ґімел; а бхіна алеф - зовнішня щодо всіх та оточує їх усіх; і над ними всіма є зовнішня бхіна взагалі без будь-якої авіют, яка є коренем усіх чотирьох бхінот у клі. І знай, що ця зовсім тонка бхіна - це і є клі отримання для оточуючого світла, бо внаслідок її чудової чистоти вона може отримувати світіння оточуючого світла, незважаючи на те, що воно (світить) здалеку.

Отже, роз'яснена сутність поділу клі. Його внутрішнє означає властивість найбільшої щільності у клі, тобто бхіну далет в клі, і вона отримує внутрішнє світло. А його зовнішнє означає найтоншу властивість у клі, тобто бхіну шореш²⁷ клі, і вона отримує оточуюче світло здалеку. І немає складності в тому, що бхіна далет недостойна отримання в силу скорочення та екрану. Бо ми розглядаємо тут лише властивості відбитого світла, яке піднімається з бхіни далет (див. у Внутрішньому спогляданні).

Світло ігулім - це світло нефеш, а світло йошер - це світло руах; спочатку створюються ігулім, а потім йошер

4) Однак відмінність, яка існує між ігулім та йошер, у наступному. Десять сфірот ігулім, - це властивість світла, що зветься нефеш. І є в них світло внутрішнє та світло оточуюче, (властивості клі) внутрішні й зовнішні: є у них десять сфірот келім, і в кожному клі з них є внутрішнє та зовнішнє; є також десять сфірот світел, і в кожному світлі є світло внутрішнє і світло оточуюче. А десять сфірот де-йошер - це аспект світла, яке називається руах. Цей ступінь, як відомо, є вищим за ступень нефеш, і вони теж містять внутрішній та оточуючий світла. Також є у них десять сфірот келім, і в кожному клі з них є внутрішнє та зовнішнє. І зрозуміло, що властивість нефеш була створена спочатку, а потім створений руах. Питання [65](#)

Ор пнімі

20. Десять сфірот ігулім, - це властивість світла, яке називається нефеш. Світло всіх тих сфірот, які можуть лише отримувати світла, і немає у них можливості наділяти (світлом) інших, називається світлом нефеш. І роз'яснено, що все світло в ігулім вони повинні отримувати від світла лінії (як написано вище, гл.1, п.[30](#)). Причина в тому, що у вищого світла є можливість зв'язатися з келім лише завдяки зівуґу з екраном, який піднімає відбите світло. Це відбите світло і зв'язує світло з келім (гл.1 п.[20](#)). А тому з тими келім, в яких немає цього екрана, вище світло не зв'язується, щоби вони могли наділяти зверху вниз інших. Вони здатні лише отримувати світло від попереднього ступеня знизу нагору заради свого власного існування. Це світло називається світлом нефеш, як сказано вище. І оскільки в келім де-ігулім немає екрану, то з ними самими у вищого світла немає зв'язку, а повинні отримувати світло від лінії. Це лише у міру свого існування, а не для віддачі. І тому світло, що є в ігулім, називається світлом нефеш.

²⁷ Досл.: корінь, джерело.

30. А десять сфiрот де-йoшер - це аспект свiтла, яке називається руах. Цей ступiнь є вищим за ступiнь нефеш. Десять сфiрот де-руах, - це властивостi, якi вiддають, i тому свiтло руах називається свiтлом захара, тобто таким, що дає. Але десять сфiрот де-нефеш називаються свiтлом некеви, тобто вона отримує i не може вiддавати. I тому десять сфiрот свiтла лiнii називаються десятима сфiрот де-руах, щоб вказати на те, що це свiтло захара, яке вiддає. А причина вже роз'яснена вище у попередньому пункті, - вивчи там. I тому руах є вищим, нiж ступiнь нефеш, оскiльки він надiляє (ступiнь) нефеш.

Питання [92](#), [95](#), [111](#)

Аріх Анпін де-ігулім свiтлить в Аба ве-Іму де-ігулім у властивості "вікон" у його трьох лініях: правій, лівій та середній; i від них протягується свiтло у всі ігулім; таким чином, всі деталі, які є в йoшер, є також i в ігулім

*5) Також в десяти сфiрот в категорії ігулім, що перебувають один усередині іншого, є всі властивості отримання блага, що i в десяти сфiрот лiнii йoшер. I це оскiльки в ігулі Кетера, який після виправлення зветься Аріх Анпіном, є деякий отвір, - вікно в правій стороні ігуля, - звідки спускається свiтло Аріх Анпіна до ігуля Аби та свiтлить йому. I ще є друге вікно, - у лівій (стороні) ігуля Аріха²⁸: виходить свiтло з лівой сторони ігуля Аби, який усередині нього (тобто всередині Аріх Анпіна), проколює його та утворює в ньому вікно. I звідти протягується свiтло до ігуля Іми, який всередині ігуля Аби, та свiтлить у ньому. I виходить, що проходження свiтла всередині лівой (стороні) ігуля Аби - не для самого Аби, а воно проходить там лише шляхом переходу, але головне його свiчення - для Іми. I виходить, що Аріх Анпін свiтлить Абі та Імі разом, буквально подiбно до того, як i в їхній йoшер. I хоча це ігулім, (які) один усередині іншого, (але) є в них прямі лiнii, - права, ліва та середня, - у властивостях цих вікон в них. I звідти в десять сфiрот де-ігулім протягується свiтло через прямі лiнii, - буквально у всіх тих самих деталях, що й в десяти сфiрот прямої лiнii руаха.

*Врата передмов, стор.11 (Єрусалимське видання)

Ор пнімі

40. Ігулім, що перебувають один усередині іншого. Іншими словами, п'ять ступенів КАХАБ ЗОН не протягуються в йoшер, що означає: один нижчий за інший, тобто від тонкого до щільного (гл.1, п.5), але п'ять ступенів є рівними один одному, i жодний (з них) не є нижчим за інший, тобто не щільніший за інший. Але, звичайно ж, між ними у будь-якому випадку існують відмінності причини та наслідку, адже вони походять один від одного i протягуються один з одного: Хохма виходить з Кетера, Біна - з Хохми, Зеїр Анпін - з Біни, а Малхут - із Зеїр Анпіна (як написано вище у частині першій, гл.1, п.50, зі слова "Тепер"). Однак ця відмінність причини й наслідку, про яку йдеться вище, визначається в аспекті їхнього перебування одного всередині іншого, коли кожна причина оточує свій наслідок: Хохма походить з Кетера, Біна походить з Хохми i т.п. Таким чином, "один усередині іншого" означає, що один є наслідком іншого. Однак між ними немає відмінності "верх-низ" (як сказано вище у частині першій, гл.1, п.100).

Питання [22](#)

50. Є всі властивості отримання блага, що i в десяти сфiрот лiнii йoшер. Бо свiтло так закарбовує в собі якості від клі, в яке вдягається, що навіть коли виходить звідти в інше клі, не змінює своїх якостей, які були у нього в попередньому клі. I оскiльки в той час, коли свiтло ще знаходилося в лiнii в прямоті, простягалось та опускалось щоразу все нижче, тобто через існуючий там екран продовжувало поступово ущільнюватися (див. гл.1, ОП, п.6), то навіть після того, як воно вже виходить звідти i приходить в десять сфiрот ігулім, які не мають екрана, та, безумовно, закруглюється в них, - воно не змінює своїх якостей, (які набуті) при розповсюдженні його від ступеня до ступеня. Це означає, що, наприклад, коли свiтло лiнii приходить у сферу Кетер, воно закруглюється там, тобто набуває форми цього клі, в якому немає розрізнення верху та низу. Однак коли свiтло розповсюджується від ігуля Кетера до ігуля Хохми, воно не закруглюється (див. у першій частині таблицю запитань та відповідей про сенс слів, відповідь 3), а протягується у прямоті, тобто у розрізненні верху й низу. I виходить внаслідок цього, що

²⁸ У тексті книги Аріх Анпін іноді зветься "Аріх", а Зеїр Анпін - "Зеїр".

ігуль Хохми є нижчим, ніж ігуль Кетера, щільнішим, ніж Кетер, і форми їх не є рівними. Подібним чином, коли світло приходить з Хохми в Біну, воно протягується до неї у прямоті. І визначається, що Біна нижче, ніж Хохма, тобто щільніша, ніж Хохма. І подібно до цього - усі сфірот. Таким чином, хоча форми десяти сфірот де-ігулім є рівними, - без відмінності верху й низу з точки зору келім, - разом з тим існує в них розрізнення верху і низу з точки зору того, що "є в них всі ті властивості отримання блага, як і в десяти сфірот лінії йошер"²⁹.

60. Після виправлення зветься Аріх Анпіном. Пояснення. Після того, як встановилися чотири світи АБСА, кожна сфера стала повним парцуфом у рош, тох і соф, тому (вони отримали) внаслідок цього інші імена. Парцуф, який був створений з Кетера, називається "Аріх Анпін", парцуф, який був створений з Хохми, називається "Аба", парцуф, який був створений з Біни, називається "Іма", парцуф, який був створений з шести сфірот ХАГ'АТ НЕГІ, називається "Зеїр Анпін", а парцуф, створений з Малхут, називається "Нуква". А значення цих імен буде роз'яснене з Божою допомогою у відповідному місці.

70. Є деякий отвір - вікно. Пояснення. Вже знаєш, що завдяки світлу десяти сфірот лінії, яке отримують ігулім, всі властивості йошер неодмінно відбиваються також і в ігулім (як написано вище в п.50). Так ось, ця властивість, яка існує в лінії, називається екраном, у відбитому світлі якого знаходиться зв'язок вищого світла з келім (як написано вище в п.20). Цей екран теж закарбовується в ігулім, але без своєї авіют, тому що авіют не може піднятися з нижнього ступеня на вищий ані скільки, - адже тому він і називається вищим, що немає у нього такої авіют, як у нижнього. І зрозумій це. Але тільки аспект проміжку, який цей екран розкриває в нижньому, тобто в десяти сфірот де-йошер, увесь він сам піднімається від екрану лінії йошер та закарбовується в ігулім. І проміжок від цього екрана називається ім'ям "вікно", - подібно до вікна, яке встановлене в кімнаті, щоби воно проводило світло в кімнату. Цей екран також розкриває відбите світло як зв'язок світла з неєцалем. Таким чином, якби екран зник звідти, то й світло вийшло би з неєцаля, і він залишився б у пітьмі, - подібно до того, як (ніби) зачинили вікно у кімнаті. І тому, коли ми називаємо лише проміжок екрану, виключаючи його авіют, ми визначаємо це ім'ям "вікно" або "отвір".

Питання [30](#), [85](#)

80. В правій стороні ігуля. Тобто їх (вікон) карбування відбувається також у значенні правої та лівої (сторін), які використовуються в десяти сфірот де-йошер (див. у частині першій таблицю питань та відповідей про сенс слів, відповідь 23).

90. Спускається світло Аріх Анпіна до ігуля Аби та світить йому. Тобто завдяки цьому згаданому вікну утворюється там розрізнення протягування та спуска світла, - а саме, що він ущільнюється в порядку ступенів, коли нижній ступінь щільніший, ніж попередній. І це те, про що написано: "звідти спускається (світло) Аріха до ігуля Аби". Іншими словами, завдяки вікну світло набуло властивості авіют та аспекти низу в Абі де-ігулім, тобто у Хохми, коли знизилася в ступені, і тепер вона не дорівнює Кетеру де-ігулім, як це було до того, як отримала світло йошер через вікно. І так само - Біна, вона є нижчою за Хохму.

Питання [88](#)

100. Проколює його та утворює в ньому вікно. Ми знаємо, що це вікно утворюється в сфірот одночасно зі спуском світла до нього (тобто до ігуля) з вищого ігуля. А саме, тоді це світло робить у ньому запис про екран, який включений до нього. І тому вважається, що світло начебто проколює його і створює в ньому вікно.

200. Він проходить там лише шляхом переходу. Це докладно роз'яснене вище (гл.1, п.4).

300. Прямі лінії, - права, ліва та середня, - у властивостях цих вікон. Тобто світло спускається від ігуля до ігуля шляхом продовження в йошер, - по прямим лініях. Але це насправді ще не вважається аспектом виправлення в лініях, які спускаються "від екрана", коли є в них світло захара, яке може наділяти інших. Але в цих лініях ігулім немає сили віддачі, оскільки вони спускаються у властивостях "вікон", яких достатньо для отримання світла заради самих себе, але не для віддачі іншим. І це правило: кожен, в кого немає екрана, - немає в нього і світла

²⁹ Тобто, з огляду на властивості світла.

захара, а лише світло некеви, яке є світлом нефеш.

Адам Кадмон протягнувся від Ейн соф до Соф Ацилута, і до нього включені всі світи; і немає у нас дозволу займатися ним

*6) Так ось цей АК³⁰ протягнувся³¹ з кінця в кінець, від верхнього краю до краю нижнього у всьому просторі Ацилута. І до цього Адама включені всі світи, як напишемо з Божою допомогою. Однак про внутрішню властивість і сутність цього Адама немає в нас дозволу говорити та займатися ним взагалі.

Ор пнімі

400. **І цей АК.** Не дивуйся імені "Адам", яке використовується тут. Це подібно до того, що вчать (у Мідраші раба, Берешит, 27): "Сказав раби Юдан: "Велика сила пророків, які уподібнюють форму її Сотворителю, - як сказано: "і почув я голос людський зсередини Улая..."³², "і над образом престолу - образ, що подібний до людини на ньому зверху..."³³. І сенс цього з Божою допомогою буде роз'яснений у відповідному місці.

1. **Протягнувся з кінця в кінець.** Пояснення. Від Ейн соф, благословенний Він, найтоншого в усіх світах, і до центральної точки, - властивості, найбільш щільної в усіх світах. Таким чином, вся реальність, що перед нами, як вищі, так і нижні, - всі вони є його вітами, що розвинулися від нього, залежать від нього та вдягаються на нього. І тому він поєднує всіх.

2. **Однак про внутрішню властивість і про сутність цього Адама немає в нас дозволу говорити та займатися ним взагалі.** Внутрішнє, тобто аспект світла Ейн соф, що вдягнений в нього, а його сутність - це категорія ГАР у ньому. І вже роз'яснено (у передмові до Вчення про десять сфірот, п.27), що немає у нас дозволу розмовляти про всю категорію ГАР на будь-якому ступені та в (будь-якому) парцуфі, - навіть у світі Асія. Проте властивостями ЗАТ нам займатися можна, і навіть ЗАТ де-ГАР Адама Кадмона. Вивчи там.

Спочатку вийшли ігулім, а потім - йошер; ми не займаємося ігулім, а тільки йошер

7) Однак спочатку виходять десять сфірот шляхом (розвитку) ігулім, одних усередині інших, а потім усередині ігулім шляхом (розвитку) йошер протягується ніби образ деякого Адама по довжині усіх згаданих вище ігулім. І ми взагалі не займаємося ігулім, а тільки лише йошер.

Ор пнімі

3. **Спочатку виходять десять сфірот шляхом (розвитку) ігулім, одних усередині інших.** Вже роз'яснено вище, що ігулім розкриваються разом зі скороченням і виходом світла, а затим розкривається йошер. Таким чином, ігулім вважаються причиною, яка викликає світло лінії, і тому визначаються як такі, що передують йому.

4. **По довжині всіх згаданих вище ігулім.** Тобто від верхнього краю до нижнього краю, як сказано вище. Розглянемо як приклад матеріальну довжину і вивчимо через це її духовний корінь. Матеріальна довжина нам зрозуміла відповідно до трьох аспектів: це верхній кінець, нижній кінець та відстань між ними. І буквально подібно до цього визначається духовна довжина: спочатку визначається нижній край у ступеня, - тобто його остання властивість, найбільш щільна, нижче за яку в авіют немає. Виходячи зі знання нижнього краю, разом з ним відразу знатимеш і верхній край, бо мірі авіют в останній властивості буде відповідати міра рівня відбитого світла (як написано у Внутрішньому спогляданні, [п.86/1](#), - вивчи там уважно). Так, наприклад, авіют бхіни далет, яка знаходиться в бхіні далет, набуває (за допомогою відбитого світла) рівень Кетера де-Кетер; авіют бхіни г'мел у бхіні далет набуває лише рівня Кетера Хохми, а бхіна бет у бхіні далет набуває лише рівня Кетера Б'ни, і т.п. Таким чином, при знанні нижнього краю відразу разом з ним пізнається верхній край. А після того, як відомі обидва краї ступеня, по них тобі буде відома і відстань між ними. Бо духовна відстань означає зміну форми

³⁰ Аббревіатура імені Адам Кадмон.

³¹ Використовується слово "מברח", що може означати також "замикає як засув", "засувка".

³² Писання, Даніель, 8:16.

³³ Пророки, Єхезкель, 1:26.

між двома властивостями: якою є величина зміни форми, така і відстань між ними. Наприклад, якщо нижній край - це бхіна алеф, що є в бхіні далет, виходить, що верхній край - лише на рівні Кетера Зеїр Анпіна (уважно вивчи це у Внутрішньому спогляданні). Таким чином, відстань (між ними) не надто велика. Але якщо нижній край - це бхіна бет, виходить, що верхній край – це рівень Кетера Біни. Тим самим відстань між ними - це дві властивості авіют: бхіна алеф і бхіна бет. А якщо нижній край - це авіют бхіни ґімел у стадії далет, виходить, що верхній край - Кетер Хохми, так ось тут відстань - у довжину трьох властивостей. І далі - подібним чином. І зрозумій це добре.

5. Але ми взагалі не займаємося іґулім. І це тому, що іґулім оточують три перші сфери де-йошер (як написано вище в гл.1, п.[90](#), зі слів "А причину"). Відомо, що у властивості їхніх келім вони все ж таки є незмірно вищими за ҐАР де-йошер. І вже знаєш, що заборонено нам займатися ҐАР та обговорювати їх, а тому немає у нас дозволу займатися будь-якими властивостями іґулім.

Питання [117-119](#)

Внутрішнє споглядання

Глава 1

Пояснює десять сфірот ігулім

Ігулім – це категорія ГАР

1) Отже, про десять сфірот ігулім рав говорить дуже мало, і навіть ці речі, яких небагато, здаються сповненими протиріч. Проте докладно говорити про них неможливо, оскільки це категорія трьох перших сфірот, якими нам займатися заборонено. Разом з тим, ті деякі речі, про які рав написав, у будь-якому випадку слід роз'яснити докладно і ясно, - таким чином, щоби цього було достатньо для тієї мети, до якої рав бажав прийти, тобто наскільки це безумовно необхідно для (з'ясування) зв'язків (у досліджуваній) мудрості.

В десяти сфірот де-ігулім будь-який зовнішній - важливіший

2) І спочатку зрозумій сказане в загальному. Рав ділить сукупність усієї реальності на дві категорії: ігулім та йошер. А саме, у кожному парцуфі, що знаходиться в п'яти світах Адам Кадмон та АБСА, аж до цього світу, є властивості і десяти сфірот де-ігулім, і десяти сфірот де-йошер. Так от, ми бачимо, що в сфірот де-ігулім, будь-який зовнішній виявляється більш достойним, а будь-який більш внутрішній, - гіршим. Бо вищий ігуль, найближчий до Ейн соф, що охоплює і оточує всю реальність, - він найбільш чудовий з усіх, і називається Кетером. Усередині нього - другий ігуль, який називається Хохма, він гірший за Кетера, - і т.д., аж до (самої) внутрішньої з усіх сфери, яка є цим світом та найгіршою з усіх ігулім, і вона - п'ятьма без світла, сповнена нечистоти. Таким чином, будь-який внутрішній ігуль, - поганіший, а кожен зовнішній ігуль, - більш чудовий.

В десяти сфірот де-йошер будь-який більш внутрішній - важливіший

3) І протилежними їм є сфірот де-йошер, бо в них будь-який більш внутрішній є більш чудовим. Таким чином, десять сфірот де-йошер, - перші та внутрішні з усіх них, і це десять сфірот світу Адам Кадмон, - іменуються лінією, що розповсюджується з Ейн соф, яка протягується майже до цього світу, але не торкається його. І в його (тобто АК) зовнішній властивості на нього вдягаються десять сфірот де-йошер другого світу, званого світом Ацилут, ступінь якого відносно світу Адам Кадмон знижується. У зовнішній властивості світу Ацилут на нього вдягаються десять сфірот де-йошер світу Брія, який гірший, ніж Ацилут. І так далі, - аж до десяти сфірот де-йошер світу Асія, який є найгіршим, і він одягає ззовні всі світи. Таким чином, у сфірот де-йошер виявляється, що кожен більш зовнішній, ніж інший, - він гірший за нього, а будь-який більш внутрішній, ніж інший, - він кращий за інший. Тобто це є протилежним десяти сфірот де-ігулім. Насправді в цій протилежності між сфірот де-ігулім і сфірот де-йошер закладений глибокий і великий сенс, і слід зрозуміти його добре.

Два способи отримання в клі: 1) завдяки його внутрішній властивості; 2) завдяки його зовнішній властивості

4) І вже знаєш, що коли в центральній точці, яка знаходиться в Ейн соф, благословенний Він, відбулося скорочення, - віддалилося світло, що оточує цю точку, і утворився порожній простір (див. вище, частину першу, ОП, гл.1, п.50 зі слів "Так ось, ця бхіна"). І там роз'яснено, що вона названа центральною точкою, щоб вказати, що в неї немає отримання завдяки внутрішній властивості, її нутру, а лише через зовнішню властивість, котра її оточує. Адже тому і отримує світло без міри і межі, оскільки той, хто отримує у зовнішній властивості, не створює межу на світло, - вивчи там уважно. Таким чином, є у нас два види отримання в келім: перший вид - одержання у зовнішню властивість, а другий вид - одержання у внутрішню властивість. І, безумовно, не йдеться тут про місця і площі, які були б подібними для тебе зовнішньому й внутрішньому. І якщо так, то слід добре розуміти, якими внутрішніми та зовнішніми властивостями ми тут займаємося.

Три перші бхіни лише викликають розкриття бхіни далет, але самі вони не є одержувачами; це подібно до чотирьох оболонок у стінці посудини

5) Вже відомо, що духовне клі - це аспект "бажання", яке є в неецалі для отримання благодаті від Ейн соф (див. таблицю питань та відповідей про сенс слів частини першої, відповідь 25).

Відомо також, що в цьому бажанні є чотири бхіни, одна нижче за іншу. Іншими словами, це клі, тобто "бажання отримувати", не встановлюється в неецалі, будучи гідним свого призначення доти, доки поступово не пройде чотири стадії (розвитку). Бхіна алеф - це бажання дуже слабе, (бажання в) бхіні бет більше від бхіни алеф, - і т.п., аж до бхіни далет, що є величчю бажання в тій мірі, яка необхідна для постійного завершеного клі. І сенс цього вже роз'яснений вище (частина перша, ОП, гл.1, п.50, зі слів "Сенс обов'язковості", - подивися там). Адже оскільки форма цього бажання отримувати є абсолютно протилежною властивості бажання віддавати, що включене до світла Ейн соф, благословенний Він, тому воно не може розкритися за один раз, але лише поступово. (Це розкриття) починається з бажання віддачі, що входить до кореня, званого Кетером, потім (стає) щільнішим, ніж воно, трохи відмінним від нього, будучи бхіною алеф, потім (перетворюється) на більш щільне, яке зветься бхіною бет, - і т.д., аж до того, що відрізняється від форми світла повністю у бхіні далет, яка особливо придатна для використання в неецалі в якості клі. Між тим, у трьох попередніх стадіях бажання отримувати не розкривається тією мірою, яка бажана для клі отримання. І тому лише бхіна далет вважається головним клі отримання неецалю, називаючись внаслідок цього внутрішньою властивістю і нутром створіння. А бхіна ґімел в бажанні вважається такою, що знаходиться зовні бхіни далет, бхіна бет - зовні бхіни ґімел, бхіна алеф - зовні бхіни бет, а властивість Кетера - зовні їх усіх. Це подібно до стінки матеріальної посудини, яка зроблена з чотирьох оболонок, одна на іншій, і вміст, що наповнює цю посудину, знаходиться, безумовно, лише в четвертій, внутрішній оболонці, а три її зовнішні оболонки, що її оточують, зроблені там лише для зміцнення четвертої, внутрішньої оболонки. І подібно до цього розсуди також і тут: світло приймається лише у бхіну далет, а три попередні бхіни, - це її зовнішнє, і вони приходять лише тому, що неможливо, щоб розкрилася бхіна далет, окрім як тільки шляхом розвитку (з них).

Питання [53](#), [78](#), [97](#), [122-124](#)

Внутрішнє і щільність - це те саме, зовнішнє і тонкість - це те саме

6) Отже, тобі докладно роз'яснені внутрішня та зовнішня властивості, які слід розрізняти в кожному клі. Бо, як відомо, внаслідок того, що в кожному клі обов'язково існують чотири бхіни, тому остання бхіна в них називається нутром і внутрішньою властивістю цього клі, будучи головною властивістю отримання, що знаходиться в клі. А бхінот, які передують їй, щоб розкрити останню бхіну, вважаються зовнішньою частиною клі, і кожен ступінь, більш віддалений від останньої бхіни, вважається зовнішнім. Відомо також, що бхіна алеф є більш тонкою, ніж бхіна бет, а бхіна далет найщільніша з усіх. Виходить, що внутрішнє і щільність (авіют), - це те саме. Таким чином, те, що бхіна далет вважається такою, що отримує благо, - це лише тому, що вона найбільш щільна. А зовнішнє і тонкість - це те саме: оскільки її (тобто бхіни алеф) бажання слабе, тонке і найближче до Маациля, тому вона зовнішня. Іншими словами, вона найбільш віддалена від того, щоби бути властивістю отримання, якими є внутрішня властивість і нутро.

Питання [28](#)

Близькість та віддалення від Маациля оцінюється по відношенню до отримання в неецалі

7) І це те, що написано равом про сфірот ігулім: кожен більш зовнішній, - більш достойний та близький до Маациля. Бо аспект кореня, званий Кетером, найбільш тонкий з усіх і найбільше від усіх знаходиться в близькості форми з Ейн соф. Це називається, що він близький до Маациля, і це називається, що він (самий) зовнішній з усіх, - тобто дуже віддалений від нутра, внутрішньої властивості, - від властивості отримання. Після нього - бхіна алеф, більш внутрішня, ніж Кетер, тобто ближча до властивості отримання ніж він. Бхіна бет більш внутрішня, ніж вона, тобто ближча до бхіни далет, котра є властивістю отримання, - аж до бхіни далет, посправжньому внутрішньої. Тобто вона отримує достаток і тому її форма віддалена від Маациля більше, ніж (форма) інших.

Питання [96](#)

В десяти сфірот де-йошер міра їх величини залежить від відбитого світла, яке піднімається від авіют в екрані; у більш щільного відбите світло є більшим

8) Однак у сфірот де-йошер існує фактор відбитого світла, який піднімається від зівуґа екрану з вищим світлом (див. першу частину, таблицю питань та відповідей про сенс слів, (відповідь) про слово "екран"). Рівень величини цього відбитого світла відмірюється на рівні авіют, яка існує в екрані, що здійснює зівуґ з вищим світлом. Найбільш щільний екран, тобто бхіни далет,

виявляється таким, що розкриває повний рівень десяти сфірот, і це - до Кетера. Якщо, однак, міра авіют в екрані менша на один ступень, і немає в ньому більше, ніж бхіни ґімел, він виявляється таким, що розкриває тільки десять сфірот, в кожній з яких не більше ніж рівень Хохми, і бракує Кетера. Якщо ж є в ньому авіют лише бхіни бет, то він виявляється таким, що розкриває десять сфірот, у кожній з яких є лише рівень Біни, та бракує Кетера і Хохми. А якщо в екрані є авіют тільки бхіни алеф, то він розкриває десять сфірот, в кожній з яких - лише рівень Зеїр Анпіна. Якщо ж в екрані немає навіть авіют бхіни алеф, то він не розкриває жодного рівня, - лише ступінь Малхут. А сенс цього ми з'ясуємо, з Божою допомогою, у третій частині.

Глава 2

Пояснює п'ять основних відмінностей між п'ятьма світами АК та АБЄА

Основа відмінності між п'ятьма світами АК та АБЄА - авіют їхнього екрану; в АК це бхіна далет

9) І знай, що головна відмінність між п'ятьма світами АК та АБЄА де-йошер, - в мірі авіют, яка знаходиться в екрані їхніх келім. Екран в келім світу Адам Кадмон дуже щільний, тобто - авіют стадії далет, і немає у всіх світах авіют більшої, ніж у ньому. І тому його десять сфірот є досконалими, тобто кожна з них на рівні Кетера, що є близьким до Ейн соф, благословенний Він. І це перший світ, найважливіший з них, який розпростерся від краю до краю, - від Ейн соф, благословенний Він, до цього світу. І тому вважається, що він розташований усередині всіх світів. Адже вже знаєш, що внутрішнє і авіют - це одне й те ж, а оскільки екран в келім світу Адам Кадмон - це бхіна далет, тобто він найщільніший з усіх, через це він (тобто АК) найбільш внутрішній з усіх.

Світ Ацилут (походить) від екрана бхіни ґімел, і тому він є зовнішнім для АК, (екран) якого є бхіною далет

10) Екран в келім світу Ацилут не настільки щільний, як екран у світі АК, бо авіют в екрані Ацилуту - лише бхіна ґімел. Тому кожна з десяти сфірот де-йошер Ацилуту має лише рівень Хохми та їм бракує Кетера. Внаслідок цього відносно десяти сфірот рівня Кетеру у світі Адам Кадмон вони вважаються нижчими, та визначаються як зовнішні щодо десяти сфірот в АК. Бо авіют бхіни ґімел - це зовнішнє для авіют рівня далет, а тонкість і зовнішнє - це те саме, як сказано вище. Тому світ Ацилут стає облаченням, що означає зовнішню властивість та облачення світу АК, який (більш) внутрішній, ніж він.

Екран (світу) Брія - це бхіна бет, і тому він (тобто світ Брія) - це зовнішнє Ацилуту

11) Екран в келім десяти сфірот світу Брія тонший, ніж у світі Ацилут, і є в ньому лише авіют бхіни бет, а тому рівень цих десяти сфірот - це лише рівень Біни. Тому світ Брія більш зовнішній, ніж світ Ацилут, де є авіют бхіни ґімел, і тому він більш внутрішній, ніж світ Брія, авіют якого лише бхіна бет. Тому світ Брія вважається зовнішнім і облаченням на світ Ацилут.

Екран у світі Єцира - від бхіни алеф, і тому він (тобто світ Єцира) є зовнішнім для світу Брія

12) В екрані світу Єцира є тільки найслабша авіют бхіни алеф. Тому рівень десяти сфірот світу Єцира короткий, вони досягають лише рівня Зеїр Анпіна, і не вистачає їм трьох перших сфірот, а саме: Кетера, Хохми та Біни. І тому світ Єцира ще більш зовнішній, ніж світ Брія, оскільки там існує авіют бхіни бет, і відносно авіют бхіни алеф у світі Єцира вона більш внутрішня. З огляду на це світ Єцира вважається зовнішнім та облаченням на світ Брія.

Екран Асія - лише від кореневої авіют, і тому він самий зовнішній з усіх

13) Екран в десяти сфірот де-йошер світу Асія повністю тонкий без будь-якої авіют взагалі, а тому у нього немає зівуг'а з вищим світлом, котрий піднімає відбите світло. Через те, що немає в них (тобто в десяти сфірот Асія) відбитого світла, немає у них також і вищого світла, бо вище світло не сприймається в парцуфі без відбитого світла. Тому в цих десяти сфірот є лише рівень Малхут і не вистачає дев'яти перших сфірот, а саме: Кетера, Хохми, Біни і Зеїр Анпіна (який містить шість сфірот ХАґАТ НЕґІ). І з тієї причини, що екран в них тонший, ніж у всіх попередніх світах, вони вважаються самими зовнішніми з усіх. Бо вже знаєш, що тонкість і зовнішнє - це те саме. І тому світ Єцира, в келім якого принаймні є екран бхіни алеф, вважається внутрішнім

світом відносно світу Асія. А світ Асія визначається як зовнішній і облачення, - і на світ Єцира, і на всі світи разом, оскільки він (тобто його екран) найтонший із усіх.

Питання [98](#)

Зворотне значення між наділенням світлом та облаченням світла

14) І не дивуйся поясненню, яке надане (вище), що у більш тонкі келім повинно вдягатися важливіше світло, оскільки, як відомо, у тонкого клі форма ближча до світла. Як же тут мовиться, що у будь-кого, хто більш щільний, рівень вищий? Однак слід знати, що облачення світла в келім - це один аспект, а наділення вищим світлом парцуфа - це інший: вони далекі один від одного; і не тільки, але між ними існує протилежне значення від краю до краю. Бо таким є правило: вищий наділяє нижнього лише через (свою) найбільшу щільність, а нижній отримує світло від вищого лише через (свою) найбільшу тонкість. І слід зрозуміти це дуже добре, оскільки це важливий ключ в мудрості (кабали).

Питання [140-141](#)

Скорочення було лише в бхіні далет

15) І щоб зрозуміти це, потребуємо більшого розуміння сутності скорочення та лінії. Ти знаєш, що скорочення було лише в бхіні далет, яка зветься Малхут Ейн соф, благословенний Він, або центральною точкою. А причина проста: оскільки скорочення означає стримування бажання отримувати, - тобто воно утримує себе від отримання достатку в світлі Ейн соф, - то і скорочення відбувається лише в клі одержання. Та оскільки крім бхіни далет там немає іншого клі одержання, тому скорочення відбувається тільки в бхіні далет. Вище вже роз'яснено, що три бхіни, які передують бхіні далет, не вважаються клі отримання взагалі, а (розглядаються) лише як фактори, що викликають внаслідок свого розвитку розкриття цього клі отримання, яке є бхіною далет. І тому скорочення зовсім не діє на них, а тільки на центральну точку - бхіну далет.

Все світло вийшло, оскільки не було іншого клі отримання, окрім бхіни далет

16) І оскільки зменшилося бажання в бхіні далет, вийшло світло також і з трьох попередніх бхінот, бо немає там більше інших келих отримання, які б утримували світло всередині себе. І навіть світла, що відносяться до трьох попередніх бхінот, мали бути отримані в бхіну далет теж, адже в їхніх властивостях немає клі одержання. Але оскільки припинилося отримання в бхіні далет, одразу ж зникло все світло.

Питання [102](#), [126](#)

У світлі лінії були лише три перші бхіни

17) Так ось, після виходу світла внаслідок скорочення, вона (тобто Малхут) знову притягнула світло з Ейн соф, благословенний Він, у властивості лінії, що означає малу міру світла, в якій є лише три перші бхіни бажання отримувати, і немає там бхіни далет, як роз'яснено вище (частина перша, ОП, гл.2, п.2, - вивчи там уважно). І відповідно до роз'ясненого про те, що у трьох перших бхінот бажання властивість клі отримання зовсім відсутня, слід запитати: яким чином тут можна отримати світло без клі отримання, - адже у цих трьох бхінот все ще немає властивості одержання, а бхіни далет, яка власне і являє собою клі отримання в парцуфі, тут, у властивостях лінії, нема?

Пояснення зівуга де-акаа

18) Справа в тому, що оскільки вся основа скорочення (походить) лише зі сторони неецаля, а зовсім не зі сторони Маациля, тому вище світло взагалі не дотримується того скорочення, яке зробила центральна точка. І тому вважається, що вище світло спускається також і до бхіни далет. Однак через скорочення, яке раніше, до приходу цього світла, накладене на бхіну далет, бхіна далет перешкоджає йому в цьому, щоб воно не з'являлося всередині неї. І це називається в книгах ім'ям "зівуг' де-акаа", оскільки цей процес подібний до (ситуації з) двома предметами, коли один прагне зламати огорожу і пройти через кордон, утворений іншим, однак другий протистоїть йому усією силою та перешкоджає йому досягти свого кордону. Виходить, що кожен ударяється об кордон іншого, - і це подібно до двох жорстких предметів. Природа рідини дозволяє чомусь іншому увійти та змішатися з нею, і те ж саме - з м'яким предметом, який у будь-якому випадкові дозволяє іншому предмету трохи увійти і втиснути певною мірою його верхню оболонку. Між тим, два жорсткі предмети не дозволяють, щоби один потіснив

іншого у його межах навіть трохи. І тому, коли жорсткі предмети стикаються один з одним, вони вдаряють один одного, - сама їхня зустріч створює їхнє зіткнення. Таким же чином зрозумій сутність розповсюдження вищого світла з Ейн соф, благословенний Він, звичай якого наповнювати також і бхіну далет, як це було в Ейн соф, благословенний Він. Тому світло реально спускається для вдягання у бхіну далет, але сила скорочення бхіни далет перешкоджає йому і не дозволяє спуститися всередину неї. І тому така зустріч вищого світла із силою скорочення називається зівуг'ом де-акаа, - тобто кожен з них заважає і перешкоджає способу поведінки та закону іншого, оскільки закон світла Ейн соф - наповнити бхіну далет, а закон самої бхіни далет - відштовхнути вище світло, не отримуючи його.

Питання [23, 99](#)

Пояснення (поняття) "відбите світло"

19) Так ось, через зустріч і зіткнення, які відбуваються в бхіні далет, народжується і виходить нове світло. Це подібно до світла сонця, що падає на поверхню дзеркала, тобто скла, пофарбованого фарбою з іншого боку: внаслідок того, що промені сонця не можуть пройти крізь дзеркало через фарбу, нанесену на нього з іншого боку, промені сонця звідти повертаються назад і породжують там яскравий відблиск. Так само (і тут): через те, що вище світло зустрічається із силою скорочення в бхіні далет, яка називається екраном, вважається, що цей екран відбив його до його кореня. Однак це не процес приховування (світла), а навпаки, - відбиття вищого світла від бхіни далет нагору вважається новим, особливим світлом, яке піднімається до вищого світла, вдягається на нього та утримує його в собі. І внаслідок цього воно за властивістю вважається подібним до клі отримання вищого світла.

Відбите світло стає клі отримання замість стадії далет

20) І знай, що у властивості рош будь-якого парцуфа немає жодного іншого клі одержання, окрім згаданого відбитого світла, як це буде роз'яснене у своєму місці. Вся сила отримання, що знаходиться у цьому відбитому світлі (утворюється) тому, що він народжується та виходить від аспекту зіткнення, яке відбулося в бхіні далет. І оскільки це (світло) - породження бхіни далет, воно стає властивістю отримання подібно до неї. Це питання буде роз'яснене у його повноті в частині третій, оскільки його місце саме там.

Відбите світло стає клі отримання в лінії

21) І тепер зрозумій (відповідь) на те, про що ми запитали вище: як може вище світло розповсюдитися тільки в трьох бхінот, у той час, як в цих трьох бхінот ще немає клі одержання, - подивися там. З того, що роз'яснене, добре зрозуміло, що властивість одержання для цього світла і зараз походить лише від бхіни далет, але вже в аспекті клі отримання, (створеного) з відбитого світла, що піднімається від зівугу де-акаа в бхіні далет. Це відбите світло і є тим клі одержання, що знаходиться в лінії, яка протягнулася від Ейн соф, благословенний Він, всередину простору. І воно - буквально як сама бхіна далет, котра є властивістю отримання в Ейн соф, благословенний Він. Таким чином зараз, після скорочення, коли бракує бхіни далет, її замінює породжене за допомогою її екрана відбите світло. І зрозумій це добре.

Питання [104](#)

Келім у десяти сфїрот де-рош - це тільки корені келім

22) Отже, докладно роз'яснено, що хоча є в бажанні отримувати чотири бхіни, проте, не всі бхінот вважаються клі отримання, а лише бхіна далет. Також роз'яснено, що в цій лінії, яка протягнулася з Ейн соф, благословенний Він, усередину простору після скорочення, клі одержання - це категорія відбитого світла, яке піднімається від екрану в бхіні далет. Бо оскільки воно походить від бхіни далет, то завдяки цьому стає здатним бути клі, яке отримує. І у відповідному місці буде роз'яснено, що це відбите світло не завершує своєї функції одержання повністю, доки не розповсюдиться також від екрана та нижче за нього. Це (відбувається) таким чином, що екран знову розповсюджується в чотирьох ступенях до бхіни далет. І це справжні келім згаданої лінії. Між тим чотири первинні бхіни, які виходять в силу зівугу де-акаа від екрану і вгору, аж до кореня, вважаються лише корінням келім. Вони не є істинними келім, а лише корінням келім, тому що сила екрану не може піднятися разом з відбитим світлом від його місця і вгору, і тому там є лише аспект самого світла, без будь-якої авіют екрана. Але потім, коли це відбите світло розповсюджується від місця екрану вниз, він проводить разом із

собою авіют екрану теж, і тоді утворюються реальні келім. І тут немає можливості розширити пояснення.

Питання [2](#)

Глава 3

Пояснює сутність та матеріал у келім

Розширене пояснення чотирьох бхінот бажання

23) Тепер нам відкривається підхід для розуміння того, про що ми запитували вище: про порядок сфірот де-йошер, в яких кожний, хто щільніший, той є вищим й важливішим. І це протиричить (уявленню) в розумі, - адже розум вважає, що в будь-яке тонше клі одягається світло вище і важливіше, а в щільніше клі вдягається світло нижче й гірше. Зі сказаного (далі) ти це зрозумієш, але перш за все ми повинні розширити розуміння в питанні чотирьох властивостей бажання, якими є келім десяти сфірот, звані: Хохма, Біна, Зеїр Анпін і Малхут, та їхній корінь, іменований Кетером, (а Зеїр Анпін містить шість сфірот ХАГ'АТ НЕГІ), що необхідно роз'яснити широко.

Три категорії, що розрізняються (в клі): матеріал клі, сила скорочення в клі, екран в ньому

24) Є тут, у цих келім, три кореневі категорії: перша - сутність матеріалу клі; друга - сила скорочення в ньому, що означає відмову від великого бажання отримувати, - за своїм власним вибором та бажанням, а не через владу вищого над ним; третя - властивість екрану в ньому, що означає відмову від великого бажання отримувати в силу влади над ним вищого, і ця відмова - через необхідність, а не за власним наміром. І роз'яснимо їх один за одним.

Питання [127](#)

Чотири ступеня бажання отримувати - це матеріал клі

25) Вже знаєш, що матеріал будь-якого клі - це чотири ступеня в бажанні отримувати, один нижчий за інший. Вищий (ступінь) - це причина та породжуючий фактор для виходу того, що нижче за нього: корінь - це причина для розкриття бажання на рівні бхіни алеф; бхіна алеф - це причина для розкриття бажання у бхіні бет; бхіна бет - це причина для розкриття бажання у бхіні г'імел; бхіна г'імел - це причина для розкриття бажання в бхіні далет. А сутність цього розвитку за обов'язковості причинно-наслідкового (порядку) вже докладно роз'яснена вище в частині першій (в ОП, гл.1, п.50, зі слів "Сенс обов'язковості", - подивися там уважно все продовження; я не хочу дублювати всі ці подробиці без необхідності, однак звернися з увагою до слів, що наведені там, бо я спираюсь на них у продовженні роз'яснення, яке я додаю тут).

Питання [42](#)

Дві властивості в кожній бхіні: те, що існує в ній від її вищого, і те, що є в ній від її власної сутності

26) Однак слід уточнити, що в кожній бхіні з цих чотирьох бхінот є дві властивості: перша - це міра матеріалу, який потрапляє до неї з її причини; друга - це міра матеріалу в її власній сутності, який приводиться в дію світлом, що вдягається до неї. І відомо, що аспект бажання, яке є в ступені, називається ім'ям "Малхут" ступеня. І навіть у місці, де не розрізняється ознака клі, тобто в Ейн соф, благословенний Він, бажання, яке є там, ми теж називаємо, іменем Малхут Ейн соф, благословенний Він, - як відомо про таємницю (написаного): "Він та ім'я Його єдині", де "ім'я" - це назва сфіри Малхут, а (слово) "ім'я Його" у ґематрії відповідає (слову) "бажання".

Питання [147](#)

Малхут Кетера спустилася і стала аспектом матеріалу у сфері Хохма

27) А тепер роз'яснимо (ці) дві властивості, які слід розрізняти в кожній із чотирьох бхінот. Так ось, корінь ступеня, а це таємниця світла Ейн соф, що розрізняється в ньому, називається Кетером цього ступеня. Відомо, що у вищому світлі є лише аспект бажання віддавати та приносити добро іншим, тобто всієї реальності, яка існує у створених світах. Але немає в ньому, не дай Боже, від "бажання отримувати" абсолютно нічого, як це добре, у подробицях, описано у Внутрішньому спогляданні в першій частині, - вивчи там. Так ось, Малхут Кетера - це причина

для бхіни алеф, адже те, що у вищого є бажанням, стає обов'язковим та необхідністю для його нижнього. І тому бажання доставити добро і наділити благом, яким є Малхут Кетера, стає властивістю "бажання отримувати" в бхіні алеф, яка називається "Хохма". При цьому вважається, що сама Малхут Кетера спускається, вдягається та стає бажанням отримувати бхіни алеф, тобто буквально її матеріалом: бажання в бхіні алеф - це матеріал, що є в цій бхіні, а вище світло, яке зветься "хая", вдягається у цей матеріал. Тому вважається, що Малхут Кетера стала матеріалом сфери, яка йменується Хохмою. І це перша властивість, яку слід розрізнати у матеріалі бхіни алеф.

Питання [127-129](#)

Після розкриття світла Хохма вийшло саме клі Хохми

28) Друга властивість (проявляється) після того, як усередині Малхут Кетера, яка є матеріалом Хохми, розповсюджується вище світло, зване хая. Бо тоді Малхут Кетера набуває властивості істинного матеріалу бхіни алеф. І хоча Малхут Кетера, тобто включене до вищого світла бажання віддачі, стало властивістю бажання отримувати та первинним матеріалом бхіни алеф, проте цього достатньо лише для стадії кореня в бхіні алеф, - а саме для того, щоб це бажання отримувати притягнуло вище світло до себе. Його можна назвати подібним до первинного матеріалу для сфери Хохма, оскільки воно ще у властивості Сотворителя і Кетера. А коли воно виходить з властивості Маациля і Кетера у властивість неєцаля й Хохми, яка називається бхіною алеф? Це лише після того, як згадане бажання отримувати притягне всередину світло хая, що йому належить, - тоді воно виходить із спільності Маациля і називається неєцалем або Хохмою. Зрозумій це добре, і тоді не відхилишся від мети. Таким чином, тобі роз'яснені дві властивості у матеріалі клі Хохми: перша називається Малхут вищого до того, як притягнула своє світло; друге називається самим клі Хохми, а саме Малхут Хохми, оскільки клі завжди називається на ім'я "Малхут".

Питання [130](#), [143](#)

Малхут Хохми стала первинним матеріалом для Біни, а з виходом її світла вийшло й саме клі Біни

29) І так само досягнеш матеріал бхіни бет, званої Біною. Її причина - це бажання, яке включене до бхіни алеф, що зветься Хохмою. А саме, - тільки Малхут Хохми, бо бажання в ступені завжди називається клі, або Малхут ступеня, як сказано вище. Ця Малхут Хохми вдягається та стає первинним матеріалом у сфері Біна, аби притягнути світло, що їй належить, і це перша властивість у матеріалі бхіни бет, званої Біною. А потім, після того як вона притягує світло, що зветься нешамою, тоді виходить її матеріал з властивості Малхут Хохми, котра є бхіною алеф, та набуває власної форми, тобто справжньої стадії бет, яка називається Біною.

Малхут Біни стає первинним матеріалом для Зеїр Анпіна, а з виходом його світла розкривається саме клі Зеїр Анпіна

30) І подібно до цього досягнеш також матеріал бхіни ґімел, яка називається Зеїр Анпіном. Малхут Біни - це його причина, і вона стає властивістю первинного матеріалу для Зеїр Анпіна, який є бхіною ґімел, а саме, - притягуючи світло, що відноситься до неї, яке називається світлом руах. А друга властивість (утворюється) після того, як вона притягує та отримує своє світло. Тоді її матеріал виходить з властивості Малхут Біни та набуває властивості Малхут Зеїр Анпіна.

Малхут Зеїр Анпіна - це первинний матеріал для Малхут, а з виходом її світла розкривається клі самої Малхут

31) І такими самими є дві властивості у матеріалі бхіни далет. Малхут Зеїр Анпіна - це її причина, яка вдяглася і стала первинним матеріалом для бхіни далет, званої Малхут, чого достатньо для отримання світла нефеш, котре відноситься до неї. І тоді Малхут Зеїр Анпіна виходить з властивості Зеїр Анпіна та стає бхіною далет, тобто властивістю Малхут де-Малхут.

Згадані келім отримання - це, по суті, саме продовження (світла)

32) Однак зрозумій, що хоча ми пояснили і визначили властивості отримання в кожній бхіні самій по собі, під цим мається на увазі по суті (лише) продовження світла, коли кожна бхіна притягує до себе світло, що відноситься до неї. Але справжнє клі, яке гідне зватися ім'ям "клі отримання в неєцалі", - це саме бхіна далет, а не три попередні бхіни, як роз'яснено вище.

Глава 4

Пояснює точну інтерпретацію мудрецьями, благословенної пам'яті, чотирьох аспектів авіют через чотири стадії (Псахім, 25). Бхіна алеф: "неможливо та не має наміру". Бхіна бет: "Можливо та не має наміру". Бхіна ґімел: "неможливо та має намір". Бхіна далет: "можливо та має намір".

З'ясування чотирьох бхінот у бажанні відповідно до чотирьох стадій (вибору) в "можливо" та "має намір"

33) І щоб дати про це точне та розширене тлумаченні, поясню тобі це зі слів мудреців (трактат Псахім, 25/2, дивись там). Цитата: "Сказано: коли насолода приходить до людини за необхідності, Абає сказав: "(це) дозволено", а Раба сказав: "(це) заборонено". "Можливо та має намір", "неможливо та має намір", - весь світ не сперечається, що заборонено. "Неможливо та не має наміру", - весь світ не сперечається, що дозволено. Бо сперечаються, коли "можливо та не має наміру". Розтлумачив Раши, благословенної пам'яті: "можливо" (означає, що) можливо йому відокремитися, "та має намір" (означає, що) має намір наблизитися, щоб насолодитися, - подібно до запаху забороненого. Вивчи там.

Бхіна алеф - це "неможливо та не має наміру"

34) І ось ти знаходиш у їхніх словах чотири стадії (вибору при) отриманні насолоди. Бхіна алеф: "неможливо" йому відокремитися та "не має наміру" наблизитися й насолодитися. При отриманні забороненої насолоди подібним чином весь світ не сперечається, що (це) дозволено, оскільки не важливими є отримання та бажання в той час, коли немає у нього (іншого) способу дії, та вибору не отримувати, а також немає у нього й пристрасного бажання наблизитися до забороненого, щоб насолодитися від нього.

Бхіна бет - це "можливо та не має наміру"

35) Бхіна бет: "можливо" для нього відокремитися та "не має наміру" наблизитися і насолодитися. При отриманні забороненої насолоди подібним чином Абає та Раба сперечаються про це. Абає пояснює: незважаючи на те, що "можливо", тобто є у нього спосіб віддалитися від нього і не насолоджуватися від забороненого, все ж таки дозволено йому наблизитися і насолодитися ним, оскільки "не має наміру". Тобто оскільки немає в нього в серці бажання наблизитися до забороненого, тому отримання не важливо, незважаючи на те, що наближається та насолоджується забороненим. А Раба каже: оскільки він має можливість не наближатися і не насолоджуватися забороненим, тому заборонено йому наближатися і насолоджуватися, хоч і немає у нього прагнення наблизитися та насолодитися забороненим.

Бхіна ґімел - це "неможливо та має намір"

36) Бхіна ґімел: "неможливо та має намір". Тобто "неможливо" для нього відокремитися і віддалитися від забороненого, щоб не насолодитися ним, "та має намір", - є у нього бажання до насолоди забороненим. При отриманні забороненої насолоди подібним чином весь світ не сперечається, що це "заборонено", бо незважаючи на те, що неможливо для нього, немає жодного способу відокремитися від забороненого та не насолодитися ним, проте, оскільки є у нього в серці прагнення наблизитися й насолодитися, це бажання вважається у нього як отримання ним задоволення від речі, яка заборонена для насолоди, і він грішить. А є ті, хто каже, що також і при цьому пояснив Абає, що дозволено. Подивися там.

Бхіна далет - "можливо та має намір"

37) Бхіна далет - це "можливо та має намір". Тобто для нього "можливо" відокремитися та віддалитися від забороненого і не насолоджуватися від нього, та "має намір", - також є у нього пристрасне бажання наблизитися і насолодитися забороненим. І тут увесь світ не сперечається, що це заборонено, оскільки це - отримання забороненої насолоди найгрубішим чином, адже бажає насолоди, але може також і відокремитися, проте не робить цього. Тому це максимальна величина бажання отримувати у його кінцевій формі, і це заборонено всіма висловлюваннями. І з цим згодні навіть ті, які, як і Абає, (дають) дозвіл для бхіни ґімел, - тут і вони визнають, що заборонено. Подивися у Вавилонському талмуді.

38) Отже, ми знаходимо всередині висловлювань мудреців точне визначення, в якому висвітлена кожна бхіна з чотирьох бхінот "бажання отримувати" таким чином, аби була досягнута

мета сказаного і не втрачений бажаний результат. Бо надані нам один під одним чотири ступені у прогріху забороненої насолоди, яка залежить від "бажання отримувати" грішника. І на трьох перших ступенях, - а це: "неможливо та не має наміру", "можливо та не має наміру", "неможливо та має намір", - немає заборони насолоджуватися, яка схвалена всіма висловлюваннями, але (така заборона є) лише щодо бхіни далет.

39) Ми бачимо, що мудреці, благословенної пам'яті, (для можливості вибору) зіставляли одне з іншим два рішення, а саме: "можливість" відокремитися та не отримувати насолоду, і "пристрасне бажання", потяг у серці до цього бажання насолоди, з поєднання яких виходять чотири стадії (вибору). Тепер ми візьмемо ці їхні висловлювання і думки для наших відповідей відносно вищих світів, а це корені усіх видів бажань, які існують в реальності. І з нижнього вивчимо вищого.

Коли розкривається бажання отримувати в Малхут Кетера, вона виходить з Кетера та стає бхіною алеф.

40) Так ось, у бхіні алеф, яка зветься "Хохма", а також "хая", розрізняються два аспекти (як сказано вище, ВС, п.27). Перший аспект - це її первинний матеріал. Вже знаєш (див. подробиці вище, ВС, п.23), що це аспект Малхут її вищого, тобто Малхут Кетера, яка набула форми бажання отримувати. При цьому оновленні форми Малхут Кетера отримує нове ім'я: "бхіна алеф". І вже знаєш, що в той час, коли духовний об'єкт набуває нової форми, він відокремлюється під своїм власним управлінням. Так само і Малхут Кетера, яка є бажанням віддачі, що наявне в Маацилі, - коли в ньому тільки зароджується бажання створити (неецяля), то звичайно ж, він не потребує інструменту дії, не дай Боже, але його бажання відразу втілюється в дію. Іншими словами, воно набуває форми "бажання отримувати", і це первинний матеріал неецяля, званий бхіною алеф.

Питання [26](#)

Вихід Малхут Кетера в бхіну алеф подібний до запалювання свічки від свічки, і перша (свічка при цьому) не пропадає

41) Згадай тут, що у духовному нема зникнення. І у сказаному про те, що Малхут Кетера набула форми бхіни алеф, не мається на увазі, що Малхут Кетера зникла та відсутня в Кетері, не дай Боже, але Малхут Кетера залишається на своєму першому ступені без змін. Це подібно до запалювання свічки від свічки, коли перша (свічка при цьому) не пропадає, - так само і ця Малхут Кетера: коли вона набуває (форми) бхіни алеф, в Кетері при цьому не утворюється нестачі ні в чому, а лише додається нова властивість. Тобто Малхут Кетера, як і раніше, залишається на своєму місці у всій своїй досконалості та достоїнстві, але тільки додається ще (одна) властивість Малхут Кетера, - а саме властивість Малхут, яка набула (вже форми) бхіни алеф і стала первинним матеріалом у сфері Хохма. Пам'ятай це протягом усього (вивчення), і не заплутаєшся.

Після того як первинний матеріал отримує світло, розкривається клі самої Хохми.

42) Другий аспект - матеріал цього клі після того, як воно отримало своє світло, бо тоді сповнюється клі та називається "Хохма". До отримання свого світла воно називається на ім'я самої його властивості, тобто бхіною алеф, і це поки що не клі Хохми, а Малхут Кетера. Це можна уподібнити зародку в утробі матері, який не називається на ім'я, перш ніж народиться і отримає світло та життя, що до нього відносяться. Так і первинний матеріал, - до того, як отримає своє світло, він все ще не називається ім'ям Хохма, а включений поки в Малхут Кетера. Але після того, як матеріал притягнув своє світло, яке зветься "хая", тоді клі набуває свого особливого імені, - тобто "Хохма" (див. подробиці вище, ВС, п.27). І ці два аспекти слід розрізняти в кожній сфері, а саме: клі до того, як отримало світло, коли воно визначається ще ім'ям вищого, та клі після отримання світла, бо тоді воно визначається у власній властивості.

Зі сторони первинного матеріалу Хохма визначається як "неможливо", а зі сторони її наповнення світлом вона визначається як "не має наміру"

43) І тепер зрозумій, що бхіна алеф, Хохма, вважається стадією "неможливо та не має наміру". Бо зі сторони її первинного матеріалу, - а це Малхут Кетера, яка набула нової форми бхіни алеф при тому, що сфера Хохма поки не має власного імені, - безумовно розкриття цього бажання отримувати вважається як "неможливо" щодо самої сфери Хохма. І навіть зі сторони

Малхут Кетера вона вважається (властивістю) "неможливо", оскільки неможливо для неї створити Хохму без того, щоби було у Хохмі бажання отримувати. Адже отримання блага без бажання його отримати - це примус і тягар, а це протилежно наміру Сотворителя чинити добро і насолоджувати. І це також вважається як "не має наміру", що означає, що немає у неї тяги та пристрасного бажання до отримання світла. І вже знаєш, що в бажанні немає досконалості, перш ніж розкриється в ньому прагнення і жадання до світла (як сказано вище в частині першій, гл.1, п.50, зі слів "Тепер зрозумій"). Також там докладно роз'яснено, що це пристрасне бажання розкривається лише в той час, коли в клі немає світла і благодаті, бо тоді воно зможе спрямуватися за ними. Але це не може розкритися в той час, коли клі наповнене своїм світлом, - дивись там подробиці. А оскільки згадане клі Хохми наповнене своїм світлом, у ньому наразі немає жадання до блага, тому і визначається Хохма як "не має наміру". Це означає, що немає в неї потягу та пристрасного бажання до іншого блага.

Питання [132-133](#)

Посилення бажання, котре є в Біні, вважається як "можливо"; а зі сторони того, що надходить до неї від первинного матеріалу, вважається як "не має наміру"

44) Бхіна бет, котра є Біною, вважається стадією "можливо та не має наміру". Зі сторони її первинного матеріалу, - (як сказано вище, ВС, п.29), це Малхут її вищого, тобто Малхут Хохми, - вона отримала в себе нову форму бхіни бет за допомогою посилення, яке зробила (що докладно написано вище в частині першій, гл.1, п.50, зі слів "Зміст обов'язковості"). Так ось, це посилення бажання вважається властивістю "можливо", - а саме, можливо для неї не пробуджувати посилення цього бажання. І вважається також станом "не має наміру", оскільки це Малхут Хохми і вона наповнена своїм світлом, а тому пристрасть в ній не розкрита. І зрозумій, що вся добавка розкриття бажання, яка виявилася у бхіні бет понад (того, що є) у стадії алеф, - це властивість "можливо", тобто посилення бажання, яке вона зробила. І це - силою самого неецяля (вивчи вище, в частині першій, гл.1, п.50, зі слів "Тепер зрозумій").

Світло Хохми є достатнім, - посилювати (бажання) та притягувати хасадім було не обов'язково

45) І не утруднюйся тим, що, мовляв, у Малхут Кетера, яка стала першою властивістю в сфері Хохма, також була ця можливість не набувати нової властивості, - бажання отримувати. Чому ж бхіна алеф вважається (стадією) "неможливо"? Однак є тут велика відмінність, бо Малхут Кетера не мала можливості створити неецяля без того, щоби було в ньому бажання отримувати, як сказано вище. Між тим, Малхут Хохми, яка є властивістю самого неецяля, могла бути повністю задоволена своєю властивістю бажання отримувати, без пробудження до бажання віддачі, яке є бхіною бет, і притягання світла хасадім, оскільки світла хая для неецяля цілком достатньо, і він не потребує більше жодного додавання у будь-чому.

Питання [134](#)

Зеїр Анпін вважається як "неможливо", оскільки йому бракує світла Хохма

46) Бхіна ґімел, Зеїр Анпін, вважається як "неможливо та має намір". "Неможливо", - з тієї причини, що після того, як бхіна бет пробуджується та притягує світло хасадім, цим утворює в неецалі властивість затримки для світла Хохма, оскільки бажання віддачі є протилежним бхіні алеф, котра є бажанням отримувати, в яке (притягується) світло Хохма. А оскільки світло Хохма - це основа життєвості парцуфа, - адже тому і називається це світло на ім'я "хая"³⁴, - тому Малхут Біни знову притягнула світіння світла Хохма всередину свого світла хасадім. А коли Малхут Біни притягла й утворила цю нову форму, вона вийшла з бхіни бет і стала бхіною ґімел (як написано вище у ВС, п.30), котра називається Зеїр Анпіном.

Питання [131](#)

Зеїр Анпін вважається (властивістю) "має намір", оскільки була у нього пристрасть до Хохми

47) І в цьому притяганні, яке є бхіною ґімел, у нас є розрізнення двох аспектів. Перший - це (властивість) "неможливо", а саме - у неї немає іншого способу дії з тієї причини, що неецялю бракує світла хая. Другий - це (властивість) "має намір", бо тут є жадання до притягнутого світлення Хохми через те, що вона притягнула його в час, коли була порожньою від нього. Адже в

---

³⁴ Досл.: "живе", "бути живим".

бхіні бет було приховання світла Хохма і в ній є лише світло хасадім без Хохми. Тому її Малхут, яка притягнула світіння Хохми, притягує його у властивості пристрасного бажання, яке називається "має намір". А тому властивість Зеїр Анпіна називається "неможливо та має намір".

Питання [135](#)

Малхут визначається як "можливо", оскільки могла б вдовольнитися тією Хохмою, яка є в Зеїр Анпіні; і "має намір", оскільки було в неї пристрасне бажання

48) Бхіна далет, а це Малхут, вважається як "можливо та має намір". "Можливо", - це з тієї причини, що в Зеїр Анпіні, тобто в бхіні ґімел, вже існує світіння Хохми, і Малхут Зеїр Анпіна не зобов'язана наново робити посилення (бажання), щоб притягнути світло Хохма більшою мірою, ніж у бхіні ґімел. А "має намір", - тому що подолання світіння Хохми вона зробила в стані пристрасного бажання, тобто за відсутності у неї світла Хохма, коли власне і розкривається пристрасть.

Питання [136-137](#)

Відмінність між світлом Хохма та свіченням Хохми

49) І немає тут складності через те, що, мовляв, в бхіні ґімел є свічення Хохми, а тому називається бхіна далет властивістю "можливо", і якщо так, то як же в бхіні далет розкривається прагнення до світла Хохма? Однак добре зрозумій, що існує велика відмінність між світінням Хохми та світлом Хохма. Бо значення світіння Хохми у тому, що сутність ступеня - це світло хасадім, але отримує також і свічення від світла Хохма. Між тим, вся сутність світла Хохма - це все світло Хохма, абсолютно без хасадім. Так ось, для життєвості ступеня достатньо і світіння Хохми, подібно до того, як воно існує в бхіні ґімел, котра є Зеїр Анпіном. І тому Малхут Зеїр Анпіна, яка посилює своє бажання для притягнення світла Хохма, не була зобов'язана до цього, але в ній була жага до сутності світла Хохма, яке є набагато вищим, ніж властивість світіння Хохми в бхіні ґімел. Бо відносно світла Хохма вважається, що вона порожня від цього світла, а тому може в ній розкритись прагнення до нього.

Клі отримання вважається лише бхіна далет, оскільки вона у властивості "можливо та має намір"

50) Отже, роз'яснено, що не всі бажання вважаються келім отримання, а лише бхіна далет. Бо бажання визначається як властивість отримання лише за двох умов: "можливо" та "має намір", а саме: щоб отримання не було вимушеним, і щоби розкрилося у ньому "пристрасне бажання отримувати". Не відповідає цьому бхіна ґімел: хоча і є там пристрасть до отримання, - тобто "має намір", - проте оскільки повинна отримувати, що є життєвою необхідністю, то вона не визначається як клі отримання. Виключається і бхіна бет: незважаючи на те, що не повинна отримувати, все ж, оскільки немає там пристрасного бажання, вона не розглядається як клі отримання. І немає необхідності говорити про бхіну алеф, в якій немає ні того, ані іншого, оскільки вона змушена отримати своє світло, яке є її життєвістю. І в ній також немає жадання, а тому, звичайно ж, це бажання зовсім слабе.

Глава 5

Пояснює скорочення та екран

Відмінність між скороченням та екраном

51) І після того як ми вже добре знаємо чотири ступені в бажанні отримувати, - один нижчий за інший в їх точній мірі, з'ясуємо тепер поняття скорочення та екрану, і відмінність між ними. Скорочення вже було докладно роз'яснене у першій частині, а також і тут, в Ор пнімі, і немає потреби дублювати сказане. Головне, що необхідно нам у нашому питанні, - це поняття зрівняння, яке було (роз'яснене) там (див. вище в ОП першої частини, гл.1, п.п.90-100), вивчи там уважно.

При скороченні чотири бхіни отримали властивості причини і наслідку

52) І там роз'яснено: внаслідок того, що світло Ейн соф є однорідним, у повній рівності (всіх його елементів), то повинен був також і скоротити себе в єдиній рівності у всіх бхінот. Іншими словами, всі чотири бхіни при скороченні є рівними, - на одному рівні, без відмінностей тонкого і щільного, які перетворюють їх на чотири ступені, один нижчий за інший, аж до бхіни далет,

найбільш щільної з усіх та найнижчої з них. Але вони (перебувають) у єдиній рівності, а все, що додалося при скороченні, - це більше розрізнення в них, ніж в Ейн соф, благословенний Він. Це лише чотири стадії в тому сенсі, що є причинами одна для іншої та розвиваються одна з одної в причинно-наслідковому порядку: бхіна алеф - це причина і привід для розкриття бхіни бет, бхіна бет - причина для бхіни ґімел, бхіна ґімел - причина для бхіни далет. Але вони знаходяться у властивості чистоти і достоїнності в єдиній рівності.

Питання [42, 71](#)

Причинно-наслідковий (порядок) в чотирьох бхінот в Ейн соф (проявлений) не був

53) Явище причини та наслідку, яке в будь-якому випадкові ділить їх на чотири бхіни, до скорочення не було розкрито в Ейн соф, благословенний Він, бо там навіть сукупність клі не розрізняється, а все цілком - світло, як написано вище в частині першій. Але після того, як світло Ейн соф вийшло з цих бхінот, тоді проявилися (їхні) властивості та розкрилося, що є тепер розрізнення: світло - окремо, тобто воно в тій самій властивості, яке було в нього до скорочення, а чотири бхіни, що залишилися порожніми від світла, - самі по собі. Бо після скорочення розкрилося, що ці бхінот зі світлом Ейн соф, благословенний Він, не є єдиними, як це уявлялося до скорочення. І це подібно до свічки на тлі смолоскипа, яка є невиразною, але коли її відокремлюють від смолоскипа, тоді вона розрізняється всіма. І зрозумій це добре.

Питання [73-74](#)

54) На перший погляд є питання. Після того, як головне скорочення відбулося тільки в бхіні далет та виявилось, що ця бхіна не гідна одержання світла, однак при цьому розкрилося також, що три перші бхіни, на які не було здійснено скорочення, гідні отримання світла. Раз так, то з цього, начебто, випливає відмінність у їхніх достоїнності та важливості однієї щодо іншої, - а саме, що бхіна далет є нижчою за три перші бхіни.

Скорочення відбулося не з причини применшення важливості бхіни далет, а лише в якості прикраси

55) Але справа в тому, що скорочення світла в бхіні далет було не через зменшення її важливості, не дай Боже. Адже ми все ще займаємося Малхут Ейн соф, де бхіна далет була у властивості самого світла Ейн соф, благословенний Він, - і як можна навіть подумати, що скорочення було через зменшення важливості бхіни далет? Однак скорочення було з причини прикрашання, - просто тому, що ця Малхут пристрасно захотіла властивості злиття: у найбільш можливому підйомі злитися повністю з Маацилем, а це - найбільше співпадіння форми із Сотворителем (як написано вище в частині першій, гл.1, п.90, - вивчи там уважно). І тому не змінилася достоїнність бхіни далет також і після скорочення.

Спочатку лінія протягується в бхіну далет, і тому бхіні далет необхідна сила стримування, щоб до неї не увійшло світло

56) Тепер роз'яснімо поняття екрану, що утворений в бхіні далет, яка являє собою Малхут. У той час, коли Світ скорочення, тобто Малхут Ейн соф, благословенний Він, одягається там, - а відомо, що будь-який ступінь починається з Малхут його вищого, яка стає аспектом його первинного матеріалу (як сказано вище в п.[27](#)), - коли ця скорочена Малхут знову притягує вище світло лише в три бхіни, то це притягання обов'язково було з пристрасним бажанням в її бхіні далет, адже три перші стадії взагалі не є (властивістю) клі отримання і притягання. І тому спочатку вона, безумовно, притягує вище світло в усі свої чотири бхіни, тобто навіть у свою бхіну далет. Але для того, щоб світло не потрапило у бхіну далет, вона повинна була додати нову силу, яка утримує світло від розповсюдження в бхіні далет.

Питання [100](#)

Сила затримання, яка додалася в бхіні далет, називається екраном

57) І ця нова додана сила називається ім'ям "екран". Цей екран - коренева причина того, що світло лінії притягується в три бхіни, бо скорочення, яке вона (тобто бхіна далет) зробила, відокремивши своє бажання від отримання в стадії далет, було достатнім лише для того, щоби вище світло з неї вийшло. Але потім, коли вона знову притягнула світло, була змушена знову

пробудити свою бхіну далет, аби притягнути нове продовження. А якщо так, то якби не створила нову силу по відношенню до розповсюдження світла, світло знову потрапило би в бхіну далет. Таким чином, головна причина притягання світла лінії у трьох стадіях - це лише сила екрану, яка була створена заново по відношенню до світла. І добре зрозумій ці дві категорії, тобто скорочення та екран, бо вони - основи для будь-якого продовження у цій мудрості.

Питання [43](#), [82-83](#)

Скорочення було зроблене у намірі; екран відштовхує світло внаслідок управління, яке діє без наміру (зі сторони нижнього)

58) І зрозумій відмінність між скороченням, яке зробила Малхут Ейн соф, - а це стадія відмови за своєю волею і вибором від найбільшого бажання отримувати, задля найбільшого збігу форми з Маацилем, - та екраном, який є властивістю сили затримки під контролем і примусом (рішення, що походить від вищого), щоби світло не потрапило у бхіну далет.

59) І сенс цього в тому, що хоч як скорочення, так і екран створені завдяки Малхут Ейн соф, благословенний Він, проте вже знаєш, що в той час, коли духовний об'єкт додатково до своєї форми набуває нової форми, внаслідок цього він вважається двома духовними об'єктами і двома властивостями, які віддалені один від одного відповідно до величини зміни між цими двома формами. Бо подібно до того, як матеріальні об'єкти відокремлюються один від одного за допомогою сокири та віддаляються один від одного місцем і простором, так само духовне відокремлюється одне від одного через оновлення форми. І вони віддаляються одне від одного в мірі величини змін, що виявляються в їхніх формах, - менше або більше.

Питання [32](#)

Екран – це породження скороченої Малхут; те, що у вищого - (його) воля, у нижнього - це сила

60) І тому після того, як Малхут притягнула світло лінії в три бхіни, це притягання вважається новою формою, яка додана до форми скорочення. Таким чином, тепер є дві властивості Малхут. Перша - скорочена Малхут; це перша форма, яка утворилася в Малхут Ейн соф, благословенний Він, яка прийняла нову форму, що зветься скороченою Малхут. Потім, коли ця Малхут притягнула інше світло, - (світло) трьох бхінот, - народилася і вийшла нова форма, яка називається "екран" по відношенню до світла, котре не потрапляє в її бхіну далет. І відомо, що будь-яка воля вищого стає (силою) управління у гілці, яка виходить з нього. Внаслідок того, що екран - це гілка і породження скороченої Малхут, незважаючи на те, що Малхут скоротила себе згідно з власним бажанням та наміром, без будь-якого контролю з боку вищого, водночас у породженні, яке походить від неї, тобто в екрані, скорочення вже править повною владою, оскільки це другий ступінь у Світі скорочення.

Питання [101](#), [105](#)

Відмінність між ігулім та йошер полягає в екрані, який створений як нова форма в десяти сфірот де-йошер

61) Зі сказаного вище зрозуміло, що є дві категорії Малхут: одна - це "скорочена Малхут", а друга - це Малхут, в якій наявний екран. І знай, що в цьому вся відмінність між сфірот де-ігулім та сфірот де-йошер, які називаються "лінія". Бо Малхут у десяти сфірот де-ігулім (перебуває) у властивості скороченої Малхут, в якій немає екрану, а в десяти сфірот де-йошер Малхут вправлена екраном, як згадано вище. І про це ще буде написано далі.

Причина (того), що світло вдаряє та бажає увійти в бхіну далет, у тому, що неецаль так його притягує

62) Тепер же добре зрозумій поняття відбитого світла, яке піднімається від зіву'а де-акаа при зустрічі вищого світла та екрана над бхіною далет, і який ми почали роз'яснювати вище (в п. [18](#)). І зрозумій те, що ми сказали там: що вище світло не дотримується скорочення, яке зроблене неецалем, а воно спускається для розповсюдження також і в бхіну далет, - вивчи там уважно. А причина цього в тому, що неецаль сам спочатку змушений притягувати його саме так, адже вже роз'яснено (вище, частина перша, ОП, гл.2, п.2), що вище світло постійно перебуває в стані абсолютного спокою, не припиняючи світити нижнім ні на мить, бо, не дай Бог, не піддане нижнім подіям та оновленням. А коли ми говоримо про розповсюдження вищого

світла, маємо на увазі притягання його з боку неецяля, який отримує (благо) від вищого світла відповідно до підготовки бажання отримувати, - пристрасного бажання в ньому, як роз'яснено вище (ВС, п. [50](#)).

Притягання (світла) неецалем називається розповсюдженням вищого світла

63) У той момент, коли неецаль пристрасно бажає отримати вище світло, вище світло відразу ж притягується до нього. Як при запаленні свічки від свічки, коли перша (при цьому) не пропадає, так само і в момент, коли неецаль притягує до себе вище світло: у вищому світлі немає нестачі ні в чому через ту частину, яку неецаль притягнув до себе. І немає в ньому також жодного збудження чи розповсюдження через притягання неецалем. І лише щоби було звично вуху, ми називаємо притягання (світла) неецалем "розповсюдженням вищого світла". І пам'ятай це у всіх місцях, оскільки ми постійно вживаємо вираз "розповсюдження вищого світла", але маємо на увазі (його) притягання самим неецалем, винятково його власним пристрасним бажанням.

Питання [149](#)

Частина світла, яка мала увійти в бхіну далет і була відштовхнута від неї, стала відбитим світлом

64) І тому після скорочення, коли Малхут Ейн соф, благословенний Він, знову притягла вище світло, та притягнула його за допомогою пристрасного бажання, яке існує в її бхіні далет, то вище світло протягнулося в ній також і до бхіни далет. Але в силу екрана, який вона створила для перешкоджання світлу, щоб не розповсюдився у бхіні далет, повернулася ця частина світла назад. Цим вона виконала своє первісне бажання - отримати світло лише у три бхіни. Однак та частина світла, яку екран повернув назад до його кореня, тобто частина, що призначена для бхіни далет, з нього (тобто з неецяля) не зникла, а стала великим світлом, яке вдягло три бхіни вищого світла від місця екрану і вище, аж до кореня. Це відбите світло і стало властивістю клі отримання для трьох бхінот вищого світла замість стадії далет, як сказано вище (ВС, п. [21](#), - вивчи там уважно).

Глава 6

Роз'яснює сенс того, чому екран у бхіні далет піднімає відбите світло до Кетера, у бхіні ґімел - до Хохми і т.п. Це тому, що рівень величини відбитого світла відповідає тій мірі світла, яка могла вдягтися у стадію далет, якби екран не відштовхнув її назад. І пояснює також, що десять сфірот прямого світла (встановлюються) зверху вниз, - а саме, що найтонший в них є найбільш чудовим. Але десять сфірот відбитого світла (встановлюються) знизу вгору, тобто найбільш чудовим в них є найщільніший

Відбите світло ділиться на сфірот у відповідності до його облачання на сфірот прямого світла

65) З роз'ясненого добре зрозумій міру рівня і величини відбитого світла, яка не більша й не менша, ніж та міра світла, яку екран повернув назад. Тобто це та частина (світла), яка повинна була вдягнутися у бхіну далет, якби екран не повернув її назад. Вона піднялася нагору та вдягла властивості вищого світла, тобто бхіну ґімел, звану Зеїр Анпіном, бхіну бет, яка називається Біною, бхіну алеф, звану Хохмою, а також корінь, який називається Кетером. І тому вважається, що й сама бхіна далет поділилася на ті чотири ступені, які одягнуло її відбите світло. І в самій бхіні далет утворилися чотири властивості, одна вище за іншу, оскільки світло, яке до неї відноситься, піднялося і вдягнуло ці чотири ступені. І тому бхіна далет вважається для них властивістю кореня, який називається Кетером цього відбитого світла.

Питання [125](#)

Десять сфірот прямого світла (встановлюються) згори униз, а десять сфірот відбитого світла - знизу вгору

66) І тепер в неецалі знаходяться дві категорії десяти сфірот: десять сфірот згори униз і десять сфірот знизу нагору. Бо у вищому світлі є десять сфірот: корінь, який називається Кетером вищого світла, і чотири бхіни, що протягуються з Кетера. Бхіна алеф називається Хохмою, бхіна бет називається Біною, бхіна ґімел називається Зеїр Анпіном (який включає шість сфірот ХАґАТ НЕґІ), а бхіна далет - це Малхут. Порядок їх - зверху вниз, що означає: від тонкого до щільного, інакше кажучи, кожен тонший - він більш чудовий. Найтонший з усіх, тобто корінь,

називається Кетером, те, що слідує за ним, тобто трохи щільніше, ніж Кетер, називається Хохмою, - і т.д., до самого щільного з усіх, Малхут, яка є найгіршою.

"Знизу вгору" означає, що більш щільний важливіший

67) Є в неєцалі ще й інші десять сфірот, які по відношенню до десяти сфірот вищого світла мають зворотне значення. І це десять сфірот у відбитому світлі, що піднімається від екрану в бхіні далет, які вдягають десять сфірот вищого світла. Їх порядок - знизу вгору, що означає: від щільного до тонкого, коли більш щільний - перший у достойності, а кожен тонший - нижчий (за важливістю). І це - в порядку, який є зворотним (порядку) десяти сфірот вищого світла.

Малхут прямого світла – це Кетер відбитого світла

68) Таким чином, найбільш щільна з усіх бхіна далет є найважливішою з усіх, адже це корінь усіх десяти сфірот відбитого світла. Бо все відбите світло - це лише та частина світла, яка відноситься до неї самої, і яку екран повернув назад. І тому бхіна далет вважається властивістю Кетера, що означає корінь, як відомо.

Питання [77](#), [148](#)

Малхут відбитого світла - у Кетері прямого світла

69) Бхіна ґімел, яка не є настільки щільною, як бхіна далет, вважається сфірою Хохма відбитого світла, тобто другим ступенем від Кетера (цього світла). Бхіна бет, більш тонка, ніж бхіна ґімел, вважається від Кетера третім за достойністю ступенем, тобто Біною. Бхіна алеф, ще тонша, ніж бхіна бет, вважається від Кетера четвертим ступенем за достойністю, тобто сфірою Зеїр Анпін, яка містить шість сфірот ХАґАТ НЕґІ. А щодо властивості Кетера прямого світла, найтоншого з усіх, згадане відбите світло вважається лише властивістю Малхут, тобто найгіршим з усіх у достойності. Адже кожен більш щільний є важливішим, а кожен більш тонкий - нижчим, оскільки ступені розповсюджуються від щільних до тонких. І добре пам'ятай це.

Малхут включає всі десять сфірот відбитого світла

70) Так ось, сама бхіна далет, в силу її відбитого світла, що розповсюджується в десять сфірот, теж ділиться на десять сфірот, тобто на чотири бхіни і Кетер. Адже сама бхіна далет - це Кетер відбитого світла, тобто корінь, а дев'ять сфірот відбитого світла, які поширюються та піднімаються від неї, - це її віти. І відомо, що всі віти перебувають та існують в корені, а тому в самій бхіні далет розрізняються п'ять бхінот, які є Кетером і чотирма бхінот, котрі розташовані знизу нагору.

Стоншення екрану ділить бхіну далет на п'ять бхінот

71) З цього зрозумій (твердження), яке наведене нами вище (ВС, п.8), що рівень величини відбитого світла визначається мірою авіют, яка є в екрані. Найбільш щільний екран, тобто екран бхіни далет розкриває повний рівень, - до Кетера. Екран у бхіні ґімел - тільки до Хохми, екран бхіни бет - лише до Біни, екран бхіни алеф - тільки до Зеїр Анпіна, а екран, в якому немає авіют навіть від бхіни алеф, тобто подібний до кореня, не розкриває жодного рівня світла, а лише властивість Малхут. Подивися там. Виходячи з того, що роз'яснене, зрозумій суть згаданого стоншення екрану за п'ятьма властивостями. Це сутність поділу самої бхіни далет на п'ять бхінот, про які йдеться тут: спосіб дії екрану - підніматися і тоншати частинами цих ступенів авіют, що знаходяться в бхіні далет, - з причини, яка буде нами роз'яснена (далі).

Глава 7

З'ясовує поняття стоншення екрану та роз'яснює вихід п'яти рівнів КАХАБ Зеїр Анпіна та Малхут, одного нижчого за інший, внаслідок стоншення екрану

Сила затримки в екрані та міра авіют в Малхут врівноважені

72) І щоб (була можливість) зрозуміти процес стоншення екрану, слід упередити це двома зауваженнями. Перше. Сила затримки в екрані як дві чаші терезів урівноважена з мірою авіют, яка є пристрасним бажанням у бхіні далет. І це з простої причини: якщо прагнення отримати є великим, необхідно докласти більше сили, щоб утримати себе від отримання, а якщо бажання є малим, то немає необхідності в зайвих зусиллях для утримання себе від отримання. Таким чином, сила затримки в екрані є врівноваженою відповідно до міри авіют в бхіні далет, - (в

залежності від того), вона є більшою чи меншою.

Спосіб дії оточуючого світла - стоншення екрану

73) Зауваження друге: природа того оточуючого світла, яке не вдягнулося в неєцалю, - очищати авіют у бхіні далет поступово, в порядку чотирьох бхінів, доки повністю не очистить всю авіют в ній. Спочатку воно стоншує її з рівня далет до рівня ґімел, потім - до рівня бет, після цього - до рівня алеф, а потім, завдяки цьому, вона (тобто бхіна далет) стає повністю тонкою, без будь-якої авіют взагалі.

Причина в тому що (оточуюче світло) бажає вдягтися, але екран йому перешкоджає

74) І причина цього в тому, що оточуюче світло означає те ж саме вище світло, яке не може вдягнутися у неєцалю через екран, що перешкоджає йому, аби не розповсюджувалося більше ніж міра його (тобто екрану) рівня. Він залишається поза парцуфом і оточує його, тобто світить йому здалеку. А через те, що оточуюче світло бажає світити і у внутрішній (властивості) парцуфа, як це є звичайним для нього в Ейн соф, де воно світило і в бхіні далет, тому воно вдаряє в екран та стоншує його, тобто анулює його авіют і жорсткість, аби мати можливість вдягтися.

Питання [17](#), [109](#)

Спочатку перемагає екран, потім долає світло

75) Спочатку долає екран та відштовхує його назад, а потім перемагає світло і стоншує екран. Але воно скасовує лише ту бхіну авіют, на яку був зівуг' де-акаа. Якщо зівуг' де-акаа був у бхіні далет, воно анулює авіют бхіни далет, яка перешкоджає йому вдягнутися у парцуф, та залишає авіют бхіни ґімел, з якою воно не взаємодіяло. Якщо ж зівуг' де-акаа був на авіют бхіни ґімел, воно скасовує авіют тільки бхіни ґімел та залишає авіют бхіни бет. І так - далі, подібним чином (як написано у Вченні про десять сфірот, частина четверта, ОП, гл.1).

Бхіна далет не зникає, незважаючи на те, що стоншується до бхіни ґімел

76) І вже знаєш, що за будь-якої форми оновлення, що виникає в духовному, попередня форма через це не зникає. Адже в духовному взагалі немає зникнення, і тут є лише додавання форми. І відповідно до цього зрозумій, що ця бхіна далет, яка стоншилася до своєї бхіни ґімел, вважається такою, що вийшла з цього неєцалю у властивість нового створіння, яке додалося до першого неєцалю. У новому створінні його бхіна далет - це не бхіна далет, що в бхіні далет, а бхіна ґімел у бхіні далет. Однак у першому неєцалі через це стоншення не виникло жодної зміни взагалі.

Відразу після стоншення до бхіни ґімел вище світло здійснює з нею зівуг', бо воно не припиняє світити

77) Раніше роз'яснено, що вище світло не припиняє світити нижнім навіть на мить, і його розповсюдження в неєцалі залежить тільки від готовності його клі, тобто відповідно до значення бажання отримувати в неєцалі. І щоразу, коли неєцаль пробуджується та жадає вище світло, він його відразу осягає в мірі свого бажання, як написано вище (ВС, п.[63](#)), - вивчи там уважно. І тому, після того, як бхіна далет стоншилася до своєї бхіни ґімел та вийшла у властивість нового неєцалю самого по собі, вона притягнула до себе вище світло. Тоді вийшли в ній нові десять сфірот вищого світла згори униз, а також нові десять сфірот відбитого світла знизу нагору, - буквально подібно до розповсюдження першого неєцалю. Однак у мірі рівня є між ними велика відмінність, бо новому неєцалю бракує рівня Кетера, і він має лише рівень Хохми.

Питання [138-139](#)

Причина, через яку бхіні ґімел бракує Кетера

78) Причина відсутності рівня Кетера в цьому другому неєцалі в тому, що у нього немає авіют бхіни далет у бхіні далет, а з точки зору відбитого світла - це Кетер в бхіні далет. І тому екран відбиває вище світло лише до рівня Хохми і нижче, тобто ту міру, яка здатна прийти у властивість ґімел бхіни далет. Між тим, в категорії Кетера у бхіні далет розповсюдження не було б навіть якби екран зі свого боку не перешкоджував би цьому, оскільки те клі, яке притягує вище світло, відразу, первісно, притягує тільки (світло у властивості) від Хохми та нижче. Тому екран повертає назад не світло Кетера, а лише від світла Хохми і нижче, внаслідок чого світла Кетера у відбитому світлі не вистачає. А в силу того, що у відбитому світлі немає світла Кетера, немає там світла Кетера і у вищому світлі, бо немає жодного світла, яке може вдягнутися в неєцалю,

без відбитого світла, що його одягає, - адже це властивість його клі одержання, як написано вище (BC, п. [21](#)). І тому є в нього лише рівень Хохми.

Будь-яке притягання (відбувається) лише за допомогою бхіни далет, і тому необхідний екран, щоб світло не розповсюдилось в бхіну далет

79) І таким є правило: будь-яке притягання світла в неєцалі має бути (здійснене) лише бхіною далет, незважаючи на те, що притягнути в неї світло наміру немає. А причина цього в тому, що авіют, яка є вищою, ніж бхіна далет, не здатна його притягнути, як написано вище (BC, п. [56](#)). І навіть властивість алеф у бхіні далет більш здатна до притягання, ніж справжня бхіна ґімел, яка є тоншою, ніж вся повністю бхіна далет. І тому, якщо вже закінчився весь ступень авіют у бхіні далет, там більше немає того, хто б притягнув світло Ейн соф, благословенний Він, і світло там повністю припиняється. А через те, що притягання має бути зроблене бхіною далет, але разом з тим, вона повинна оберегати себе, щоб через скорочення, зроблене на бхіну далет, в її властивість не розповсюдилось світло, тому вона встановила в собі екран, який дотримується цієї умови: в той час, коли світло розповсюджується і досягає бхіни далет, екран пробуджується та повертає цю частину світла назад до кореня. Але ця повернена назад частина не пропадає, а стає категорією відбитого світла, що означає, що з нього (утворюється) клі отримання для вищого світла.

Питання [2](#), [9](#)

Відносно притягання світла стадія далет та екран - вони як одне

80) Таким чином, по відношенню до притягання світла з Ейн соф, благословенний Він, бхіна далет та екран на ній - це одне й те ж, бо на авіют в бхіні далет спочиває твердість екрану. І тому щодо притягання світла ми здебільшого згадуємо лише екран, але, безумовно, маємо на увазі їх двох. І також для стислості ми називаємо притягання світла з Ейн соф лише ім'ям екрану, а процес виходу ступенів одного з іншого, називаємо "стоншенням авіют", хоча маємо на увазі (зменшення) твердості екрану. І пам'ятай, що тут маються на увазі рівні авіют в бхіні далет, які створюють чотири категорії твердості в екрані.

Вихід ступеня Хохми з бхіни ґімел

81) Тепер (відносно) виходу ступеня Хохми зі ступеня Кетера. Вище вже докладно роз'яснено, що після скорочення перші десять сфірот вийшли завдяки зустрічі вищого світла з екраном, який містить повну авіют у бхіні далет, як сказано вище (BC, п. [64](#)), а тому він піднімає відбите світло на повний рівень, - до кореня, званого Кетером. І після того, як сповнився цей ступінь у рош, тох і соф, стоншилася частина авіют екрану, а саме з рівня далет до рівня ґімел, як написано вище (BC, п. [74](#)). І внаслідок того, що екран набув зміни форми, вважається, що він вийшов поза ступінь Кетера. А завдяки зустрічі світла Ейн соф із цим екраном, який стоншився до бхіни ґімел, вийшли другі десять сфірот, рівень яких тільки до Хохми, і бракує (ім) Кетера, як сказано вище (BC, п. [78](#)).

Вихід ступеня Біни з бхіни бет

82) А після того, як сповнився цей ступінь Хохми в рош, тох і соф, оточуюче світло знову очистило ще частину рівня авіют екрану, а саме, - від властивості ґімел в бхіні далет до властивості бет в бхіні далет. І вважається, що цей новий екран властивості бет у бхіні далет виходить поза ступенем Хохми з причини, яка згадана вище відносно ступеня Кетера (див. BC, п. [75](#)). А від зустрічі вищого світла з цим новим екраном бхіни бет виходять нові десять сфірот, тільки лише на рівні Біни, і бракує Кетера та Хохми.

Причина відсутності Хохми в екрані бхіни бет

83) Причина відсутності Хохми на цьому новому ступені та сама, що згадана вище (BC, п. [75](#)) щодо нестачі Кетера, - вивчи там уважно. Через те, що в цій бхіні далет є авіют тільки властивості бет, яке вважається властивістю Біни бхіни далет, то притягання, яке вона здійснює, відразу було від Біни й нижче. І тому навіть якби екран не перешкоджав вищому світлу, воно розповсюджувалося б у самій стадії далет лише від рівня Біни і нижче. І виходить тепер, що екран не повертає назад Кетер і Хохму, що відносяться до бхіни далет, і тому у відбитому світлі немає Кетера та Хохми. А оскільки немає там відбитого світла, немає там також вищого світла Кетера і Хохми, бо для них немає властивості клі отримання.

Вихід ступеня Зеїр Анпіна з екрану бхіни алеф

84) Після того, як сповнився цей новий ступінь на рівні Біни в рош, тох і соф, оточуюче світло знову очистило ще одну частину від рівня авіют екрану, а саме від властивості бет до властивості алеф. І вважається, що він теж вийшов поза ступенем Біни. Від зустрічі вищого світла з екраном властивості алеф у бхіні далет виходять нові десять сфірот на рівні Зеїр Анпіна, та зі згаданої причини бракує тут трьох перших сфірот, а саме Кетера, Хохми та Біни.

Вихід ступеня Малхут

85) І після того, як сповнився ступінь Зеїр Анпіна в рош, тох і соф, очистилася також остання частина авіют бхіни далет. І вважається також, що цей екран, який стоншився цілком, виходить поза ступенем Зеїр Анпіна. І він називається ступенем Малхут, в якому не утворюється ніякого нового світла, але вона (лише) отримує світіння від Зеїр Анпіна. Бо вона вже не здатна до притягання, а тому є в ній лише світло нефеш. І додатково це питання буде роз'яснене у частині третій.

Глава 8

Роз'яснює: 1. чому в притяганні світел кожен більш щільний є більш великим; 2. причину зворотного співвідношення між келім та світлами: в келім спочатку ростуть вищі, а світлах спочатку входять нижні; 3. чому ігулім визначаються як світло нефеш.

Міра величини світла, яке притягнуте, залежить від міри авіют екрану

86/1) Отже, докладно роз'яснено, яким чином вся міра величини віддачі вищого світла в неецалі залежить від рівня авіют екрану. Найбільша авіют, тобто бхіни далет, наділяється благом на рівні Кетера, менша за неї - наділяється лише на рівні Хохми, і т.п., - до найтоншого екрану, коли вище світло нічим не наділяє його з тієї причини, що в нього немає авіют.

Міра величини вдягнутого світла залежить від тонкості клі

86/2) Однак усе це сказано щодо віддачі та розповсюдження вищого світла в неецалі. Бо кожен, хто віддає, наділяє від найбільш щільної властивості, адже у будь-кого, чий екран є більш щільним, у нього розповсюдження вищого світла є більшим (див. ВС, п. [62](#)), зі слів: "тепер притягання бхіни далет називається розповсюдженням вищого світла"³⁵. Однак щодо порядку отримання неецалем вищого світла це не так, але найважливіше світло приймається в клі найбільш тонке, а (світло) більш низьке - у клі, яке є щільнішим.

Питання [55](#), [57](#)

В келім спочатку приходять вищі, а у світлах спочатку приходять нижні

87/1) І це те, про що ми сказали вище (ВС, п. [14](#)), що кожен, хто наділяє, віддає найбільш щільною властивістю, а той, хто отримує, приймає в найтоншу властивість. І щоб пояснити ці слова, роз'ясню тобі порядок входження світла в неецалі після виправлення. Тоді (створіння) отримує світла поступово, у порядку ступенів: спочатку воно досягає світло нефеш, потім досягає світло руах і т.д., - аж до світла ехіда; а в келім це навпаки: спочатку воно досягає Кетер, потім Хохму і т.д.

Питання [48](#), [145](#)

Коли (створіння) досягає світло нефеш, воно вдягається у клі Кетера

87/2) І таким є порядок: спочатку виходить неецаль у властивостях десяти келім, якими є Кетер, Хохма, Біна, Зеїр Анпін, який містить ХАГ'АТ НЕГІ, та Малхут, - тобто вищі келім приходять спочатку. Потім, коли він наділяється світлом нефеш, вважається, що ця нефеш приходить у його клі Кетера, тобто у клі, яке є найтоншим. І причина того, що в нього поки немає світла руах, у тому, що в екрані Кетера немає ще ніякої авіют, навіть бхіни алеф, а світлом руах (неецаль) наділяється лише завдяки зустрічі вищого світла з екраном бхіни алеф. І оскільки екран - в клі Кетера, що означає, що екран тонкий, зовсім без авіют, тому є в ньому лише світло нефеш, яке відноситься до Малхут.

Питання [146](#)

---

³⁵ Текст посилання не відповідає тексту місця, на яке воно посилається.

Коли (створіння) досягає світло руах, світло нефеш спускається в Хохму, а руах вдягається у клі Кетера

88) Коли (неецаль) набуває авіют бхіни алеф, тоді завдяки зустрічі вищого світла з цим екраном бхіни алеф він наділяється світлом руах. І місце цього екрану - в клі Хохми, що є бхіною алеф. Однак хоча екран в клі Хохми протягнув у парцуф світло руах, проте світло руах одягається в клі Кетера, а світло нефеш, яке раніше було в Кетері, спускається в Хохму. А причина, як ми сказали, у тому, що таким є порядок отримання світел: важливе світло вдягається у клі найтонше, а те, яке нижче за нього, - у клі, яке є щільнішим. Тобто, (це відбувається) в порядку, який зворотний віддачі, і тому руах, котрий є більш важливим, ніж нефеш, піднімається та вдягається у Кетер, а нефеш спускається та вдягається у Хохму.

Коли (створіння) досягає нешама, вона вдягається у клі Кетера, руах спускається в Хохму, а нефеш - в Біну

89) І після того, як його екран набуває авіют бхіни бет, а це розглядається, як екран у клі Біни, тоді завдяки зустрічі вищого світла з цим екраном йому передається світло нешама, котре є важливішим, ніж світла руах і нефеш. Так само і тут, - він приймає світло нешама в найтоншу властивість, тобто в клі Кетера. Бо світло нефеш, найнижче з усіх, (що знаходилося) в клі Хохми, опускається в клі Біни, в якому екран бхіни бет, і це зараз найщільніше з усіх клі. Світло руах спускається з Кетера в клі Хохми, а світло нешама, найважливіше з усіх, одягається в клі Кетера, яке найтонше з усіх.

Коли (створіння) досягає світло хая, воно вдягається у Кетер, нешама спускається в Хохму, руах - в Біну, а нефеш - в Зеїр Анпін

90) Коли його екран набуває авіют бхіни ґімел, вважається, що екран тепер в клі Зеїр Анпіна, і це бхіна ґімел. Тоді, завдяки зустрічі вищого світла з цим екраном бхіни ґімел, він наділяється світлом хая, ще важливішим, ніж світло нешама, і тому він повинен отримати його в найтонше клі. Тому світло нефеш, найнижче з усіх, опускається з клі Біни в саме щільне зараз клі з усіх, - і це клі Зеїр Анпіна з екраном бхіни ґімел. Світло руах з Хохми спускається тепер у Біну, світло нешама з Кетера опускається в Хохму, а найважливіше з усіх світло хая вдягається у клі Кетера.

А коли (створіння) досягає (світло) ехіда, це світло вдягається у Кетер, хая спускається в Хохму, нешама - в Біну, руах - в Зеїр Анпін, а нефеш - в Малхут

91) А після того, як екран набуває авіют бхіни далет, вважається, що екран тепер - в клі Малхут, і це бхіна далет. І тоді завдяки зустрічі вищого світла з цим екраном бхіни далет воно (тобто клі) наділяється світлом ехіда. І воно (тобто світло) є найважливішим з усіх, тому воно (клі) приймає його в найтоншу властивість, а саме - в клі Кетера. Світло нефеш, найнижче з усіх, спускається із Зеїр Анпіна в клі Малхут, в якому (знаходиться) найщільніший з усіх екран бхіни далет, світло руах спускається з Біни в клі Зеїр Анпіна, світло нешама опускається з Хохми в клі Біни, світло хая опускається з Кетера в клі Хохми, а світло ехіда, що прийшло зараз, одягається в Кетер. І тепер кожне зі світел НАРАНХАЙ набуває істинного клі, яке відноситься до нього.

Відмінність порядку облачання світел від (порядку) наділення світлом

92) І ось ти бачиш велику відмінність, що існує між порядком наділення парцуфа вищим світлом та порядком облачання світла в келім. Той, хто дає, потребує найбільш щільної властивості, оскільки світлом ехіда парцуф може бути наділений тільки коли екран там знаходиться саме в клі бхіни далет. А до цього, - коли там була не ця авіют, а авіют, яка слабша за неї, тобто від бхіни ґімел, - неможливо було наділити парцуф цим важливим світлом, званним "ехіда". І, разом з тим, коли це важливе світло притягується в парцуф, він вдягається не в клі бхіни далет, а в найтонше (клі) з усіх них, тобто у клі Кетера.

Будь-яке світло, що приходить в парцуф, приймається лише в клі Кетера

93) І подібно до цього - категорія світла хая. Ним (створіння) наділяється тільки на екран у клі Зеїр Анпіна, тобто на бхіну ґімел. Між тим, коли воно вдягається в неецаль, то вдягається не в клі Зеїр Анпіна, а в найтонше клі, тобто в клі Кетера. І таким же чином - категорія світла нешама: його віддача лише на щільність екрана бхіни бет в клі Біни, проте коли вдягається у нього, то вдягається лише у клі Кетера. І так само - світло руах, яке дається лише на екран

бхіни алеф в клі Хохми, але коли одягається в нього, вдягається не в клі Хохми, а тільки в клі найтонше, тобто в клі Кетера. Таким чином, будь-яке світло, що приходить в парцуф, приходить в нього спочатку в клі Кетера. Як сказано (вище): кожен отримувач приймає в найбільш тонке клі, хоча благо досягає його (завдяки) найбільш щільному клі. І зрозумій це добре.

Ігулім не отримують вищого світла, оскільки у них немає авіют

94) З роз'ясненого зрозумій також, чому ігулім не отримують ніякого достатку від вищого світла, а всі світла, які в них, вони повинні отримувати від світла лінії, незважаючи на те, що келім де-ігулім передують келім де-йошер лінії. Сутність цього проста: тому що немає в них авіют взагалі, а всі чотири бхіни в них перебувають у єдиній рівності, як написано вище (частина перша, ОП, гл.1, п.100). І тому лише келім де-йошер в лінії, у яких є екран та авіют, наділяються від вищого світла, а ігулім отримують від них.

Питання [3](#)

Будь-який ступінь, котрий отримує завдяки іншому, а в ньому самому властивості віддачі нема, називається "нефеш"

95) Світло ігулім називається світлом нефеш тому, що таке правило: світло будь-якого ступеня, який не наділяється (напрям) від вищого світла, а отримує своє свічення за допомогою іншого ступеня, називається світлом нефеш або світлом некеви. І оскільки ігулім не наділяються від вищого світла, а отримують свої світіння за допомогою лінії, вони (перебувають) у властивості світла некеви або світла нефеш. І так само це - в келім де-йошер, як роз'яснене вище (ВС, п.[85](#)): якщо потоншала вся авіют в екрані, то немає там більше віддачі від вищого світла, а є лише світіння від попереднього ступеня, яке називається внаслідок цього світлом нефеш. Вивчи там добре.

Питання [47](#), [110](#)

Глава 9

Пояснює, чому будь-яка сфера складається з десяти окремих сферот, а окрема складається з десяти окремих підсферот, і так це продовжується та розповсюджується до того, що немає їм кінця та обліку

Кожна окрема сфера в кожному світі складається з десяти окремих підсферот, що складаються, у свою чергу, з десяти - і т.д., до того, що немає їм кінця та обліку

Поділ сферот на окремі сферот та підсферот до нескінченності

96) Чудовий закон у вищих світах такий: у будь-якій сфері, яку ми не взяли б для розгляду, ми знаходимо десять окремих сферот. А коли ми знову беремо одну сферу з цих десяти окремих сферот, ми також виявляємо десять сферот, які є деталями деталей відносно первинної сфери. А якщо ми візьмемо одну сферу з окремих підсферот, ми знову знайдемо в ній десять сферот, і це окремі сферот тих окремих підсферот, - і так до нескінченності.

Будь-яке світло, яке проходить через ступені, залишає свій корінь на кожному ступені, через який проходить

97) І сенс цього зрозумій відповідно до роз'ясненого про те, що не існує зникнення в духовному (див. ОП, гл.1, другий п.[4](#)). Там роз'яснено, що абсолютно неможливо, аби знайшлася якась властивість світла в нижньому, коли ця властивість не була б включена у всіх його вищих, аж до Ейн соф, благословенний Він. Це з тієї причини, що навіть дуже мале свічення, що виходить на найнижчий ступень у світах, зобов'язане вийти з Ейн соф, благословенний Він, та пройти через всі попередні світи і ступені, які передують цьому низькому ступеню, поки не прийде туди. І це через те, що згадане світіння при розповсюдженні і проходженні через ступені не може пропасти з першого ступеня через його прихід на другий, зникнути з другого під час приходу на третій, і т.п., до приходу на останній ступінь, котрий його отримує, як (це характерно для) матеріального предмета, що переміщений з місця на місце. Таке абсолютно неможливе в духовному, для якого жодним чином не характерні зникнення і заміна, однак будь-яке свічення, що проходить через якийсь ступінь, - навіть тільки шляхом переходу, - обов'язково разом з цим вже набуває там свого місця.

Питання [20](#)

Будь-яке світло, яке одного разу з'явилося на якомусь ступені, не зсувається звідти ніколи
98) Прихід (світла) та його переміщення на наступний ступінь зовсім не зменшує те світло, яке залишилося та набуло свого місця на ступені, який воно пройшло. Це подібно до запалювання однієї свічки від іншої, і в першій (від цього) немає нестачі. Так само і тут: у той час, коли світло переміщується з першого ступеня та спускається на другий, усе світло повністю знаходиться і на першому ступені, і на другому. І подібно до цього - по приходу світла на третій ступень: з другого світло не зсувається зовсім, а знаходиться повністю і на другому, і на третьому. І таким же чином - при проході через всі ступені, що передують останньому ступеню, який є істинним одержувачем, тобто тому ступеню, для якого світло спустилося з Ейн соф, благословенний Він, - воно встановлюється на всіх них. І все це тому, що зникнення не діє в духовному, а будь-яке світло, яке одного разу світило в духовному об'єкті, воно більше ніколи не зсувається з цього об'єкта, навіть трохи.

Коли Хохма проходить на своє місце через Кетер, то залишає свій корінь у Кетері

99) З того, що роз'яснене, добре зрозумій взаємовключення десяти сфирот однієї в іншу та кожної в кожну, - до нескінченності. Наприклад, коли виходять дві перші сфири, Кетер і Хохма, то світло Хохми повинно вийти з Ейн соф, благословенний Він, і як наслідок цього, перш ніж прийде у сферу Хохма, світло Хохми має пройти через сферу Кетер. А оскільки світло Хохми вже світило у сфері Кетера - тобто під час свого проходження там, - то неможливо, щоб воно коли-небудь звідти зникло. І, відповідно до цього, навіть після того, як світло Хохми досягло сфери Хохма, безумовно світло Хохми залишається у своїй повноті також і в Кетері. Таким чином, у сфері Кетер є тепер два світла, а саме: світло Кетера та світло Хохми.

Коли Біна проходить через Кетер і Хохму, - залишає у них свій корінь; і так - далі, подібно до цього

100) І те саме - зі світлом Біни. Оскільки воно зобов'язане пройти через два попередні ступені, перш ніж прийде у сферу Біна, то світло Біни обов'язково набуває місця як у Кетері, так і в Хохмі. Тепер є три світла в Кетері, і це світло Кетера, світло Хохми та світло Біни. І є два світла в Хохмі, - це світло Хохми та світло Біни, і одне світло - у сфері Біна, тобто її власне світло. І далі - так само, аж до виходу світла Малхут, коли в Кетері вже є всі десять сфирот. Адже всі дев'ять нижніх світел обов'язково проходять через Кетер, і тому вони набувають там свого місця. І є дев'ять сфирот у Хохмі, бо всі вісім сфирот, які нижче за неї, обов'язково проходять (через) її місце і залишаються там, як сказано вище. І подібно до цього - вісім сфирот у Біні, сім - у Хеседі, і т.д., аж до Малхут, в якій є лише власне світло, тому що під нею більше немає сфирот, які б пройшли через неї.

В клі Малхут немає прямого світла, а лише відбите світло

101) Однак це згадане світло Малхут, - як світло в ній, так і світло, яке від неї включене до дев'яти перших (сфирот), - це лише відбите світло. Бо вже знаєш, що від скорочення і далі в сфері Малхут був створений екран, і світло Ейн соф там не може бути отримане. Але власне там, внаслідок зустрічі світла Ейн соф з цим екраном, відбувається зівуг', і тоді виходить та піднімається від екрану в Малхут нове світло, яке зветься відбитим світлом. Воно світить аж до сфери Кетер нагорі та стає вбранням знизу нагору на всі десять сфирот (прямого світла). І лише таким чином вона включається до кожної сфери з перших дев'яти сфирот (як написано вище, ВС, п. [19](#)).

Малхут вважається Кетером десяти сфирот відбитого світла

102) І з тієї причини, що сфера Малхут - це джерело згаданого нового світла, а будь-яке джерело визначається на ім'я "Кетер", тому Малхут вважається сферою Кетер цього нового світла. Сфера, що перед нею, тобто Ёсод, вважається Хохмою нового світла, а до неї, тобто Год, вважається Біною, - аж до вищого Кетера, який вважається тепер властивістю Малхут, тобто властивістю, що отримує від цього нового світла.

Питання [106](#)

Десять сфирот прямого світла - вони зверху вниз

103)³⁶ Отже, роз'яснено, що в кожному ступені з десяти існуючих там сфірот ми можемо розрізнити два шляхи розвитку десяти сфірот. Розвиток десяти сфірот, що простягаються з Ейн соф, благословенний Він, згори униз, - від Кетера до Малхут. І вони називаються десятима сфірот прямого світла, оскільки спускаються в прямоті зверху вниз в порядку ступенів, тобто від тонкого клі до більш щільного, ніж воно, а звідти - до ще більш щільного, аж до Малхут, яка щільніша за всіх.

Десять сфірот відбитого світла - вони знизу вгору

І ще є у нас там другий шлях розвитку десяти сфірот, які протягуються від сфіри Малхут знизу вгору, тобто від сфіри Малхут до сфіри Кетер, де Малхут стає джерелом цього нового світла. Вони називаються десятима сфірот відбитого світла. А називаються вони так тому, що здійснюють віддачу та приходять у протилежності до порядку ступенів (прямого світла). Тобто вони протягуються та розвиваються не від тонкого клі до щільного, коли останній одержувач є найбільш щільним, а навпаки, - протягуються та розвиваються від найбільш щільного клі до того, яке не настільки щільне, - аж до останнього одержувача, який найбільш тонкий. І тому це називається, що воно (тобто відбите світло) світить знизу нагору.

Питання [40-41](#)

Усі сфірот відбитого світла, які приходять у дев'ять сфірот прямого світла, проходять через Малхут

104) Вище ми роз'яснили поняття взаємовключення сфірот у послідовності десяти сфірот прямого світла, коли через те, що немає зникнення в духовному, будь-яке світіння, що проходить через якесь місце, залишається там у всій повноті, навіть після того, як воно перемістилося в наступне місце. Внаслідок цього при виході десяти сфірот прямого світла вважається, що всі десять сфірот існують в Кетері, дев'ять - в Хохмі, вісім - в Біні тощо (як написано вище, ВС, п.99, - вивчи там уважно). У такому ж значенні це розглядається і щодо десяти сфірот відбитого світла. Оскільки тут сфіра Малхут стає джерелом цього відбитого світла, то через це ми вважаємо, що кожен аспект відбитого світла, який досягає сфіри, яка вище за неї, повинен пройти через місце Малхут. Адже Малхут виводить категорію цього світла через її екран, котрий здійснює зівуґ' зі світлом Ейн соф, що зустрічається з її екраном.

Питання [103](#)

Коли відбите світло Єсода проходить через Малхут, воно залишає в Малхут свій корінь; і так - далі, подібним чином

105) І тому, коли сфіра Єсод (прямого світла) отримує від Малхут своє відбите світло, безумовно до того це світло отримала Малхут: завдяки зівуґу зі світлом Ейн соф воно проходить через Малхут та приходять у сфіру Єсод. І виходить, що світло Єсода знаходиться як в Малхут, так і в Єсоді. І так само - у властивості відбитого світла, яке отримує Год: він обов'язково набуває свого місця при проходженні як в Малхут, так і в Єсоді, і тепер є в Малхут три світла, а в Єсоді - два світла. І подібним до цього є аспект останнього відбитого світла, який отримує Кетер, коли в Малхут вже знаходяться десять світел десяти сфірот відбитого світла, в Єсоді - дев'ять світел, в Годі - вісім світел, - і так далі, подібно до того, як це роз'яснене для десяти сфірот прямого світла.

Завдяки взаємовключенню відбитого світла на шляху (його) проходження в кожній сфері встановлюються десять сфірот; в Кетері є дев'ять сфірот прямого світла і одна - відбитого світла

106) І тому виходить у нас, що при поєднанні з відбитим світлом є десять сфірот у кожній зі згаданих десяти сфірот. Іншими словами, світло Малхут, яке приймається в кожній сфері, доповнює її до десяти сфірот. Бо в Кетері є дев'ять сфірот прямого світла: КАХАБ ХАґАТ НЕґІ і одна сфіра відбитого світла, тобто Малхут. Оскільки ж вона - останній отримувач з десяти сфірот відбитого світла, тому є в неї тільки одне світло, - з відбитого світла.

В Хохмі - вісім (сфірот) прямого світла та два відбитого світла; в Біні - сім прямого світла та три відбитого світла

³⁶ В оригіналі присутня помилка в нумерації пунктів: даний абзац нумерований числом "102", а наступний - числом "103". У перекладі два ці абзаци, які розділені заголовками, даються під номером "103".

107) У Хохми є вісім сфiрот прямого світла: ХУБ³⁷ ХАЃАТ НЕХИ та двi сфiри вiдбитого світла: одна - власна частина, яку вона отримала з вiдбитого світла Малхут, тобто Ёсод вiдбитого світла, а друга - це частина, (що вiдноситься до) Кетера, яка пройшла через неї та бiльше не зрушує звiдти. І це Малхут вiдбитого світла. Бiна має сiм сфiрот прямого світла, якi є Бiною, ХАЃАТ НЕГІ, а також три сфiри вiдбитого світла: Год, Ёсод, Малхут. Год - її власний, Ёсод - вiд частини, (що вiдноситься до) Хохми, яка пройшла через неї, Малхут - вiд частини, (що вiдноситься до) Кетера, яка пройшла через неї, - тобто вiд Бiни і вище.

В Хеседі - шість(сфiрот) прямого світла та чотири вiдбитого світла; в Ѓвурі - п'ять прямого світла та п'ять вiдбитого світла; в Тiферет - чотири сфiри прямого світла та шість вiдбитого світла

108) У Хеседі є шість сфiрот прямого світла, - ХАЃАТ НЕГІ, - і чотири сфiри вiдбитого світла, якi вiд Хеседі і вище, а саме його власна частина, - це Нецах, і частини, (що вiдносяться до) Бiни, Хохми та Кетера, і це Год, Ёсод та Малхут, якi пройшли через нього та встановилися там. І так само - Ѓвур. Вона має п'ять сфiрот прямого світла: Ѓвур, Тiферет, Нецах, Год, Ёсод. І п'ять сфiрот вiдбитого світла, якi вiд Ѓвурі і вище, і це чотири частини, (що вiдносяться до) КАХБАХ³⁸, А саме: Нецах, Год, Ёсод і Малхут, якi пройшли через неї, та її власна частина - Тiферет вiдбитого світла. Тiферет має чотири сфiри прямого світла, і це вiд Тiферет і нижче, та шість сфiрот вiдбитого світла вiд Тiферет і вище, тобто п'ять частин, (що належать до) КАХАБ ХУГ³⁹, якi є ТАЃГІМ⁴⁰, що пройшли через нього, а його власна частина - це Ѓвур вiдбитого світла.

В Нецаху - три (сфiри) прямого світла та сiм вiдбитого світла; в Годі - двi прямого світла та вісім вiдбитого світла; в Ёсоді - дев'ять вiдбитого світла та одна прямого світла; і в Малхут - десять сфiрот вiдбитого світла

109) У Нецахі є три сфiри прямого світла, - вiд Нецахі і вниз, і це Нецах, Год, Ёсод прямого світла. І сiм сфiрот вiдбитого світла вiд Нецахі і вище, і це шість частин, (що належать до) КАХАБ, ХАЃАТ, якi пройшли через нього, а саме: Ѓвур, Тiферет, НЕГІМ, та його власна частина - Хесед вiдбитого світла. У Годі є двi сфiри прямого світла, - Год та Ёсод, і вісім сфiрот вiдбитого світла - вiд Года та вище, і це сiм частин, (що належать до) КАХАБ, ХАЃАТ та Нецахі, якi пройшли через нього, а саме ХАЃАТ НЕГІМ вiдбитого світла, та його власна частина - Бiна вiдбитого світла. У Ёсоді є одна сфiра прямого світла та дев'ять сфiрот вiдбитого світла, вiд Ёсоді і вище, і це вісім частин, (що належать до) КАХАБ ХАЃАТ НЕГІМ⁴¹, якi пройшли через нього, що являють собою Бiну, ХАЃАТ НЕГІМ вiдбитого світла, та його власна частина - Хохма вiдбитого світла.⁴²

Малхут у своєму вiдбитому світлі доповнює кожну сфiру до десяти сфiрот

110) Отже, докладно роз'яснено, що у будь-якій стадії розкриття десяти сфiрот, в якому б місці вони не були, вони повинні включитися одна в одну вiдразу ж після виходу десяти сфiрот прямого світла. Але в кожній з них ще немає десяти сфiрот, доки не включиться до них також і світло Малхут, тобто десять сфiрот вiдбитого світла, адже немає в неї іншого світла. І це світло Малхут доповнює (собою) нестачу вiд числа десяти сфiрот у кожній з десяти сфiрот, доки не утворюються десять сфiрот у кожній з них.

І подiбно до цього - в деталях деталей: якщо візьмеш Кетер десяти сфiрот у Кетері, в ньому теж обов'язково є дев'ять сфiрот прямого світла і одна - вiдбитого світла

111) Так ось, якщо взяти тепер, наприклад, загальну сфiру Кетер з десяти сфiрот спiльності, яка сама вже складається з десяти окремих сфiрот, - тобто після того, як там розкрилося світло Малхут, - то в ньому вiдразу визначається, що перша сфiра цього загального Кетера, яка називається тепер "Кетер Кетера", тобто окремий Кетер, обов'язково складається з дев'яти сфi-

³⁷ Аббревіатура словосполучення "Хохма і Бiна".

³⁸ Аббревіатура слів "Кетер, Хохма, Бiна, Хесед".

³⁹ Аббревіатура словосполучення "Хесед і Ѓвур".

⁴⁰ Аббревіатура слів "Тiферет, Нецах, Хід, Ёсод, Малхут".

⁴¹ Аббревіатура словосполучення "Нецах і Год".

⁴² У тексті цього пункту в оригіналі відсутній опис складу сфiрот Малхут. Однак вказівка на те, що в Малхут є десять сфiрот лише вiдбитого світла, є в заголовку цього пункту.

рот прямого світла, що знаходяться в ньому та нижче від нього, а саме: ХУБ ХАґАТ НЕГІ прямого світла, що у Кетері.

Кетер де-Кетер - це його особиста категорія, а дев'ять нижніх сферот - це світла, що проходять

112) І хоча в них тільки Кетер - це його особиста категорія, а решта дев'яти окремих сферот у ньому, - лише світла, що проходять, тобто нижні світла, які набули там свого місця шляхом переходу від Ейн соф, благословенний Він, до нижніх сферот в Кетері. Але разом з тим, оскільки вони знаходяться в Кетері, то безумовно найвища сфера, тобто їхній окремий Кетер, сама по собі теж містить зараз дев'ять окремих сферот, що знаходяться в ньому нижче за нього. Таким чином, ці дев'ять сферот, через те, що знаходяться нижче від нього, мали пройти через нього, а оскільки пройшли через нього, безумовно набули в ньому своїх місць, адже немає зникнення в духовному. І це буквально так, як сказано вище про загальні десять сферот, - таким же чином знаходяться зараз десять окремих підсферот і в цьому окремому Кетері самому по собі. І це: дев'ять сферот прямого світла КАХАБ, ХАґАТ, НЕГІ, та одна сфера відбитого світла, що є світлом Малхут, як це сказано вище про десять сферот Кетера спільності.

Так само і в Хохмі Кетера обов'язково є вісім сферот прямого світла і два відбитих світла

113) І буквально так само (буде), якщо взяти до розгляду окрему сферу Хохма з десяти окремих сферот Кетера спільності, яка називається "Хохма Кетера". Безумовно є в неї зараз десять окремих підсферот, - подібно до того, про що ми говорили вище щодо окремого Кетера. Бо всі вісім окремих сферот загального Кетера прямого світла, які знаходяться нижче за неї, обов'язково проходять через цю окрему Хохму зверху вниз. А оскільки пройшли через неї, безумовно набули в ній своїх місць. І ще дві сфери відбитого світла, - а саме від світла окремої Малхут, - які теж пройшли через цю окрему Хохму знизу вгору. І це її власна частина відбитого світла та частина відбитого світла, що відноситься до окремого Кетера. Таким чином, є десять окремих підсферот також і в окремій Хохмі, що знаходиться в десяти окремих сферот Кетера спільності, - подібно до того, як це в загальній Хохмі в десяти сферот спільності.

І так само в Біні Кетера є сім сферот прямого світла і три відбитого світла

114) І абсолютно так само, - коли беремо окрему сферу Біна з десяти окремих сферот загального Кетера, яка називається "Біна Кетера". Знаходимо також, що в неї обов'язково є зараз десять окремих підсферот, подібно до того, як роз'яснено щодо окремої сфери Хохма. Бо всі шість окремих сферот ХАґАТ НЕГІ прямого світла спільного Кетера, які знаходяться нижче від неї, обов'язково пройшли зверху вниз через цю окрему Біну та набули в ній своїх місць. І тепер вони разом із самою Біною (становлять) сім сферот прямого світла. І також через цю Біну пройшли три сфери відбитого світла від окремої Малхут загального Кетера знизу вгору, а саме: частина відбитого світла її власна, частина відбитого світла, (що належить) окремій Хохмі, та частина відбитого світла, (що відноситься до) окремого Кетера. Таким чином, в окремій Біні, яка в десяти сферот загального Кетера, є десять окремих підсферот, як це написано про спільну Біну з десяти сферот спільності.

І так само у Хеседа Кетера є шість сферот прямого світла та чотири відбитого світла; і далі - подібно до цього

115) І точно так само знаходимо десять окремих підсферот в окремому Хеседі, який наявний в десяти окремих сферот загального Кетера, а саме: шість прямого світла ХАґАТ НЕГІ зверху вниз, та чотири відбитого світла, від Хеседа і вище, до Кетера. І буквально так само знаходимо десять окремих підсферот у Гвурі тощо, аж до окремої Малхут у цих десяти сферот, яка називається "Малхут Кетера".

116) І немає складності в тому, що, мовляв, у десяти окремих сферот загального Кетера з відбитого світла, який піднявся від загальної Малхут, є тільки сама властивість нефеш, тобто остання частина відбитого світла, найменша з усіх десяти сферот відбитого світла, як написано вище (ВС, п.112). Чому ж сказано, що ця найменша частина відбитого світла зараз сама по собі розповсюджується в десять нових сферот відбитого світла до того, що доповнює в кожній окремій сфері всі окремі підсферот тим, чого їм бракує до числа десяти сферот?

Нефеш відбитого світла у загальному Кетері під час облачання десяти окремих сферот в Кетері обов'язково розділюється

117) Однак відповідь у тому, що зрештою цієї частини окремої нефеш відбитого світла, яка піднялася від Малхут до спільного Кетера, безумовно достатньо для облачання там усіх дев'яти окремих сфірот, що знаходяться в загальному Кетері. А якби це було не так, не були б згадані дев'ять сфірот прямого світла сприйнятими та взагалі б не світили у парцуфі. Як відомо, немає жодної можливості у прямого світла зв'язатися з парцуфом інакше, як тільки за допомогою клі одержання у властивості відбитого світла. І оскільки це світло нефеш вдягає дев'ять окремих сфірот у Кетері, виходить, що при проходженні знизу вгору воно обов'язково доповнило у кожній з цих окремих сфірот кількість в десять підсфірот, яких бракувало. Бо Хохмі (відбите світло) передало два світла, яких їй бракувало: одне світло - для її власного облачання, друге світло, - шляхом проходження для облачання Кетера. Біні (передало) три, а Хеседу - чотири, як з'ясовано вище.

І так само це в десяти окремих підсфірот, що в спільній Хохмі; в Кетері окремих підсфірот, що в Хохмі, є дев'ять сфірот прямого світла і одна - відбитого світла

118) І подібно до того, як ми роз'яснили десять окремих підсфірот щодо десяти окремих сфірот загального Кетера, - буквально так само пояснюються десять окремих підсфірот у кожній із десяти окремих сфірот загальної сфіри Хохма. Тому що в Кетері десяти окремих сфірот загальної Хохми, що називається "Кетер Хохми", обов'язково знаходяться десять окремих підсфірот, якими є її власне світло та вісім окремих сфірот: Біна, ХА'АТ НЕ'І, що пройшли через неї зверху вниз, - всього дев'ять, - і одне відбите світло, яке піднялося в нього від окремої Малхут загальної Хохми. Таким чином, (є) в тебе десять окремих підсфірот в Кетері загальної Хохми.

В окремій підсфірі Хохма, що у Хохмі, вісім (сфірот) прямого світла та дві - відбитого світла

119) І так само відбувається в окремій Хохмі з числа десяти окремих сфірот загальної Хохми, яка називається "Хохма Хохми". Є в ній вісім сфірот прямого світла - зверху вниз, і два відбиті світла - знизу нагору. І за прикладом цього в окремій Біні з десяти окремих сфірот загальної Хохми є сім (сфірот) прямого світла зверху вниз і три - відбитого світла знизу вгору. І таким же чином - у Хеседі, і так само - в Г'вурі. І так само далі, - до окремої Малхут в цих десяти сфірот загальної Хохми, званої "Малхут Хохми", в якій теж є десять окремих підсфірот відбитого світла через те, що вона обов'язково вдягає всі десять окремих сфірот загальної Хохми та посилає їм свої свічення. Виходить, що всі вони обов'язково пройшли через неї, набувши в ній свого місця.

120) І точно так само визначаються в окремій Біні її десять окремих підсфірот. І подібно до цього - в окремому Хеседі, окремій Г'вурі, аж до окремої Малхут, і немає необхідності далі це продовжувати. Але роз'яснимо ще одну сфіру з окремих підсфірот, щоб показати, як вона одна, сама по собі, обов'язково визначається у власних десяти сфірот, так само, як ті, які зараз (розглядаються як) десять окремих підсфірот цієї окремої деталі.

121) І якщо ми розглянемо Біну окремих підсфірот, що є, наприклад, однією сфірою з десяти окремих підсфірот, які знаходяться в окремій Хохмі з десяти сфірот загальної сфіри Хохма, звану "Біна Хохми де-Хохма", знайдемо також і в ній самій десять сфірот за тим же принципом, тобто сім (сфірот) прямого світла, що пройшли в ній зверху вниз, і три відбитого світла, що пройшли в ній знизу вгору.

122) І можна так деталізувати та розбирати буквально до безкінечності. І завжди, коли береш якусь сфіру, навіть після поділу в тисячний раз, ти береш цю сфіру з порядку десяти сфірот, а раз так, то частина цих десяти сфірот обов'язково пройшли через цю сфіру зверху вниз, а частина з них пройшли знизу нагору. При цьому ці десять сфірот обов'язково набули своїх місць в цій сфірі назавжди, і тому безумовно є у тебе в цій сфірі всі десять сфірот. І зрозумій це добре.

123) Однак зрозумій, що хоча ти продовжуєш ділити десять на десять, а другі десять втретє, і т.д., разом з тим, нехай не уявляється тобі, що всі сфірот залишаються рівними. Навпаки, - в процесі деталізації вони дуже змінюються, і немає жодної, яка була би рівною іншій. Це тому, що світла прямого світла в ході деталізації завжди приходять не на свої місця у всіх сфірот, крім Кетера. Адже, (наприклад), в Хохмі є лише вісім (сфірот) прямого світла, а саме від Хохми і нижче, і дві (сфіри) відбитого світла, - Єсод та Малхут. І внаслідок цього вісім світел прямого світла приходять у властивості найбільш тонких келім, тобто від Кетера до Году, а два відбитих світла - в Єсод та Малхут. Таким чином, світло Хохми приходить в клі Кетера, світло Біни - в

клі Хохми, і т.д., - до світла Єсода в клі Года, - тобто всі світла прямого світла приходять не на свої місця. І лише відбите світло завжди приходять на своє місце, бо відбите світло Єсода приходять в клі Єсода, і відбите світло Малхут приходять в клі Малхут.

124) І так само - Біна, яка має лише сім світел прямого світла. Вони приймаються у найтонші келім, коли кожен отримувач приймає в найтоншу властивість, тобто від Кетера до Нецаха. І виходить, що світло Біни - в клі Кетера, світло Хеседа - в Хохмі, аж до світла Єсода у клі Нецаха. Але лише троє світел відбитого світла приходять на свої місця: світла Года, Єсода та Малхут у келім Года, Єсода та Малхут.

125) Відповідно до того, що роз'яснене, є велика відмінність між окремою Біною Кетера, окремою Біною Хохми, окремою Біною Біни, і т.п. Бо лише в Біні Кетера світло Біни знаходиться в її клі, між тим в Біні Хохми у клі Біни є лише світло Хеседа, а в Біні Біни у клі Біни є лише світло Г'ури. І так само - всі інші, тобто одна не подібна до іншої.

126) І навіть у світлах відбитого світла, які не змінюють місць, разом з тим слід розрізняти зміни при їх деталізації. Бо у відбитому світлі, в будь-якому місці, де б воно не знаходилося, розповсюджується свічення від прямого світла. І тому, наприклад, в Єсоді Хохми розповсюджується світіння від прямого світла Году Хохми, але в Єсоді Біни розповсюджується світіння від Нецаха Біни, оскільки в Годі Біни немає прямого світла.

127) Однак виняток із цього правила (виникає) у тому випадку, якщо ти продовжуватимеш деталізувати лише особливу сферу спільності. Іншими словами, візьмеш, наприклад, загальну сферу Біна та ділитимеш її на десять, ще на десять, - тобто, наприклад, деталізуєш до окремої підсфери Біна з десяти сферот окремої Біни, яка в десяти сферот загальної Біни, званої "Біна де-Біна Біни", - то всі вони будуть рівними одна одній абсолютно без відмінностей. Адже в усіх них є сім (сферот) прямого світла в семи вищих келім КАХАБ ХАГ'АТ, Нецах, і три (сфери) відбитого світла в трьох нижніх келім: Год, Єсод та Малхут. І так само - навіть після деталізації в тисячний раз. І подібно до цього - в інших сферот.

Глава 10

З'ясовує поняття зівугу де-акаа, що включає дві сили: силу, яка притягує, та силу що відштовхує, котрі діють одночасно: одна - в авіют, а друга - в твердості екрану

Докладне пояснення значення словосполучення "зівуг де-акаа"

128) Поняття "зівуг де-акаа" потребує докладного пояснення. На перший погляд є тут разом значення як приязні, так і відторгнення, адже (це) "з'єднання (зівуг)", і (це ж) "удар (акаа)", сенс якого - відмова, роз'єднання та велика ненависть. І як же ти скажеш: "зівуг де-акаа", значення якого: "любов ненависті", або "злиття поділу", або "притягання відштовхування". На перший погляд це дуже дивно.

129) Однак воістину це так: це дві протилежності під одним управлінням, але це управління зібрано в два особливих носія, тобто дві сили: силу, що притягує, та силу, яка відштовхує. Сила, що притягує, розташована в авіют клі, а відштовхуюча сила розташована в екрані клі. Вони урівноважені одна з одною і обидві вони управляють відразу в двох місцях одночасно.

130) І щоб роз'яснити добре, як годить, аби вклалося у знанні, не викликаючи жодних сумнівів і плутанини, я трохи продовжу та наведу тобі уявний, але яскраво очевидний приклад матеріальної дійсності. Наприклад, коли ти бачиш камінь чи людину, що падає з високого місця на землю, то тобі ясно видно, що людина притягується зверху вниз із великою силою та швидкістю. Разом з тим, коли вона досягає і торкається землі, то земля вдаряє її та трохи відштовхує вгору.

131) І є тут дві думки. Перша думка в тому, що земна куля має велику силу притягання будь-якої речі, що знаходиться в повітрі, якщо немає чогось твердого, що її підтримує. І тому коли людина відривається, наприклад, від даху будинку (та попадає) у повітря, над нею відразу падає сила тяжіння земної кулі. І цим пояснюється падіння з великою швидкістю на землю. Однак тут є про що подумати: згідно з цим земля мала б обійняти її з великою любов'ю, - так, що неможливо буде ніяк відсунутися від неї ні на мить. А ми бачимо протилежне, що в перший момент, коли вона торкається її, вона відразу швидко відштовхує її, і трохи повертає її назад

нагору.

132) На противагу цьому є інша думка: що існує певний вид сили, яка штовхає зверху, з повітря над нашою землею, і ця сила, що штовхає, діє на все, що знаходиться в повітрі, штовхаючи його на землю. Також і наша земля має лише відштовхуючу силу, і немає в ній нічого від сили тяжіння. І тому, коли людина відривається від даху будинку, потрапляючи в повітря, відразу діє на неї ця штовхаюча сила зверху та опускає її на землю. А коли вона торкається землі, то вона знову штовхає її назад нагору.

133) Однак якщо провести аналогію (із взаємодією) гілки та її кореня у вищих світах, що у багатьох аспектах є близьким одне до одного, ми знайдемо, що обидві ці версії є невірними. І тут можна сказати, що у кожній планеті є, у поєднанні одного з одним, і сила тяжіння, і сила відштовхування. Тобто там є сила авіут, і це сила тяжіння для притягання всередину всього того, що за її межами. І водночас є в ній сила твердості, яка відштовхує від входження в неї будь-яке зовнішнє тіло. І будь-яке притягання (здійснюється), звичайно ж, силою центральної точки, яка всередині неї, бо там спочиває її сила тяжіння. Адже центральна точка є найбільш щільною в усій планеті, тому притягує до себе з навколишнього простору все, що перебуває під силою її впливу та влади.

134) Але разом з тим, вона нічого не притягує до його поглинання, як це мало б бути (під дією) лише властивості її сили тяжіння. Але в той момент, коли предмет, який притягується, торкається її зовнішньої оболонки, відразу пробуджується сила відштовхування, що перебуває в оболонці, а це (властивість) твердості, і відштовхує її назад нагору.

135) І виходить, що предмет, який вона притягнула до себе, був отриманий не шляхом притягання, а в інший спосіб, оскільки (притягання) було припинено в середині шляху через силу твердості і відштовхування, яке цьому перешкоджає. Таким чином, зівуґ та акаа діють тут разом: зівуґ притягує, а твердість відштовхує, і завдяки цьому вона отримує цю (річ), але не заковтує його живцем у своє черево. Таким чином, можна сказати, що головне клі отримання - це сила його відштовхування, яка приймає та утримує (отримане) належним чином. А якби не сила відштовхування, воно було би поглинене "живцем усередину пекла".

136) Бачимо також, що притягання та відштовхування в мірі їхньої могутності врівноважені як дві краплі води. Бо якби сила притягання була трохи більшою, ніж сила відштовхування, то не було б у нього жодної можливості рухатися, оскільки той, хто рухається, приліпився б до неї, як залізо до магніту. А якби трохи більшою була б сила відштовхування, то увесь Всесвіт танцював би над нею і неможливо було б до неї доторкнутися. Таким чином, вони врівноважені.

137) І звідси добре зрозумій поняття "зівуґ де-акаа", яке характерне для вищих світів. Незважаючи на те, що зівуґ та акаа - це дві протилежності, проте вони беруть участь в єдиному управлінні, - в один час, але в двох місцях: авіут і твердість. І пам'ятай це на протязі усього (вивчення) цієї мудрості.

(Для повторення та закріплення вивченого див. питання 152-172)

Таблиця питань про сенс слів

- 1) Що таке Адам Кадмон
- 2) Що таке відбите світло
- 3) Що таке пряме світло
- 4) Що таке оточуюче світло
- 5) Що таке внутрішнє світло
- 6) Що таке довжина
- 7) Що таке Біна
- 8) Що таке "не злитий"
- 9) Що таке кордон
- 10) Що таке верхня межа
- 11) Що таке ґуф
- 12) Що таке сфера
- 13) Що таке ГАР
- 14) Що таке матеріальність
- 15) Що таке "при проході"
- 16) (Що таке) світіння здалеку
- 17) (Що таке) стоншення екрану
- 18) (Що таке) повне віддалення
- 19) Що таке схиляння голови
- 20) Що таке взаємовключення сфірот
- 21) Що таке зв'язування
- 22) Що означає "один усередині іншого"
- 23) Що таке зівуг' де-акаа
- 24) Що таке Зеїр Анпін
- 25) Що таке ЗАТ, сім нижніх сфірот
- 26) Що таке матеріал
- 27) Що таке хая
- 28) Що таке зовнішнє
- 29) Що таке Хохма
- 30) Що таке вікно
- 31) (Що таке) східа
- 32) Що таке вихід назовні
- 33) Що таке спуск
- 34) Що таке "прямий"
- 35) Що таке Кетер
- 36) Що означає "поступово"
- 37) Що означає "з'єднує"
- 38) Що таке води світла
- 39) Що таке Малхут
- 40) Що таке "зверху вниз"
- 41) Що таке "знизу нагору"
- 42) (Що означає) "є причиною"
- 43) (Що таке) екран
- 44) (Що таке) оточуючий
- 45) (Що означає) "скасовує себе"
- 46) (Що означає) "притягує"
- 47) (Що таке) нефеш
- 48) (Що таке) НАРАНХАЙ
- 49) (Що таке) нешама
- 50) (Що означає) "є причиною"
- 51) Що таке сіюм
- 52) Що означає "межує"
- 53) Що таке авіют
- 54) Що означає "проходить"
- 55) Що таке вищий та нижній
- 56) Що таке сутність
- 57) Що таке внутрішнє
- 58) Що таке внутрішнє та зовнішнє
- 59) Що таке цинор
- 60) Що таке лінія

- 61) Що таке прямий рівень
- 62) Що таке нормоване отримання
- 63) Що таке ґрунт (нижня межа)
- 64) Що таке рош
- 65) Що таке руах
- 66) (Що таке) духовність
- 67) (Що таке) далекий
- 68) (Що таке) "початок розповсюдження"
- 69) Що означає "відразу"
- 70) Що таке "межа їх усіх"

Таблиця питань про суть понять

- 71) Яким є джерело келім де-ігулім
- 72) Якими є ті решимот, що залишилися в ігулім після скорочення
- 73) Чому ігулім (розташовані) один усередині іншого
- 74) Чому немає властивості "один усередині іншого" в Ейн соф
- 75) Що є коренем всіх світел
- 76) Що є коренем усіх світів
- 77) Що джерелом відбитого світла
- 78) Чому світла передують келім
- 79) Чому Біна не передує Хохмі
- 80) Звідки (виходить) джерело сили управління у світах
- 81) Звідки походить екран
- 82) Скільки причин передували екрану
- 83) Яким є джерело келім де-йошер
- 84) Звідки ігулім отримують світло
- 85) Яким чином ігулім отримують світло один від одного
- 86) Чому ігулім повинні отримувати від йошер
- 87) Що таке вікна у верхній та в нижній межах кожного ігуля
- 88) Що є причиною того, що ігулім стали один нижче за інший
- 89) Чому ігулім потребують того, щоб їх з'єднувала лінія
- 90) У чому відмінність між сфірот де-йошер та сфірот де-ігулім
- 91) Чому недостатньо сили скорочення, а необхідний також екран
- 92) Що таке світла йошер
- 93) У чому відмінність між прямим свіченням та світінням, що закруглюється
- 94) У чому ігулім перевершують йошер
- 95) У чому сфірот де-йошер чудовіші за ігулім
- 96) Чому в ігулім кожен зовнішній є більш чудовим
- 97) Чому в келім де-йошер внутрішній є більш чудовим
- 98) Чому світ Асія - найзовнішній із усіх світів
- 99) Що є причиною виходу екрану
- 100) Коли утворюється екран
- 101) Чому якість екрану залежить від міри авіют бхіни далет
- 102) Яким є клі отримання, що знаходиться у світлі лінії
- 103) Якими є два види десяти сфірот, що існують в кожному неецалі
- 104) Чому відбите світло вважається клі отримання
- 105) Як оцінюється міра величини відбитого світла
- 106) Чому Малхут вважається Кетером відбитого світла
- 107) Чому екран та авіют використовуються як одне
- 108) Чому авіют і відбите світло залежать друг від друга
- 109) Через що відбувається стоншення екрану
- 110) Чому сфірот де-ігулім - це нефеш
- 111) Чому сфірот де-йошер - це властивість руаха
- 112) У чому достоїнство трьох перших (сфірот) де-йошер
- 113) Яким чином сфірот де-йошер розташовані всередині ігулім
- 114) Чому ігулім розташовані у місці трьох перших (сфірот) де-йошер
- 115) Якою є відстань між ігулім
- 116) Чому ігулім не оточують ЗАТ де-йошер
- 117) Чому займатися (тобто вивчати) ГАР кожного ступеня заборонено
- 118) Чи заборонено займатися всіма десятима окремими сфірот, що є в ГАР
- 119) Чому не займаються сфірот де-ігулім
- 120) Як десять сфірот поділяються на п'ять бхінот у бажанні
- 121) Що мається на увазі під уточненням: "десять, а не дев'ять, десять, а не одинадцять"
- 122) Чому бажання отримувати не розкривається за один раз
- 123) Чому авіют вважається внутрішньою (властивістю)
- 124) Чому саме внутрішнє вважається клі отримання
- 125) Чим визначається величина чи малість світів
- 126) Чому під час скорочення світло вийшло також з трьох перших бхінот
- 127) Якими є три розпізнавані (ознаки) в клі
- 128) Якими є дві розпізнавані (властивості) у духовному матеріалі
- 129) До яких пір неецаль визначається ім'ям вищого
- 130) Коли неецаль вважається таким, що вийшов з вищого у власне управління

- 131) Що означає "неможливо"
- 132) Що означає "не має наміру"
- 133) Чому бхіна алеф визначається як "неможливо та не має наміру"
- 134) Чому бхіна бет вважається як "можливо та не має наміру"
- 135) Чому бхіна ґімел вважається як "неможливо та має намір"
- 136) Чому бхіна далет вважається як "можливо та має намір"
- 137) Чому не всі бхінот бажання придатні для клі отримання, а тільки бхіна далет
- 138) Чому кожна зміна форми, що народжується в авіют бхіни далет, виводить властивість нового створіння
- 139) Чому вище світло не припиняє світити створінням ні на мить
- 140) У чому відмінність келім властивості віддачі від властивості отримання
- 141) Чому той, хто дає, віддає у найбільш щільну частину, а той, хто отримує, отримує в найтоншу частину
- 142) Як розуміється оновлення форми при розповсюдженні вищого світла
- 143) Яким чином неецаль виходить з властивості вищого світла
- 144) Якою є відмінність імен чотирьох бхінот від імен КАХАБ ЗОН
- 145) Яким є порядок входу світел в неецалю після виправлення
- 146) Яким є порядок зростання келім у кожному парцуфі після виправлення
- 147) Яким є первинний матеріал будь-якого неецалю
- 148) Якими є ті два Кетери, що існують на кожному ступені
- 149) Чому світло не пропадає з (попереднього) місця при переході на інше місце
- 150) У чому проявляється те, що кожний вищий складається з його нижніх
- 151) У чому проявляється те, що кожний нижній включає його вищих
- 152) Яким є "ключ" для визначення відмінностей між сфірот, що включені одна в одну
- 153) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Кетері
- 154) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хохмі
- 155) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Біні
- 156) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хеседі
- 157) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Ґвурі
- 158) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Тіферет
- 159) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Нецаху
- 160) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Годі
- 161) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Ёсоді
- 162) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Малхут
- 163) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Кетері Кетера
- 164) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хохмі Кетера
- 165) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Біні Кетера
- 166) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хеседі Кетера де-Кетер
- 167) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Ґвурі Хохми Нецаха
- 168) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Тіферет Біни Годе
- 169) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Нецаху Ёсода Кетера
- 170) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Годі Тіферет де-Малхут
- 171) Яким чином світла прямого світла та відбитого світла вдягаються у келім
- 172) Яким є порядок причин та наслідків від Ейн соф, благословенний Він, до Малхут Адама Кадмона

Таблиця питань та відповідей про сенс слів

1) Що таке Адам Кадмон

Це перший світ, який отримує з Ейн соф, благословенний Він. І називається також однією лінією, яка протягнулася з Ейн соф відразу після скорочення, майже до цього світу. Ім'я "адам" відноситься тільки до сфірот йошер, які знаходяться у першому світі, та є світлом руах, що означає "світло віддачі", але не до сфірот ігулім в ньому, де є лише світло нефеш, котре означає світло отримання для себе, без можливості віддачі іншим. І це корінь властивості "людина (адам)" у цьому світі. (гл.1, ОП, п.[400](#))

2) Що таке відбите світло

Це світло, яке не прийняте в бхіну далет. Пояснення: це світло, що призначене для наповнення бхіни далет, але вона не отримує його через екран, який перешкоджає йому та повертає назад. Ця дія називається зівуґ' де-акаа (див. ВС, п.[22](#)). Після скорочення і далі всі келім отримання в парцуфах походять з цього відбитого світла, яке використовується ними замість бхіни далет, котра знаходиться в Ейн соф, благословенний Він. (ВС, п.[79](#)) [До питань [17](#), [141](#)]

3) Що таке пряме світло

Це вище світло, яке простягається з Ейн соф, благословенний Він, та наділяє парцуфи благом від скорочення і далі. Воно називається так, щоби вказати, що воно наділяє лише сфірот йошер, але не келім ігулім та всі (інші) ступені, в яких немає нічого від авіют бхіни далет. (Це відбувається) згідно з правилом, що той, хто дає, віддає лише у найбільш щільній властивості, яка являє собою авіют в бхіні далет. (ВС, п.[94](#))

4) Що таке оточуюче світло

Це світло, яке призначене для облачання в ступінь, але яке затримується через якийсь кордон в ньому. У цьому імені є два значення: перше - це свічення здалеку; друге - це свічення гарантоване, тобто воно буде вдягнене туди. Бо світло "оточує" його навколо і не залишає йому жодного місця "втекти" від нього, доки він не буде придатний отримати його в досконалості. (гл.1, ОП, п.[40](#))

5) Що таке внутрішнє світло

Це світло, яке вдягнене в клі. (гл.1, ОП, п.[40](#))

6) Що таке довжина

Віддаленість між двома кінцями ступеня, тобто від найтоншої властивості до найбільш щільної властивості, називається "довжиною". Бо так само (визначається) і уявна матеріальна довжина, яка вказує на місце між верхнім та нижнім кінцями. (гл.1, ОП, п.[5](#))

7) Що таке Біна

Вглядування у причинно-наслідкові зв'язки для того, аби з'ясувати всі наслідки, що зароджуються та походять від деякого фактору, називається ім'ям "Біна"⁴³. (гл.1, ОП, п.[200](#))

8) Що таке "не злитий"

Зрівняння форми двох духовних об'єктів - це злиття, а зміна форми між ними робить їх "не злитими" один з одним. (гл.1, ОП, п.[9](#)⁴⁴)

9) Що таке кордон

Екран кожного ступеня відмірює та утворює "кордон" цього ступеня на рівні відбитого світла, яке екран піднімає (див. вище, відповідь 2) в мірі його авіют. Екран бхіни ґімел обмежує рівень ступеня так, щоб він не досягав світла Кетера. А екран бхіни бет обмежує також від світла Хохми і т.п. (ВС, п.[79](#))

10) Що таке верхня межа

Це Кетер кожного ступеня як у сфірот йошер, так і в ігулім. (гл.2, ОП, п.[1](#))

11) Що таке ґуф

Істинні келім отримання на кожному ступені, що розповсюджуються в силу відбитого світла в

⁴³ Досл.: розум, інтелект, розуміння.

⁴⁴ В оригіналі зроблене посилання на п.3 без вказівки на розділ чи главу.

екрані від нього і вниз, називаються "ґуф" ступеня, оскільки вони передують світлам, (що вдягаються в них). Протилежними цьому є світла, які розповсюджуються для зівуґа де-акаа в екрані, та які передують келім. (гл.1, ОП, п.[90](#)) [До питань [25](#), [172](#)]

12) Що таке сфера

Сфірот де-ігулім звуться сферами, оскільки світла в них закруглюються. Інакше кажучи, неможливо розрізнити у них тонкість і авіют. (гл.1, ОП, п.[8](#))

13) Що таке ҐАР

Це світла, які передують келім та вдягнені у відбите світло, що піднімається до них від екрану, - від нього і вгору. Іншими словами, це три перші сфери Кетер, Хохма, Біна, які також називають рош парцуфа. (гл.1, ОП, п.[90](#)) [До питань [112](#), [117](#), [119](#)]

14) Що таке матеріальність

Все, що уявляється та відчувається у п'яти органах чуттів або займає місце та час, називається матеріальним. (див. гл.1, текст Древа життя, п.[8](#))

15) Що таке "при проході"

Світла, що простягаються з Ейн соф, благословенний Він, до нижніх сфірот, обов'язково проходять через вищі сфірот. І з тієї причини, що духовне не зникає з одного місця при проході до іншого місця, а залишається існувати як в першому місці так і в другому, тому ми розрізняємо в кожній сфері два види світла: її власні світла, та світла, що залишилися в них "при проході". (гл.1, ОП, другий п.[4](#))

16) (Що таке) світіння здалеку

Світіння, яке діє в парцуфі в той час, коли в нього немає клі отримання для цього світла, називається "світінням здалеку". Це означає, що є величезна дистанція та відмінність між світлом і келім парцуфа, які відносяться до цього світла. Тому келім є непридатними для отримання та вбрання цього світла, а отримують від нього свічення здалеку. (гл.1, ОП, п.[40](#)) [До питання [141](#)]

17) (Що таке) стоншення екрану

Це очищення авіют у бхіні далет. Оскільки рівень відбитого світла, яке екран піднімає та вдягає на пряме світло, залежить від міри величини авіют у стадії далет (див. вище відповідь [2](#)), котра означає величину її пристрастного бажання, тому після того, як ступінь наповнився притягнутим ним своїм світлом, посилюється оточуюче світло та стоншує екран до якоїсь міри рівня його бажання. Це називається, що він очистився від авіют, що була в нього, а також називається ім'ям "стоншення екрану". (ВС, п.[74](#))

18) (Що таке) повне віддалення

Коли зміна форми є настільки великою, що досягає протилежності форми, це називається повним віддаленням. (гл.1, ОП, другий п.[10](#))

19) Що таке схиляння голови

Коли світла Зеїр Анпіна використовуються також і в рош, який зветься ҐАР, оскільки придатні для рош світла ҐАР там відсутні, це називається "схилянням голови". Тобто рош опущена на ступень, який є рівним ЗАТ, котрі звуться ґуф. (гл.2, ОП, п.[3](#))

20) Що таке взаємовключення сфірот

Сфірот включаються одна до одної "при проході" (див. вище відповідь 15). Оскільки десять сфірот прямого світла, які протягуються від Кетера до Малхут, можуть з'явитися на ступені лише при їхньому облачанні в десять сфірот відбитого світла, що протягуються та спускаються від Малхут до Кетера, то немає в них сфери, в якій не було б двох сфірот в її особистій власності: одна - прямого світла, і одна - відбитого світла. І ще вісім сфірот, які включаються до неї під час проходу: деякі з них пройшли через неї при проходженні зверху вниз, а деякі пройшли через неї при проходженні знизу вгору. (ВС, п.[97](#)) [До питання [152](#)]

21) Що таке зв'язування

Облачання десяти сфірот рош ступеня в десять сфірот відбитого світла, що піднімаються від Малхут знизу вгору, називається "зв'язуванням" з тієї причини, що тут світла вважаються такими, що передують келім. І авіют (тут) зовсім не піднімається з цим відбитим світлом вище за

своє місце, яким є Малхут. Тому ці десять сфірот відбитого світла не вважаються завершеними келім, які гідні облачення в них сутності. Тому таке облачення зветься лише "зв'язуванням", - тобто завдяки цим десяти сфірот відбитого світла пряме світло зв'язується та перебуває над парцуфом, незважаючи на те, що не вдягається у них буквально. Облачення прямого світла в келім має відбуватися тільки в (тому) відбитому світлі, яке розповсюджується нижче від екрана, де може поширитися авіут Малхут де-рош, - зійти та вдягти десять сфірот прямого світла, які прийшли в нього. (гл.1, ОП, п.[20](#)) [До питань [30](#), [64](#), [117](#)]

22) Що означає "один усередині іншого"

Це означає, що одне є наслідком іншого. Бо зовнішній ігуль, - це причина і породжуючий фактор для внутрішнього ігуля в ньому, який є наслідком, що походить від зовнішнього. Таким чином, (поняття) "один усередині іншого" вказує на зв'язок "причини та наслідку", тобто "приводу (до дії) та заподіяння (її)", яка в них наявна. (гл.2, ОП, п.[40](#)) [До питання [73](#)]

23) Що таке зівуг' де-акаа

Дія екрану, який затримує та піднімає світло від бхіни далет, - відштовхує світло, що належить до неї, назад до його кореня, - називається "зівуг' де-акаа". Сенс цього імені в тому, що ця дія несе в собі два протилежні поняття. Бо з одного боку (екран) "вдаряє (має)" у світло, що означає, що відштовхує та підносить його світіння; з іншого боку, здійснює "соїття (міздавег)" зі світлом, і це означає, що спонукає його до розмноження та додаткового розширення. Таким чином, ця прихована і відштовхнута від бхіни далет міра світла перетворюється на велике розкрите світло, яке вдягає пряме світло, та називається відбитим світлом. І без нього зовсім неможливо світлу Ейн соф, благословенний Він, вдягнутися у парцуф. (BC, п.[18](#))

24) Що таке Зеїр Анпін

Зеїр Анпін означає "малий (зменшений) лик". Адже світло Хохма називається "світлом лику", як написано в Писанні: "Мудрість (хохма) людини просвітлює лице її"⁴⁵. І відповідно до цього імені спільний парцуф Кетер у світі Ацилут називається ім'ям "Аріх Анпін", що означає "великий лик" з тієї причини, що є в ньому сутність світла Хохма. Тому бхіна ґімел, сутність якої лише світло хасадім, яке протягується від Біни, але в якій є також свічення Хохми і немає самого світла Хохма, називається ім'ям "малий лик", тобто Зеїр Анпіном, бо відносно бхіни алеф світло його лику зменшене та невелике. (гл.1, ОП, п.[200](#)⁴⁶)

25) Що таке ЗАТ, сім нижніх сфірот

Десять сфірот, які протягуються від екрану і вниз, називаються ґуф, або "ЗАТ" (див. вище відповідь [11](#)). Відносно усього парцуфа, який визначається іноді лише як десять сфірот, три перші сфіри КАХАБ будуть у рош парцуфа, а ЗАТ, що є сімома нижніми сфірот ХАґАТ НЕґІМ, - в ґуфі парцуфа. (гл.1, ОП, п.[90](#))

26) Що таке матеріал

Авіут, яка наявна в парцуфі у бхіні далет бажання (див. про авіут нижче, відповідь [53](#)), називається "матеріалом" парцуфа. Це ім'я запозичено від земного уявного матеріалу, який має три вектори: довжину, ширину і глибину, та шість країв: верх, низ, схід, захід, північ, південь. (BC, п.[40](#))

27) Що таке хая

Це світло Хохма, як написано у Писанні: "Мудрість (хохма) оживить (техайє) тих, хто нею володіє"⁴⁷. (гл.2, ОП, п.[6](#))

28) Що таке зовнішнє

Найтонша (властивість) у всьому клі вважається зовнішньою частиною цього клі. І ця властивість клі (призначена) для оточуючого світла, яке світить йому здалеку. (BC, п.[6](#))

29) Що таке Хохма

Знання практичних результатів у всіх деталях, що існують в усій реальності, називається ім'ям "Хохма (мудрість)". (гл.1, ОП, п.[200](#))

⁴⁵ Писання, Коелет, 8:1.

⁴⁶ В оригіналі зроблене посилання на п.13 BC.

⁴⁷ Писання, Коелет, 7:12.

30) Що таке вікно

Сила в авіют екрана, що розрізняється в десяти сфірот рош ступеня або в десяти сфірот і'гулім, - ця сила, яка задіяна в них разом з відбитим світлом, що піднімається до них від екрану, називається "вікно". Пояснення. Відбите світло, яке відштовхнуто від бхіни далет через її авіют, стає властивістю клі отримання для вищого світла замість бхіни далет, яка була клі отримання в Ейн соф, благословенний Він. І це з тієї причини, що відбите світло насправді містить авіют бхіни далет внаслідок того, що це вона притягнула його до себе з Ейн соф, благословенний Він (див. ВС, п. [79](#)). Однак ця авіют помітна лише в келім ґуфа, оскільки вони розповсюджуються нижче від екрана, тобто нижче бхіни далет десяти сфірот рош. І тому авіют бхіни далет екрана панує в них, а внаслідок цього вони вважаються завершеними келім для облачання в них вищого світла. Між тим, десять сфірот рош безумовно вище, ніж їхня бхіна далет, і відбите світло піднімається до них знизу вгору. Але авіют бхіни далет екрана не може включитися та піднятися разом з відбитим світлом вище від цього місця в перші дев'ять сфірот від неї. (Тому) відбите світло не стає там властивістю завершених келім, а лише аспектом коренів для келім. В силу цього облачання дев'яти сфірот у відбите світло називається тільки ім'ям "зв'язування" (див. вище, відповідь [21](#)). Разом з тим, щодо дев'яти сфірот рош це відбите світло теж вважається властивістю "сили авіют", яка у будь-якому випадкові стає силою зв'язування для сприйняття їх у неєцалі. І ця сила називається "вікном". Бо при вході відбитого і прямого світла для світіння в тонких келім де-і'гулім, в яких зовсім немає ознаку авіют, наявна у відбитому світлі сила авіют, яка набагато нижча, ніж вони, зменшує та послаблює стінки келім де-і'гулім "шляхом входження у них". Це подібно до отвору, діри, яка існує в кімнаті, будучи недоліком у стіні кімнати, проте це шлях входу для світла сонця. Так само і тут: недолік, який утворюється в стінках келім де-і'гулім в силу авіют, що знаходиться у відбитому світлі, вважається у них зовсім не як недолік, а як вікно, бо без нього не було б у них ніякого світла. Адже вони не отримують жодного світла, окрім як через лінію в силу екрана у ній. (гл.2, ОП, п. [70](#))

31) (Що таке) єхіда

Світло, яке вдягнене у сфіру Кетер, називається "єхіда". (гл.2, ОП, п. [6](#))

32) Що таке вихід назовні

Зміна форми, яка відбувається у духовному об'єкті, називається "виходом назовні" з нього. Тобто, при зміні форми, що виникає в (якійсь) частині парцуфа, вважається, що ця частина виходить з парцуфа назовні. Це подібно до того, як при запаленні свічки від свічки немає в першій нестачі, бо немає зникнення в духовному. І через це виходить, що коли ця частина починає змінювати свою форму, разом із цією зміною вона починає відокремлюватися від парцуфа та виходить з парцуфа під нове власне управління. Таким чином, зміна форми і "вихід назовні" - це одне й те ж. (ВС, п. [59](#)) [До питання [172](#)]

33) Що таке спуск

Ущільнення (збільшення авіют) означає спуск, тобто (об'єкт) спускається зі свого ступеня. А стоншення (зменшення авіют) означає підйом, тому що піднімається у зрівнюванні форми до Ейн соф, благословенний Він. І це правило, що кожен, хто більш тонкий, - є вищим, а будь-який, хто більш щільний, - є нижчим. (гл.1, ОП, другий п. [5](#))

34) Що таке "прямий"

Коли вище світло спускається в келім, в яких є авіют бхіни далет, що означає пристрасне бажання, - адже вона притягує його з пожадливістю, - вважається, що світло опускається "по прямій", тобто відповідно до повної міри авіют та пристрасті в ній. Це подібно до важкої речі, що падає зверху на землю, - вона падає по абсолютно прямій лінії зверху вниз та з великою швидкістю внаслідок сили тяжіння землі, яка (діє) на неї. Між тим, якщо на землю падає легка річ, на яку не діє сила тяжіння, тоді вона повільно кружляє в повітрі, доки не ляже на неї. Те ж саме і тут: вважається, що в келім, у яких немає авіют, як-то келім де-і'гулім, світло, що приходить туди в силу сфірот де-йошер, округлюється, оскільки немає там авіют, яка означає пристрасть, котра притягнула б його до них силою тяжіння. Однак в келім де-йошер, де існує авіют, котра притягує світло з великою силою, світло спускається швидко, точно по прямій, на кшталт "прямої" лінії. (гл.1, ОП, п. [5](#))

35) Що таке Кетер

Світіння кореня над ступенем зветься Кетером (короною), від слова "увінчувати (махтір)". Це

означає, що він є його (тобто ступеня) причиною⁴⁸. Оскільки він найбільш тонкий з усього ступеня, тому виходить, що він оточує весь парцуф зверху. (гл.1, ОП, п.[200](#)) [До питання [172](#)]

36) Що означає "поступово"

Притягання світл ступінчасто, в причинно-наслідковому порядку, називається (словом) "поступово". (гл.1, ОП, п.[6](#))

37) Що означає "з'єднує"

Малхут вищого стає Кетером нижнього, тому виходить, що Малхут "з'єднує" кожного вищого з його нижнім. Тобто між ними створюється рівність форми, а завдяки цьому утворюється "з'єднання" між усіма ступенями від світу Адам Кадмон до кінця (світу) Асія. Це характерно для келім де-йошер, які називаються лінією, однак не для келім де-і'гулім. А тому все поєднання і'гулім одного з одним утворюється за допомогою лінії. (гл.1, ОП, п.[30](#))

38) Що таке води світла

Світло, яке спускається зі ступеня, називається ім'ям "води" або "води світла". (гл.1, ОП, п.[4](#))

39) Що таке Малхут

Остання бхіна називається Малхут (царство), виходячи з того, що від неї виходить стадія управління (створіннями) без компромісів та в абсолютній владі, - на зразок трепету (перед) царюючим. (гл.1, ОП, п.[200](#))

40) Що таке "зверху вниз"

Світло, що розповсюджується в келім у порядку ступенів від тонкого до щільного, називається "зверху вниз". І це світло називається прямим світлом. (ВС, п.[103](#))

41) Що таке "знизу нагору"

Світло, яке розповсюджується в порядку ступенів від щільного до тонкого, аж до найтоншого, називається "знизу нагору". І це світло називається відбитим світлом. (ВС, п.[103](#))

42) (Що означає) "є причиною"

Фактор, який викликає розкриття ступеня, визначається як такий, що є його причиною (меса-бев). І це від слів "причина (сіба) та наслідок (месовав)". Бо причина означає фактор, що породжує, а наслідок означає те, що народжується та виходить з цього фактору і причини. (ВС, п.п.[25](#), [52](#)) [До питання [50](#)]

43) (Що таке) екран

У неецалі "сила скорочення" по відношенню до вищого світла пробуджується для того, щоби перервати його на шляху його спуску у бхіну далет. В той же момент, коли (світло) досягає і торкається бхіни далет, ця сила відразу пробуджується, вдаряє в нього та відштовхує його назад. Так ось, ця сила називається "екран". І необхідно зрозуміти відмінність між властивістю екрану, що існує в неецалі, та властивістю скорочення в ньому, які є двома різними поняттями. Бо сила скорочення, яка встановилася у бхіні далет, спрямована в неецалі на клі, яке прагне отримувати. Це означає, що через бажання до зрівнювання властивостей із Маацилем він утримує себе від отримання у той час, коли пристрасно бажає отримати. Адже пристрасть у ньому, яка називається бхіною далет, - це вища сила, яку неецаль не може скасувати або в чомусь зменшити, але може перешкодити самому собі в отриманні, незважаючи на те, що дуже пристрасно цього бажає. І ця перешкоджаюча сила постійно перебуває на бхіні далет у неецалі, окрім того часу, коли він притягує нове світло. Тоді, безумовно, він повинен скасувати цю силу затримки, тобто скорочення в ньому, потім у ньому розкривається жадання до вищого світла, і це (дає) йому достатню силу, щоби притягнути до себе світло. І тут у неецалі починається дія екрану. Адже будь-яке пристрасне бажання притягує вище світло у досконалості, як це було в Ейн соф, благословенний Він, оскільки це вища сила, і немає жодної влади у нижніх для її зменшення, а тому світло спускається, аби наповнити бхіну далет. Однак тієї миті, коли світло торкається бхіни далет, відразу прокидається "екран", вдаряє у світло та повертає його назад. І виходить при цьому, що (неецаль) приймає світло лише трьох бхінот, а бхіна далет його не отримує. І ось ти бачиш, що дія екрану характерна тільки для моменту приходу світла, після того, як на якийсь час анулюється сила скорочення, щоб притягнути нове світло. Дія ж скорочення, однак, є постійною: (вона полягає в) утриманні себе від притягання світла. Таким

⁴⁸ Використане слово "מסבב" (месабев) має значення: "оточувати" та "бути причиною".

чином, скорочення та екран - це дві абсолютно окремі властивості. І знай, що екран – це породження скорочення. (гл.1, ОП, п.2, ВС, п.п.56-57)⁴⁹ [До питань [82](#), [127](#), [172](#)]

44) (Що таке) оточуючий

Див. відповідь [4](#).

45) (Що означає) "скасовує себе"

Коли два духовні об'єкти у своїй формі є повністю рівними, без будь-якої відмінності, тоді вони знову стають буквально одним, і малий "скасовує себе" в більшому. (гл.1, ОП, п.10)

46) (Що означає) "притягує"

Спуск світла внаслідок авіют, яка означає наявне в неєцалі пристрасне бажання, називається "притягує" або "притягання". (гл.1, ОП, п.90)

47) (Що таке) нефеш

Світло, яке приходить у парцуф не в стадії наділення благом від світла Ейн соф, благословенний Він, а передається парцуфу від вищого суміжного з ним ступеня, називається ім'ям "світло нефеш" або світлом некеви. (ВС, п.95)

48) (Що таке) НАРАНХАЙ

Келім в десяти сфірот називаються КАХАБ ЗОН. А світла в десяти сфірот називаються "нефеш, руах, нешама, хая, ехіда". І причина того, що їх називають знизу вгору, тобто НАРАНХАЙ, а не зверху вниз, тобто ЙАХАНРАН, у тому, що таким є порядок входження світла в парцуф, - тобто спочатку нефеш, потім руах і т.д. І цей (порядок) є зворотним відносно келім, в яких розкривається спочатку Кетер, потім Хохма, і т.д., - до Малхут, яка в кінці. (ВС, п.87/1) [До питання [145](#)]

49) (Що таке) нешама

Світло, яке вдягається у клі Біни, називається "нешама". Воно називається так від слова "подих (нешіма)", оскільки нешама - це аспект джерела для Зеїр Анпіна, котрий є світлом руах, та який вдихає звідти свою життєвість шляхом підйому і спуску, в таємниці написаного: "І ці живі істоти рухалися вперед і назад"⁵⁰, та від слів Писання: "І вдихнув у ніздрі його подих життя"⁵¹. І зрозумій це. (гл.2, ОП, п.6) [До питання [65](#)]

50) (Що означає) "є причиною"

Про фактор, який призводить до розкриття ступеня, мовиться, що він є причиною для цього ступеня. (Див. відповідь [42](#))

51) Що таке сіюм

Бхіна далет називається "соф" (кінець), або "сіюм" (закінчення, завершення) оскільки вона перериває вище світло, щоб воно не розповсюдилося в ній, і тим самим завершує ступінь. (гл.1, ОП, другий п.7)

52) Що означає "межує"

Близькість форми з іншим визначається (поняттям) "межує" з іншим. (гл.1, ОП, текст Древа життя п.3)

53) Що таке авіют

Великий стан бажання отримувати, (який проявляється) у великій пристрасті, називається великою "авіют", а невелике жадання називається малою "авіют". Ця властивість клі, що притягує достаток у будь-якому парцуфі, називається внутрішньою (властивістю) клі. (ВС, п.5) [До питання [26](#)]

54) Що означає "проходить"

Світіння нижнього ступеня зобов'язане пройти через свого вищого. Тобто оскільки нижній є наслідком та виходить з вищого, вважається, що він ніби проходить через вищого. А оскільки він проходить через вищого, то встановлюється там і називається там світлом, яке "проходить". Воно не зрушується звідти, а властивість його гілки виходить та приходить на своє місце, тобто до нижнього, - подібно до запалення свічки від свічки, і нема в першій нестачі. За

⁴⁹ Визначити в тексті місце, на яке вказує посилання, що дане в оригіналі (ב' ח'ן), не вдалося.

⁵⁰ Пророки, Єхезкель, 1:14.

⁵¹ Тора, Берешит, 2:7

цим прикладом зрозумій все копіювання світел від ступеня до ступеня. Адже світло не зникає зі свого першого місця після приходу на друге місце, як це відбувається в матеріальному. (гл.1, ОП, другий п.4)

55) Що таке вищий та нижній

У будь-якому парцуфі ми повинні розрізняти дві основні властивості, а саме: властивість клі, яке притягує до нього достаток, та властивість клі отримання блага, і вони протилежні один одному від краю до краю. Адже міра величини блага залежить від міри авіют клі притягання, оскільки найбільше світло в парцуфі, яке зветься єхіда, потребує найбільш щільного клі притягання, - тобто в бхіні далет бхіні далет. І протилежною йому є властивість клі одержання, оскільки найбільше світло, зване єхіда, вдягається лише в найтонше клі. І тому, коли ми визначаємо келім притягання достатку, ми визначаємо їх іменами "внутрішнє" та "зовнішнє". Будь-яке більш внутрішнє клі, - найбільш щільне та притягує рівень більший, а будь-яке більш зовнішнє, - найтонше та притягує найменший рівень. Але коли ми визначаємо властивості келім отримання світла в парцуфі, ми називаємо їх іменами "вищий" і "нижній". Будь-який вищий - більш тонкий, і в нього одягається більший рівень, а кожен нижній - більш щільний, і вдягається в нього менший рівень. (ВС, п.86/2) [До питань 98, 123, 140]

56) Що таке сутність

Світло Хохма називається "сутністю", оскільки це сутність та життєвість неєцаля. (гл.2, ОП, п.2)

57) Що таке внутрішнє

Властивість авіют у парцуфі називається його внутрішнім, оскільки це місце притягання достатку. (ВС, п.86/2)

58) Що таке внутрішнє та зовнішнє

Див. відповідь 55.

59) Що таке цинор

Келім де-йошер називаються "цинорот", оскільки вони притягують та обмежують світло у своїх кордонах, як труба обмежує воду, що проходить у ній. (гл.1, ОП, п.2)

60) Що таке лінія

Десять сфірот келім де-йошер у властивості їхніх келім називаються цинор, а властивості світла, що знаходиться в них, називаються лінією. І лише десять сфірот світу Адам Кадмон іменуються однією лінією, однак у десяти сфірот світу Ацилут є три лінії. (гл.1, ОП, п.2)

61) Що таке вертикальний рівень

У той час, коли світла рош одягнені в келім рош, парцуф називається "вертикальним рівнем". (гл.2, ОП, п.3)

62) Що таке нормоване отримання

Відбите світло в міру своєї величини здійснює "нормування" вищого світла, оскільки світло перебуває в неєцалі лише завдяки його облачання у відбите світло. (гл.1, ОП, п.70)

63) Що таке ґрунт (нижня межа)

Малхут будь-якого ступеня або світу називається ґрунтом світу або ступеня. (гл.2, ОП, п.1)

64) Що таке рош

Дев'ять сфірот вищого світла, які розповсюджуються до зівугу де-акаа з екраном в Малхут для підйому відбитого світла, називаються "рош" ступеня, оскільки ці світла передують екрану та відбитому світлу, і авіют екрану не може піднятися до них (див. також відповідь 21). (гл.1, ОП, п.90)⁵² [До питання 113]

65) Що таке руах

Світло, яке вдягається в клі Зеїр Анпіна, називається "руах", оскільки спосіб його дії - підніматися до Біни, вбирати благо, спускатися до Малхут та наділяти її ним. Це подібно до вітра, який рухається взад-вперед (див. відповідь 49). (ОП, текст Древа життя п.4)

⁵² Визначити в тексті місце, на яке вказує посилання, дане в оригіналі (י"ב ח"נ), виявилось неможливим.

66) (Що таке) духовність

Слово "духовність", яке зустрічається в книгах з кабали, означає, що воно абстраговане від усіх матеріальних факторів, тобто місця, часу, уяви і т.п. А іноді воно вказує лише на аспект вищого світла в клі, незважаючи на те, що клі теж є духовним у всіх (його) станах. (гл.1, ОП, другий п.[4](#))

67) (Що таке) далекий

Це найбільша міра зміни форми. (гл.1, ОП, п.[40](#))

68) Початок розповсюдження

Корінь будь-якого розповсюдження світла, називається "початком розповсюдження", або Кетером. (гл.1, ОП, п.[7](#))

69) Що означає "відразу"

Світло, яке спускається без розвитку в порядку ступенів чотирьох бхінот, оскільки є в ньому лише одна з цих бхінот, називається таким, що спускається "відразу". Але якщо воно розвивається в порядку бхінот, називається (таким, що спускається) "поступово". (гл.1, ОП, п.[6](#))

70) Що таке "межа їх усіх"

Остання бхіна на кожному ступені, тобто бхіна далет бхіни далет, називається межею їх усіх, оскільки вона найщільніша з усіх. І називається кінцем (соф), тому що всі ступені приходять лише для її виправлення. (гл.1, ОП, другий п.[7](#))

Таблиця питань та відповідей про суть понять

71) Яким є джерело келім де-ігулім

Ейн соф, благословенний Він, - це джерело келім де-ігулім, бо ці келім були включені до Ейн соф, але не були розрізняванні там у таємниці "Він і ім'я Його єдині". (ВС, п. [52](#))

72) Якими є ті решимот, що залишилися в ігулім після скорочення

Після скорочення, коли світло Ейн соф вийшло з усіх чотирьох бхінот, все ж в кожній бхіні залишилося решимо, подібне до світла Ейн соф, який був у ній до скорочення. (гл.1, ОП, п. [80](#), зі слова "Джерело") [До питання [172](#)]

73) Чому ігулім (розташовані) один усередині іншого

Це свідчить про те, що немає там іншого розрізнення, окрім розрізнення лише причини й наслідку (див. відповідь [22](#)). (ВС, п. [53](#))

74) Чому немає властивості "один усередині іншого" в Ейн соф

Тому що в Ейн соф, благословенний Він, клі зовсім нерозрізняване. (ВС, п. [53](#))

75) Що є коренем усіх світел

Ейн соф, благословенний Він, - корінь всіх світел у світах. (гл.1, ОП, другий п. [4](#))

76) Що є коренем усіх світів

Ігулім – це корені для всіх келім у світах. (гл.1, ОП, п. [80](#) зі слів "А звідси")

77) Що є джерелом відбитого світла

Джерелом відбитого світла є бхіна далет, звана Малхут. (ВС, п. [68](#))

78) Чому світла передують келім

Тому що спочатку виходять світла в трьох бхінот, (розташованих) одна нижче за іншу, і ці три бхіни ще не називаються келім, доки не розкриється бхіна далет, і лише вона одна вважається клі. Таким чином, келім - це породження світла. (ВС, п. [5](#))

79) Чому Біна не передує Хохмі

Оскільки порядок створення світів - зверху вниз, то завжди виявляється, що досконалість передує та викликає розкриття недосконалості. І ступені розвиваються один з одного таким чином, що кожний нижній ступінь є гіршим за вищий, аж до того, що розкривається цей світ, найбільш зіпсований з усіх. (гл.1, ОП, п. [200](#) зі слів "І немає складності")

80) Звідки (виходить) джерело сили управління у світах

Екран - це первинне джерело сили управління у світах. (гл.1, ОП, п. [2](#) зі слів "Ця сила контролю")

81) Звідки походить екран

Він - породження першого скорочення. (гл.1, ОП, п. [2](#) зі слів "Ця сила контролю").

82) Скільки причин передували екрану

Екрану передували дві причини: скорочення та прихід світла. Бо екран розкривається лише в той час, коли вище світло досягає і торкається бхіни далет (див. відповідь [43](#)). (гл.1, ОП, п. [2](#), ВС, п.п. [56-57](#))

83) Яким є джерело келім де-йошер

Ігулім - це джерело келім де-йошер, адже Малхут де-ігулім притягує світло лінії, і від її сили утворюється екран. (ВС, п.п. [56-57](#)) [До питання [172](#)]

84) Звідки ігулім отримують світло

Від келім де-йошер, але самі вони не можуть притягнути його з Ейн соф, оскільки немає у них екрану та авіют. (гл.1, ОП, п. [30](#))

85) Яким чином ігулім отримують світло один від одного

За допомогою сили екрана, яка відбита в них, але не проводить його авіют. І ці відбитки екрану називаються вікнами ігулім. (гл.2, ОП, п. [70](#))

86) Чому ігулім повинні отримувати від йошер

Тому що в ігулім немає властивості екрану. (гл.1, ОП, п. [30](#))

87) Що таке вікна у верхній та в нижній межах кожного ігуля

Див. вище відповідь 85.

88) Що є причиною того, що ігулім стали один нижче за інший

Світло лінії, яке отримали ігулім, викликало в них розрізнення ступенів (у властивостях) "один нижче за іншого", коли в них утворилися вікна як відбитки екрану. І всі ступені лінії вийшли також і в ігулім. (гл.2, ОП, п.[90](#))

89) Чому ігулім потребують того, щоб їх з'єднувала лінія

Оскільки келім де-ігулім на одній по висоті з рош кожної сфери в келім де-йошер, перебуваючи вище від екрану, тому вважається, що вони знаходяться в місці рош сфери і взагалі не поширюються нижче за рош де-йошер. Келім, які нижчі, ніж рош, вже знаходяться нижче від екрану, розташованого в Малхут де-рош, і авіют править в них. І тому вони є нижчими, ніж ігулім, бо (слово) "нижчий" означає "більш щільний". Оскільки в ігулім взагалі немає ніякого екрану та авіют, тому ґуф кожної сфери виявляється вільним від ігулім. Таким чином, всі десять сферот Кетера ігулім разом одягаються на десять сферот рош Кетера йошер, а десять сферот ґуфа Кетера є вільними від ігулім. І так само десять сферот Хохми ігулім одягають десять сферот рош Хохми йошер, і далі - подібно до цього. Виходить, що ґуф де-йошер перериває між кожною зі сферот ігулім, і немає з'єднання між сферот де-ігулім, а тому необхідно, щоби лінія їх з'єднувала. (гл.1, ОП, другий п.[3](#)) [До питань [113-115](#)]

90) У чому відмінність між сферот де-йошер та сферот де-ігулім

Вся відмінність між ними лише у властивості екрану, який існує в йошер, але його нема в ігулім. (гл.1, ОП, п.[2](#) зі слів "Ця сила контролю")

91) Чому недостатньо сили скорочення, а необхідний також екран

Див. відповідь [43](#).

92) Що таке світла йошер

Це категорія світла руах. (гл.2, ОП, п.[30](#))

93) У чому відмінність між прямим свіченням та світінням, що закруглюється

Див. відповідь [34](#).

94) У чому ігулім перевершують йошер

Ігулім перевершують йошер у властивості келім, оскільки в келім де-ігулім немає екрану і авіют, а в келім де-йошер екран та авіют є. І ще тому, що келім де-ігулім передують келім де-йошер. (гл.1, ОП, п.[2](#) зі слів "Ця сила контролю")

95) У чому сферот де-йошер кращі за ігулім

У властивості світла (сферот) йошер є кращими за ігулім, тому що сферот де-йошер проводять вище світло та передають ігулім. Світла йошер називаються світлом руах, а світла ігулім називаються світлом нефеш. (гл.2, ОП, п.[30](#)).

96) Чому в ігулім кожен зовнішній є більш чудовим

Оскільки "зовнішній" означає "тонкий", у кожного більш зовнішнього форма виявляється більшою мірою зрівняною зі світлом Ейн соф та більш чудовою. (ВС, п.[7](#))

97) Чому в келім де-йошер внутрішній є більш чудовим

"Внутрішній" означає найбільш щільний, тобто там є найбільша пристрасть, і внаслідок цього міра світла, яке він притягує, найбільша, а рівень відбитого назад відбитого світла найбільший. (ВС, п.[5](#))

98) Чому світ Асія - найзовнішній з усіх світів

Тому що у його бхіни далет немає ніякої авіют, здатної притягнути вище світло. І в цій властивості він визначається як найтонший (зовнішній) з у всіх світів (див. відповідь [55](#)). (ВС, п.[13](#))

99) Що є причиною виходу екрану

Вище світло, яке досягає і торкається бхіни далет для розповсюдження всередині неї, (є) причиною того, що відразу розкривається сила екрану, щоб зупинити це світло та відштовхнути його назад. (ВС, п.[18](#))

100) Коли утворюється екран

Тієї миті, коли вище світло досягає і торкається бхіни далет для розповсюдження в ній, тоді

пробуджується сила скорочення, і це екран, аби його зупинити та відштовхнути назад. (BC, п.56)

101) Чому якість екрану залежить від міри авіют бхіни далет

Тому що відбите світло, яке піднімає екран, - це не що інше, як той рівень світла, який бажає розповсюдитися в мірі авіют у бхіні далет, яка означає міру пристрасного бажання, котре притягує вище світло. І якщо авіют найбільша, тобто бхіна далет у бхіні далет, то світло, яке бажає розповсюдитися у бхіні далет, найбільше. Якщо ж авіют найменша, тобто лише стадія алеф у стадії далет, то світло, яке хоче розповсюдитися у бхіні далет, найменше. Виходить, що міра рівня відбитого світла в екрані та міра авіют у бхіні далет - це одне й теж. (BC, п.60) [До питань [141](#), [172](#)]

102) Яким є клі отримання, що знаходиться у світлі лінії

Незважаючи на те, що у світлі лінії є лише три бхіни, разом з тим, його клі отримання - тільки від сили бхіни далет, проте сама бхіна далет не отримує світло. (BC, п.16)

103) Якими є два види десяти сфірот, що існують в кожному неецалі

На кожному ступені є два (види) розвитку десяти сфірот: перший (вид) розвитку, зверху вниз, починається з Кетера і завершується в Малхут, - він називається десятима сфірот прямого світла; другий (вид) розвитку, знизу вгору, починається з Малхут і завершується в Кетері, - він називається десятима сфірот відбитого світла. (BC, п.104).

104) Чому відбите світло вважається клі отримання

Тому що все це світло переважно відноситься до бхіни далет, і було би здатним вдягнутися у бхіну далет, якби екран не відштовхнув його назад. І тому воно стає властивістю отримання замість бхіни далет. (BC, п.21)

105) Як оцінюється міра величини відбитого світла

(Вона визначається) мірою світла, яке було би здатне увійти до бхіни далет, якби екран не повернув його назад. (BC, п.60)

106) Чому Малхут вважається Кетером відбитого світла

Відбите світло - не що інше, як світло, яке було призначене для бхіни далет, котрою є Малхут. Адже з тієї причини, що Малхут не отримала це світло в себе, стає це світло властивістю облачення та отримання для всіх дев'яти сфірот, які вище за неї. Таким чином, Малхут - це джерело всіх десяти сфірот відбитого світла, і тому вона вважається Кетером відбитого світла. (BC, п.102)

107) Чому екран та авіют використовуються як одне

Див. відповідь 101.

108) Чому авіют і відбите світло залежать друг від друга

Див. відповідь 101.

109) Через що відбувається стоншення екрану

Авіют в екрані означає міру величини в ньому пристрасного бажання. Тому завдяки набуттю внутрішнього світла та (його) облачення в парцуф оточуюче світло долає і очищає авіют в екрані. (BC, п.74)

110) Чому сфірот де-ігулім - це нефеш

Оскільки в ігулім немає екрана та авіют, тому у них немає і клі, що притягує вище світло, а отримують вони свої світла за допомогою келім де-йошер. І тому їхні світла називаються "світлом нефеш", тобто в цьому світлі немає аспекту віддачі, а (він) лише для них самих. (BC, п.95)

111) Чому сфірот де-йошер - це властивість руаха

Оскільки в келім де-йошер є екран та авіют, вони здатні до притягання вищого світла та віддачі його іншим. Світло, в якому присутня властивість віддачі, називається "світлом руах" або "світлом захара" (гл.2, ОП, п.30)

112) У чому достоїнство трьох перших (сфірот) де-йошер

ЇАР є чистими від властивості авіют екрану, оскільки екран і Малхут - це їхня остання властивість, і авіют не піднімається до них ніколи, адже авіют не може піднятися вище від свого місця навіть трохи. І знай, що три перші, КАХАБ, означають рош ступеня (див. відповідь [13](#)), у якому

є десять повних сфірот. (гл.1, ОП, п.[90](#), зі слів "А причину сказаного")

113) Яким чином сфірот де-йошер розташовані всередині ігулім

Вважається, що в кожній сфері є рош, який зветься ГАР, та ґуф, який називається ЗАТ (див. відповідь [64](#)). Так, у сфері Кетер є ГАР та ЗАТ, і так само в Хохмі є ГАР та ЗАТ, і те ж - в Біні, і т.д. А місце існування всіх десяти сфірот ГАР і ЗАТ де-ігулім - виключно в місці рош і ГАР де-йошер, бо десять сфірот де-ігулім сфери Кетер оточують тільки ГАР Кетера де-йошер, а ЗАТ Кетера де-йошер вільні від ігулім (див. відповідь [89](#)). І так само всі десять сфірот Хохми де-ігулім оточують тільки ГАР Хохми де-йошер, а ЗАТ Хохми де-йошер вільні від ігулім. І аналогічно - у всіх. (гл.1, ОП, п.[90](#), зі слова "Отже")

114) Чому ігулім розташовані в місці трьох перших (сфірот) де-йошер

Тому що ні в тих, ані в тих немає нічого від авіют екрану (див. відповідь [89](#)). (гл.1, ОП, п.[90](#), зі слів "А причину сказаного")

115) Яка відстань між ігулім

(Ця відстань) відповідає мірі ЗАТ сфери йошер, які виявляються такими, що переривають між кожним ігулем. Бо ЗАТ Кетера де-йошер переривають між десятима сфірот ігуля Кетера та ігулем Хохми. А ЗАТ сфери Хохма де-йошер переривають між десятима сфірот ігуля Хохми та ігулем Біни, і таким же чином - далі (див. відповідь [89](#)). (ОП, гл.1, п.[90](#), зі слова "Отже")

116) Чому ігулім не оточують ЗАТ де-йошер

Див. відповідь [89](#).

117) Чому займатися (тобто вивчати) ГАР кожного ступеня заборонено

(Це) через те, що світла передують келім (див. відповідь [13](#)), а їхні відбите світло, що піднімається знизу вгору та вдягає їх, не вважається справжніми келім, а лише коренями келім. У нас же немає осягнення в світлі без клі (див. відповідь [21](#)). (гл.2, ОП, другий п.[5](#))

118) Чи заборонено займатися всіма десятима окремими сфірот, що є в ГАР

Навіть в ГАР ступеня визначаються окремі ГАР та ЗАТ, і сімома нижніми сфірот в ГАР дозволено займатися. (гл.2, ВП, другий п.[5](#))

119) Чому не займаються сфірот де-ігулім

Вони є категорією ГАР, і тому розташування всіх десяти сфірот де-ігулім - у місці ГАР де-йошер (див. відповідь [13](#)). (гл.2, ВП, другий п.[5](#))

120) Як десять сфірот поділяються на п'ять бхінот у бажанні

Корінь чотирьох бхінот називається Кетером, бхіна алеф називається Хохмою, бхіна бет - Біною, бхіна ґімел - Тіферет або Зеїр Анпіном, який сам по собі включає шість сфірот: Хесед, Ґвуру, Тіферет, Нецах, Год, Ёсод. А бхіна далет називається Малхут. (гл.1, ОП, п.[80](#))

121) Що мається на увазі під уточненням: "десять, а не дев'ять, десять, а не одинадцять"

Нам відомо, що хоча бхіна далет, яка являє собою Малхут, після скорочення нічого не отримує від вищого світла, проте через підйом її відбитого світла вона вважається (такою ж) важливою сфірою, як інші, і це: "десять, а не дев'ять". "Десять, а не одинадцять": ще нас сповіщають, що не слід думати, ніби є також і отримання вищого світла в бхіні далет якимось чином, а якщо так, то Малхут вважається двома сфірот: Малхут прямого світла та Малхут відбитого світла, і внаслідок цього число сфірот - одинадцять. Про це нас і попереджають: "десять, а не одинадцять", бо Малхут не отримує від прямого світла нічого. (гл.1, ОП, другий п.[1](#))

122) Чому бажання отримувати не розкривається за один раз

Це тому, що воно є протилежним кореню, адже форма кореня - лише віддавати, а бхіні далет - тільки отримувати, і неможливо, щоб дві протилежності вийшли одна з одної у властивостях причини та наслідку. Однак (це відбувається) лише поступово, через розвиток ступенів, бо корінь, - він причина тільки для бхіні алеф, найближчої до нього з усіх. Бхіна алеф - (причина) для бхіні бет, бхіна бет - для бхіні ґімел, а після бхіні ґімел вже може розкритися бхіна далет. (ВС, п.[5](#))

123) Чому авіют вважається внутрішньою (властивістю)

Тому що авіют - це інструмент притягання, а головне клі отримання (утворюється) завдяки від-

битому світлу, яке піднімається від нього. І тому авіют в клі вважається внутрішньою (властивістю) клі. Менший (рівень) в його авіют, вважається більш зовнішнім, а зовсім тонкий (рівень) в ньому вважається повністю зовнішнім (див. відповідь [55](#)). (BC, п. [5](#))

124) Чому саме внутрішнє вважається клі отримання

Це подібно до товстої стінки умовної судини, утвореної з чотирьох оболонок, що оточують одна одну: вміст судини торкається тільки її нутрощів, тобто внутрішньої оболонки в посудині. (BC, п. [5](#))

125) Чим визначається величина чи малість світів

Мірою відбитого світла, яке піднімає екран на цьому ступені чи у світі. (BC, п. [65](#))

126) Чому під час скорочення світло вийшло також з трьох перших бхінот

Тому що клі отримання всіх чотирьох стадій - це тільки бхіна далет, а в інших трьох бхінот немає нічого від властивості притягання та отримання. І тому, оскільки бхіна далет скоротила себе, щоб не отримувати, залишилися також і три бхіни без клі отримання. І тому їхні світла теж вийшли. (BC, п. [16](#))

127) Якими є три розпізнавані (ознаки) в келім

Перша - це сутність матеріалу клі, тобто міра авіют у ньому. Друга - сила скорочення, що перебуває на бхіні далет в її авіют. Третя - властивість екрану в ньому (див. відповідь [43](#)). І в першій ознаці слід особливо виділити дві властивості: перше - це первинний матеріал у ньому (тобто в клі), що вважається властивістю Малхут попереднього ступеня, яка розглядається як аспект причини та властивість його сотворителя, і це розрізняється, в основному, до того, як світло досягає створюваного ступеня; друга - властивість сутності матеріалу створюваного ступеня, - і це після того, як все світло, що призначене для створюваного ступеня, досягає його. (BC, п.п. [24](#), [27](#))

128) Якими є дві розпізнавані (властивості) у духовному матеріалі

Перша: те, що вважається як Малхут вищого. Друга: те, що вважається матеріалом самого утворюваного ступеня (див. вище відповідь 127). (BC, п. [27](#))

129) До яких пір неецаль визначається ім'ям вищого

Поки створений ступінь не отримав призначене йому світло, він визначається ім'ям Малхут ступеня, який вище за нього (див. відповідь 127). (BC, п. [27](#))

130) Коли неецаль вважається таким, що вийшов з вищого у власне управління

У той час, коли створений ступінь осягає своє світло, з цього моменту вважається, що він виходить із спільності Малхут вищого, яка називається його сотворителем, та входить під власне управління (див. відповідь 127). (BC, п. [28](#))

131) Що означає "неможливо"

Отримання обов'язкового називається "неможливо". І це визначається, переважно, щодо світла Хохма або свічення Хохми, які вважаються властивостями сутності та життєвості парцуфа, коли "неможливо парцуфу відокремитися від нього". Це подібно до людини, яка зобов'язана берегти життя та існування. (BC, п. [46](#))

132) Що означає "не має наміру"

Пристрасне бажання називається "має намір", адже про річ, яку він пристрасно бажає отримати, ми говоримо, що його серце жадає того, щоби притягнути її, бо пристрасть відчувається в серці, і намір - теж у серці. І це характерно лише для часу, коли йому бракує світла. Разом з тим, у той час, коли в нього є світло, (його стан) називається "не має наміру". (BC, п. [43](#))

133) Чому бхіна алеф визначається як "неможливо та не має наміру"

Тому що світло Хохма, яке є життєвістю та сутністю парцуфа, призначене лише для бхіни алеф. І тому вона визначається як "неможливо", оскільки повинна отримати життєвість і сутність, а отримання обов'язкового не є отриманням. І тому вважається, що не розкривається в ній ніякого бажання до світла Хохма, оскільки ця пристрасть розкривається лише в час, коли в неї немає цього світла, і вона жадає досягнути його, але не в той час, коли вона наповнена цим світлом. (BC, п. [43](#))

134) Чому бхіна бет вважається як "можливо і не має наміру"

Тому що стадія бет - це посилення бажання віддачі, яке притягує цим світло хасадім, а вона

абсолютно не зобов'язана здійснювати це посилення. І було "можливим" для неї відокремитися від цього повністю, а тому вважається (властивістю) "можливо". Однак вважається ще й властивістю "не має наміру", бо поняття згаданого пристрасного бажання має бути віднесене лише до світла Хохма, а не до світла хасадім. Адже прагнення до світла хасадім не вважається (аспектом) авіют, оскільки скорочення відбулося тільки на світло Хохма, але зовсім не на світло хасадім. І тому пристрасть до світла хасадім не вважається наміром. (BC, п.п.[44-45](#))

135) Чому бхіна ґімел вважається як "неможливо та має намір"

Стадія ґімел - це притягання світіння Хохми всередині світла хасадім, яке притягнула Біна. І це притягання називається "неможливо", тому що світіння Хохми - це отримання, яке є обов'язковим для парцуфа. І називається "має намір", оскільки це притягання відбувається в момент, коли відсутнє світіння Хохми, а тому там є жадання. (BC, п.п.[46-47](#))

136) Чому бхіна далет вважається як "можливо та має намір"

Після того, як вже було там, в бхіні ґімел, світіння Хохми, вона не повинна була здійснювати нове посилення для (притягання) самого світла Хохма, бо одного світіння Хохми для її життєвості цілком достатньо. Тому це притягання визначається як "можливо", адже для неї можна відсторонитися від цього. І вона вважається (властивістю) "має намір", оскільки їй бракує сутності світла Хохма, яке вона притягує, і було в неї велика пожадливість в той час, коли вона його притягувала. (BC, п.[48](#))

137) Чому не всі бхінот бажання придатні для клі отримання, а тільки бхіна далет

Тому що немає завершеного клі, якщо в ньому нема пристрасного бажання отримати, яке розкривається лише за двох умов: "можливо" та "має намір" (див. відповідь 136). (BC, п.[48](#))

138) Чому кожна зміна форми, що народжується в авіют бхіни далет, виводить властивість нового створіння

Таке правило: вище світло не припиняє світити створінням навіть на мить, і в будь-якому місці, де розкривається відповідне клі притягання, там відразу світить вище світло. Тому після того, як наповнилася властивість притягання бхіни далет у бхіні далет, вона породила нову форму клі притягання, в якій (діє) авіют бхіни ґімел у бхіні далет, і та одразу теж наповнилася вищим світлом. А потім, коли знову була створена і вийшла в ній нова форма, - з авіют бхіни бет в бхіні далет, - також і вона відразу наповнилася вищим світлом. І так – постійно. (BC, п.[77](#)) [До питання [172](#)]

139) Чому вище світло не припиняє світити створінням ні на мить

Тому що вище світло завжди (знаходиться) у стані абсолютного спокою, без будь-якого оновлення форми. Бо оновлення в духовному вважається рухом, і всі оновлення форм, що відбуваються при розповсюдженні вищого світла, - вони завдяки силі притягання, яка розкривається в самому неецілі (див. частину першу, таблицю запитань та відповідей, відповідь 64). І навіть це саме розповсюдження вищого світла - не що інше, як подібність до запалювання свічки від свічки, і в першій немає нестачі навіть у чомусь. Таким чином, тільки та частина розповсюдження вищого світла, яка повністю досягла отримання неецалем, набула властивість оновленої форми у значенні взаємин між клі та вдягненим в нього світлом. Однак у самому вищому світлі немає жодної нестачі, і через це розповсюдження, яке досягає неецяля, в ньому нічого не оновлюється. (BC, п.[77](#))

140) У чому відмінність в келім властивості віддачі від властивості отримання

Їхня відмінність буквально від краю до краю. Бо для (реалізації) властивості віддачі вищого світла в парцуфі має бути величезна авіют, - в граничній мірі, що існує в реальності, оскільки тоді притягується найбільше і повне світло. І протилежність йому, - від краю до краю, - це аспект одягнення вищого світла в келім, оскільки найбільше і повне світло вдягається тільки в клі найтонше, яке тільки може бути в реальності. І тому ми завжди розрізняємо два описані поняття в кожному парцуфі: оцінюване у найбільшій авіют властивість віддачі визначається іменами "внутрішнє" і "зовнішнє", а властивість отримання та облачання в келім визначається іменами "вищий" та "нижній". Таким чином, найбільший у всій реальності парцуф має бути самим внутрішнім, що означає найщільніший із усіх парцуфів дійсності. І, разом з тим, він має бути найвищим з усіх парцуфів у реальності, що означає найтонший з усіх парцуфів дійсності. Бо це два окремих клі: один - для притягання світла, а другий - для отримання світла (див. відповіді [55](#) і [141](#)). (BC, п.[14](#))

141) Чому той, хто дає, віддає у найбільш щільну частину, а той, хто отримує, отримує в найтоншу частину

Вище світло сприймається в парцуфі лише в мірі відбитого світла, що піднімається від екрану парцуфа. А його рівень залежить від міри авіют, яка існує в бхіні далет (див. відповіді [101](#) і [2](#)). Тому давець потребує найбільшої авіют нижнього. Разом з тим, отримувач потребує найбільш тонкого клі, аби світло могло вдягатися в нього, тобто щоби була рівність форми між світлом і клі. Бо відмінність форми між ними віддаляє світло від келім (див. відповіді [16](#) і [140](#)). (BC, п.[14](#))

142) Як розуміється оновлення форми при розповсюдженні вищого світла

Див. відповідь 139.

143) Яким чином неецаль виходить з властивості вищого світла

У вищому світлі обов'язково є бажання віддачі, і це визначається як остання властивість, що включена до вищого світла. Ця частина, тобто властивість бажання віддачі, перетворюється і стає властивістю, яка притягує світло бхіни алеф. Ця властивість, що притягує світло, безумовно оновлює згадану форму в бажанні віддавати, а тому вважається, що вона відокремлюється, виходить з властивості бажання віддавати та стає бхіною алеф бажання отримувати. Іншими словами, вона виходить з властивості Мааціля у властивість неецяля, адже зміна форми відокремлює та віддаляє духовні об'єкти один від одного, як відомо. Однак тут процес відокремлення цієї "частини" не забирає чогось від властивості "цілого", а це подібно до запалювання свічки від свічки, і в першій немає ніякої нестачі. І зрозумій це добре. (BC, п.п.[26-28](#))

144) Якою є відмінність імен чотирьох бхінот від імен КАХАБ ЗОН

Коли ми розрізняємо тільки властивості матеріалу в келім, ми визначаємо їх за іменами чотирьох бхінот, а коли ми бажаємо включити також і решимот у кожному з клі, ми визначаємо їх на імена КАХАБ ЗОН. (гл.1, ОП, п.п.[200-300](#))

145) Яким є порядок входу світел в неецяля після виправлення

Спочатку входять малі, потім великі: спочатку нефеш, потім руах і т.д., аж до ехіда (див. відповідь [48](#)). (BC, п.[87/1](#))

146) Яким є порядок зростання келім у кожному парцуфі після виправлення

Спочатку ростуть найважливіші келім, а потім малі келім: спочатку Кетер, потім Хохма і т.д., аж до клі Малхут, яке виходить останнім. (BC, п.[87/2](#))

147) Яким є первинний матеріал будь-якого неецяля

Малхут вищого стає Кетером для нижнього, тобто вважається, що бажання віддавати у вищому стає первинним матеріалом нижнього (див. відповідь 143). (BC, п.п.[25-26](#))

148) Якими є ті два Кетери, які існують на кожному ступені

Корінь чотирьох бхінот зветься Кетером десяти сфірот прямого світла на ступені, а Малхут ступеня визначається як Кетер десяти сфірот відбитого світла на ступені. (BC, п.п.[66-68](#))

149) Чому світло не пропадає з (попереднього) місця при переході на інше місце

Тому що якби воно було піддане змінам і перемінам, не було би вічним. І це просто. (BC, п.[63](#))

150) У чому проявляється те, що кожний вищий складається з його нижніх

(Це проявляється) у властивостях десяти сфірот прямого світла. Оскільки будь-яке світло притягується лише з Ейн соф, благословенний Він, тому (світло для) нижнього повинно пройти через усі його вищих в порядку причини та наслідку, поки не досягне нижнього наслідку, для якого світло призначене. А через те, що світло не пропадає під час переходу з одного місця на інше, то в кожному вищому встановлюються всі світла, які пройшли через нього. (гл.1, ОП, другий п.[8](#))

151) У чому проявляється те, що кожний нижній включає його вищих

(Це проявляється) у десяти сфірот відбитого світла, в яких Малхут вважається коренем та Кетером (як сказано вище у відповіді 148). Усі частини відбитого світла, які вдягають її вищих, проходять через неї знизу нагору. А тому будь-який нижній вважається таким, що включає всі частини відбитого світла, котрі відносяться до сфірот, що є вищими за нього. (гл.1, ОП, другий п.[8](#))

152) Яким є "ключ" для визначення відмінностей між сфiрот, котрі включені одна до одної

Взаємовключення сфiрот однієї в іншу так, що кожна складається з десяти, а ці десять - ще з десяти, і так - до нескінченності, відбувається завдяки двом шляхам розвитку: десяти сфiрот прямого світла і десяти сфiрот відбитого світла, які існують на кожному ступені (див. відповідь [20](#)). І слід підшукати ключ, - як з легкістю визначати зміни, котрі відбуваються при впорядкуванні десяти окремих сфiрот, що приходять до сфiри тільки через взаємовключення, а не від її сутності. І тому запам'ятай три етапи, які використовуються постійно. Наприклад, якщо ти хочеш дізнатися (якими є) десять сфiрот, що включені до Бiни, то перший (етап) - визначення двох сфiрот, котрі існують в її сутності, і це Бiна прямого світла та Год відбитого світла. Другий, - порахуй сфiрот від неї і нижче до Ёсода, і це пряме світло в ній, тобто ХАГ'АТ НЕГІ, які проходять через неї зверху вниз. Третій, - порахуй сфiрот від неї і вище до Кетера, - їх дві, Ёсод та Малхут, - і знатимеш її сфiрот відбитого світла, які пройшли через неї знизу вгору. А тепер підсумуй дві сфiри її сутності, шість прямого світла і дві відбитого світла, - всього десять. За цим прикладом розраховуй кожному сфiру, і знатимеш усі властивості, які включені до неї.

153) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Кетері
Дев'ять (властивостей) прямого світла: від Кетера до Ёсода. І одна (властивість) відбитого світла, тобто сама Малхут.

154) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хохмі
Вісім прямого світла: від Хохми до Ёсода. Вони вдягаються у найбільш тонкі келім, - а саме, світло Хохма в клі Кетера, і т.д. І дві відбитого світла: Ёсод і Малхут, які одягаються в келім Ёсода та Малхут.

155) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Бiні
Сім прямого світла - від Бiни і нижче. І так само тут: світло Бiни - в клі Кетера, і т.д., - до світла Ёсода в клі Нецаха. І три відбитого світла: Год, Ёсод, Малхут в келім Года, Ёсода, Малхут.

156) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хеседі
Шість прямого світла, - від Хеседа до Ёсода, і чотири відбитого світла, - від Нецаха до Малхут. Відбите світло Нецаха - у клі Нецаха, і т.д.

157) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Г'вурі
П'ять прямого світла - від Г'вури до Ёсода, і п'ять відбитого світла - від Тiферет до Малхут. І вдягаються подібно до того, як сказано вище: пряме світло - в келім найтонші, а відбите світло - кожне світло у відповідне йому клі.

158) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Тiферет
Чотири прямого світла, - від Тiферет до Ёсода, і шість відбитого світла, - від Г'вури до Малхут.

159) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Нецаху
Три прямого світла, - від Нецаха до Ёсода, і сім відбитого світла, - від Хеседа до Малхут.

160) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Годі
Дві прямого світла, - від Года до Ёсода, та вісім відбитого світла, - від Бiни до Малхут.

161) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Ёсоді
Одна прямого світла, - це Ёсод, і дев'ять відбитого світла - від Хохми до Малхут.

162) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Малхут
Лише десять сфiрот відбитого світла, без будь-якого прямого світла.

163) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Кетері
Кетеру
Дев'ять прямого світла, - від Кетера до Ёсоду, та одна відбитого світла, а саме Малхут.

164) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хохмі
Кетеру
Вісім прямого світла, - від Хохми до Малхут, - і дві відбитого світла, - Ёсод і Малхут.

165) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Бiні
Кетеру
Сім прямого світла, - від Бiни до Малхут, і три відбитого світла, - від Года до Малхут.

166) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Хеседі Кетера де-Кетер

Шість прямого світла, - від Хеседа до Єсоду, і чотири відбитого світла, - від Нецаха до Малхут.

167) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Гвурі Хохми Нецаху

Отже, спочатку слід з'ясувати десять окремих сфирот, що входять до спільного Нецаха, а саме це три прямого світла: світло Нецаха вдягається в клі Кетера спільного Нецаха, світло Году - у клі Хохми спільного Нецаха, а світло Єсоду - у клі Біни. Тепер візьмемо окрему Хохму спільного Нецаха, яка теж обов'язково складається з десяти сфирот завдяки восьми сфирот прямого світла, що проходять в ній зверху вниз, і навіть в тих, які мають лише відбите світло. Бо коли сфирот включаються (одна до іншої), сфирот прямого світла завжди світять усередині сфирот, що мають (лише) відбите світло. Однак вісім сфирот прямого світла, які проходять від Хохми і нижче, є не категорією світла Хохма, а світлом Году, адже світло Году вдягнене в клі Хохми в загальному Нецаху. Таким чином, тепер в десяти сфирот Хохми Нецаха присутні лише світла прямого світла від Хохми Году і нижче, які є такими, що проходять: (світло) Хохми Году - у клі Кетера, (світло) Біни Году - у Хохмі, (світло) Хеседа Году - в Біні, (світло) Гвурі Году - у Хеседі, (світло) Тіферет Году - у Гвурі. Отже, ми знаємо, що в Гвурі Хохми Нецаху є пряме світло від світла Тіферет Году. Тепер розглянемо цю Гвуру Хохми Нецаху, яка обов'язково теж містить десять окремих сфирот, - від прямого світла, що проходить у ній згори вниз, та від відбитого світла, яке проходить у ній знизу вгору. Так ось, в ній знаходяться п'ять сфирот прямого світла від Гвурі і нижче, але це зовсім не світло Гвурі, а п'ять нижніх властивостей світла Тіферет Году, які вдягнені в найтонші келім. І виходить, що світло Гвурі Тіферет Году вдягнене у клі Кетера Гвурі де-Хохма Нецаху; світло Тіферет де-Тіферет Году вдягнене у клі Хохми де-Гвура Хохми Нецаху; світло Нецаху де-Тіферет Году - в клі Біни де-Гвура Хохми Нецаху; світло Году Тіферет де-Год вдягнене у клі Хеседа де-Гвура Хохми Нецаху; а світло Єсоду де-Тіферет Году вдягнене у клі Гвурі де-Гвура Хохми Нецаху. І є ще п'ять сфирот відбитого світла, що, як завжди, вдягнені в келім, котрі їм відповідають.

168) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Тіферет Біни Году

Коли спочатку беремо Біну Году, то в ній є лише відбите світло без прямого світла, проте в ній світить пряме світло сусіднього ступеня, і це світло Єсоду. Так ось, ця Біна теж складається з світел, що проходять через неї, і які є сімома (сфирот) прямого світла від Біни та нижче. А через те, що світло в ній - це тільки світло Єсоду прямого світла, то починається пряме світло в ній від Біни Єсоду і нижче. Світло Біни Єсоду вдягається в клі Кетера, і т.д., а світло Году де-Єсод - у клі Тіферет Біни загального Году. І потім, коли беремо окрему Тіферет Біни Году, яка теж складається з десяти сфирот, то є там чотири (сфери) прямого світла від Тіферет і нижче, вдягнені у верхні келім, а саме: Тіферет Єсоду де-Єсод - у клі Кетера; Нецах Єсоду де-Єсод - у клі Хохми; Год Єсоду де-Єсод - у клі Біни; Єсод Єсоду де-Єсод - у клі Хеседа. І також є там шість властивостей відбитого світла, котрі проходять через неї знизу вгору, від Гвурі до Малхут, які вдягнені у келім, що їм відповідають, як завжди.

169) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Нецаху де-Єсод Кетера

Коли беремо спочатку Єсод Кетера, (бачимо, що) в його десяти сфирот є лише світло Єсоду в клі Кетера, а решта - це відбите світло. І коли беремо Нецах Єсоду Кетера, то є там тільки відбите світло. Але там світить світло Єсоду прямого світла, що знаходиться в Кетері, і вважається, що в Нецаху Єсоду Кетера - пряме світло Єсоду. І коли він включає до себе десять сфирот, є у нього три світла НЕГІ прямого світла від нього і нижче, до Єсоду, що проходять з Єсоду прямого світла зверху вниз, які вдягнені: (світло) Нецаха Єсоду - у клі Кетера, (світло) Году Єсоду - у клі Хохми, (світло) Єсоду де-Єсод - у клі Біни, а також - сім (сфирот) відбитого світла ХАГАТ НЕГІМ у відповідних келім.

170) Якими є властивості прямого світла та відбитого світла, що знаходяться в Годі Тіферет де-Малхут

Там є тільки відбите світло, оскільки у всьому, що виходить від Малхут, немає іншого, крім відбитого світла.

171) Яким чином світла прямого світла та відбитого світла вдягаються у келім

Таке правило: найважливіші світла вдягаються в найтонші келім, а менші (світла) вдягаються в нижчі келім. Таким чином, у сфері Кетер Малхут відбитого світла вдягається у (світло) Малхут де-Кетер. У сфері Хохма вісім сферот прямого світла, а це ХУБ ХАГ'АТ НЕГІ, вдягаються у келім КАХАБ ХАГ'АТ НЕХ, а Ёсод та Малхут відбитого світла вдягаються у Ёсод та Малхут, що наявні там. У сфері Біна сім сферот прямого світла, - Біна ХАГ'АТ НЕГІ, - вдягаються у келім КАХАБ ХАГ'АТ Нецах, а Год, Ёсод та Малхут відбитого світла вдягаються в наявні там Год, Ёсод, Малхут. І так - далі, подібно до цього.

172) Яким є порядок причин та наслідків від Ейн соф, благословенний Він, до Малхут Адама Кадмона

Є тут десять причин і вони такі.

Причина всіх причин - це Ейн соф, благословенний Він. Він є причиною чотирьох бхінот у тому сенсі, що вони стануть помітними після скорочення світла. Однак у самому Ейн соф, благословенний Він, не розрізняється жодна властивість клі, а все це - світло. І тільки з нижнього, тобто зі Світу скорочення, вивчимо вищого.

Причина друга: три перші бхіни, які слідує одна з іншої. Вони визначаються як причина для розкриття в бхіні далет, яка зветься Малхут Ейн соф, можливості пристрасного бажання до найбільшого зрівняння форми.

Причина третя: Малхут Ейн соф - це причина для Кетера Світу скорочення, оскільки це пристрасне бажання, - жадати найбільшого зрівняння форми, якого набуде Малхут Ейн соф, - вважається зміною форми Малхут Ейн соф, благословенний Він. І тому (ця форма) відокремлюється від Малхут Ейн соф, виходить назовні з цієї Малхут під власним ім'ям, та називається Кетером Світу скорочення (див. уважно вище відповідь [32](#)).

Причина четверта: цей Кетер - причина першого скорочення, оскільки наново розповсюджується до стадії далет у ньому (див. відповідь [35](#)), і тоді скорочується це бажання отримувати, і світло виходить.

Причина п'ята: вихід світла, який відбувся після скорочення, - це причина для розкриття келім десяти сферот де-ігулім (див. відповідь [72](#)).

Причина шоста: клі Малхут де-ігулім, тобто бхіна далет в них, - це причина для притягнення заново вищого світла з Ейн соф, благословенний Він (див. відповіді [83](#) і [138](#)).

Причина сьома: вище світло, яке притягнуте, - це причина для розкриття сили екрану в клі Малхут (див. відповідь [43](#)).

Причина восьма: екран - це причина для десяти сферот відбитого світла, які піднімаються від нього і вгору до Кетера прямого світла, і вони називаються рош де-АК (див. відповідь [101](#)).

Причина дев'ята: відбите світло, яке піднімається від екрану, - це причина для розкриття келім де-йошер, тобто він дає бхіні далет силу розповсюдження, аби вона сама розповсюдилася в десять сферот від себе і вниз (міней у-бей), до Малхут де-Малхут.

Причина десята: бхіна далет, яка набула сили розповсюдження завдяки відбитому світлу, - це причина для десяти сферот келім Адама Кадмона, що називаються гуфом Адама Кадмона, до його Малхут (див. відповідь [11](#)).

Завершено з Божою допомогою частину другу